

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

81459

İSTANBUL - ANKARA - İZMİR
RESİM HEYKEL MÜZELERİNDEKİ 1914 KUŞAĞI
ESERLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ESMA PARMAKSIZ
9682006

MÜZECİLİK ANABİLİM DALI'NDA HAZIRLANAN
YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI : PROF. KEMAL İSKENDER

İstanbul, 1999

T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

GİRİŞ

1

1. İZLENİMCİLİK AKIMI VE BATI'DA GELİŞİM:

1.1. İzlenimcilik.....	3
1.1.1. İzlenimciliğin Gelişimi.....	9

2. BATI'YA YÖNELİK TÜRK RESMİ

2.1. Batı'ya Yönelik Türk Resminin Başlaması ve Tarihsel Serüveni.....	13
2.2. 1914 Kuşağı (Türk İzlenimciliği).....	17
2.3. 1914 Kuşağı Sanatçıları.....	20
2.3.1. Sami Yetik (1878-1945).....	20
2.3.2. Mehmet Ruhi Bey (1880-1937).....	21
2.3.3. Ali Sami Boyar (1880-1967).....	22
2.3.4. İbrahim Çallı (1881-1960).....	23
2.3.5. Nazmi Ziya Güran (1881-1937).....	24
2.3.6. Hikmet Onat (1882-1972).....	25
2.3.7. Feyhaman Duran (1886-1970).....	26
2.3.8. Hüseyin Avni Lifij (1886-1927).....	27
2.3.9. Namık İsmail (1890-1935).....	28

3. ANKARA, İSTANBUL, İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİNDEKİ

1914 KUŞAĞI ESERLERİNİN SERGİLEME AÇISINDAN

DEĞERLENDİRİLMESİ :.....	32
--------------------------	----

4. ANKARA, İSTANBUL, İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİ

KOLEKSİYONUNDA BULUNAN 1914 KUŞAĞI ESERLERİ

İÇİN BİR SERGİLEME ÖRNEĞİ :.....	38
----------------------------------	----

5. KATALOG

5.1. Ankara Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu.....	42
5.2. İstanbul Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu.....	58
5.2.1. İstanbul Resim Heykel Müzesi Envanterine Kayıtlı, Koleksiyon Bulunmayan Eserlerin Listesi.....	110
5.3. İzmir Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu.....	120

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ132

7. ANKARA, İSTANBUL, İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİ KOLEKSİYONUNDA BULUNAN ESERLERİN FOTOĞRAFLARI

7.1. Ankara Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu	135
7.2. İstanbul Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu	154
7.3. İstanbul Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu	224

8. RESİM LİSTESİ237

9. KAYNAKÇA247

ÖNSÖZ

1914 Kuşığı Türk resminde akademik dönemi kapatan, izlenimci anlayışı başlatan gruptur. Yeni bir anlayışın mimarı olduklarından dolayı Türk resim ve kültür hayatında önemli bir yere sahiptirler. Kuşığın, döneminde bulunduğu sıradışı çizgiyi keşfetmemi sağlayan ve beni bu konuda yönlendiren, katkı ve yol göstericiliğini esirgemeyen, danışmanım sayın Prof. Kemal İskender'e, müzecilik konusunda bizlere rehber olan ve her zaman birikiminden yararlandığımız Prof. Tomur Atagök'e, bana rahat bir çalışma ortamı sağlayan Ankara İstanbul, İzmir Resim Heykel Müzeleri yönetici ve yetkililerine, tezim konusunda değerli önerilerinden faydalandığım Öğr. Gör. sayın Sedat Göksu'ya, İstanbul Resim Heykel Müzesi'ndeki 1914 Kuşığı eserlerinin dia çekimini gerçekleştiren restoratör sayın Salim Yavaşoğlu'na, tezimin dizgisi konusunda bana gösterdikleri sabırdan dolayı Ercan Erdoğan, Şehriban ve Kezban Gebetaş'a, manevi desteklerinden dolayı arkadaşlarım Ayşen Er, Özlem İpek'e , her zaman yanımda olan sevgili ailem ve eşime teşekkürü bir borç bilirim.

Fındıkzade, 1999

Esma Parmaksız

GİRİŞ

İzlenimci akım, XIX. yüzyıl Fransası'nda ortaya çıkmıştır. Akım, geleneksel sanat kurallarına bir nevi başkaldırıdır. İzlenimcilik XIX. yüzyılla birlikte tüm dünyaya yayılmış, Türk resmine de 1914 Kuşağı ile XX. yüzyılın başında girmiştir. Bu nedenle 1914 Kuşağı Türk resim sanatı tarihinde "Türk izlenimcileri" diye de anılmaktadır. Genel anlamda Türk izlenimciliği, Fransız izlenimciliğinden akademizme daha yakın olması, Türk sanatçılarının sosyal kültürel yaşamlarının ve bakış açılarının Fransız izlenimcilerinden farklı olması noktasında ayrılır.

Batı ve Türk izlenimciliğinin irdelendiği bu çalışmada, ele alınan konunun çok boyutlu olması nedeniyle geniş bir perspektiften bakılmaya çalışılarak tezin bilimsel ve sağlıklı bir temelde yürütülmesine çalışılmıştır.

Yukarıda anlatılanlar bağlamında, tezin ilk bölümünde izlenimcilik kavram olarak ele alındı; ardından izlenimciliğin ortaya çıkış nedenleri sosyolojik ve kültürel açıdan dönemin toplum yapısı, akımın sanatsal özellikleri ve izlenimci bazı sanatçıların bu akım içerisinde üslup açısından yer alışı anlatılmaya çalışıldı. Bu bölümdeki bilgiler için kütüphane araştırması yapılmış, eldeki dökümanlardan yararlanılarak metin oluşturulmuştur.

Tezin ikinci bölümünde ise, Türk resminin gelişimi, Türk izlenimciliği ve izlenimci Türk sanatçılarına yer verilmiştir. Türk resminin gelişiminin anlatıldığı bölümde 150 yıllık Türk resim sanatı tarihi anlatılmıştır. Türk izlenimciliğinin aktarıldığı bölümde izlenimci Türk sanatçıların örneklerle ve üslupsal gelişimleriyle verilmektedir. İkinci bölümün son kısmında ise, 1914 Kuşağı'na mensup dokuz sanatçının hayat hikayelerine kısaca değinilmiş, aldıkları sanat eğitimi ve sanat görüşleri anlatılmıştır. Bu bölümde verilen bilgiler için kütüphane araştırmalarında tarafımızdan oluşturulan dökümantasyonlardan ve İstanbul Resim Heykel Müzesi arşivinden faydalanılmıştır.

1914 Kuşağı koleksiyonunun müzelerdeki sergileme koşullarının değerlendirildiği ve bu kuşak için çağdaş sergileme önerilerinin verildiği üçüncü bölümde, müzelerimizin bu kuşak için uygulamış oldukları yanlış sergileme tekniklerine değinilmiştir. Çağdaş sergileme için gerekli olan çeşitli görüşleri dile getirilmiştir. Müzelerdeki mevcut sergileme koşulları ve sergileme önerileri Müzecilik Yüksek Lisans Programında öğretilen bilgilerden ve müzecilikle ilgili kaynaklarından derlenmiştir.

Tezin dördüncü bölümünde ise, ülkemizdeki üç resim heykel müzesinde bulunan 1914 Kuşağı koleksiyonlarından otuz adet eser seçilmiş ve hayali bir mekanda çağdaş

sergileme tekniklerinin uygulandığı bir proje önerisi sunulmuştur. Bu proje önerisinde kendi bilgilerimizin dışında sayın Prof. Tomur Atagök ve sayın Öğr. Gör. Sedat Gök-su'nun konu üzerine olan değerli bilgilerinden ve tecrübelerinden yararlanılmıştır.

Katalog kısmını oluşturan beşinci bölümde resim heykel müzelerimizdeki 1914 Kuşağı'na ait eserler tespit edilmiştir. Daha sonra bu kuşağa ait yapıtların dia çekimi yapılmış ve eserlerin envanter bilgileri derlenmiştir.

Tezin son bölümünü oluşturan Değerlendirme ve Sonuç adlı bölümde kısaca Fransız izlenimciliği, Türk izlenimciliği ve Türk izlenimciliğinin Fransız izlenimciliğinden ayrılan yönleri ifade edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca 1914 kuşağının sağlıklı bir şekilde müze ziyaretçilerine ve araştırmacılara iletilebilmesi için müzelerimizin sergileme sırasında uymaları gereken noktalar ayrıntılara girilmeden anlatılmıştır.

1. İZLENİMCİLİK AKIMI VE BATI'DA GELİŞİMİ

1.1 İzlenimcilik :

İzlenimcilik XIX yy.ın ikinci yarısında Fransa'da ortaya çıkan ve daha sonra tüm Avrupa ülkelerine yayılarak uluslararası bir boyut kazanan sanat akımının adıdır.

Çeşitli kaynaklarda İzlenimciliğin tanımı aşağıdaki gibi yapılmıştır :

"XIX. yy. ın başlarında Fransa'da önce resim sonra müzik alanında etkin olan sanat akımlarından biri, Empresyonizm olarak da bilinir. " (1)

"Fransa'da 1865 yılında ortaya çıkan sanat akımlarından biri. Türkçe karşılığı teşhircilik, intibacılıktır. " (2)

"Sanatçının edindiği geçici veya kalıcı izlenimleri doğrudan doğruya yansıtmasına dayanan sanat anlayışı." (3)

"Sanatta nesnelerin durağan ve kavramsal yanından çok geçici izlenimlerini, değişkenliğini yakalamaya yönelik eğilim." (4)

XIX. yüzyılın Paris'inde akademiye ve akademizme karşı çıkan bir grup sanatçı fotoğrafçı Nadar'ın galerisinde bir sergi düzenlerler. Sergiye katılan ressamılar arasında Monet, Manet, Sisley, Renoir gibi gelecekte izlenimci sanatın popüler sanatçıları olacak ressamılar bulunmaktadır. Sergi; "Societe Anonyme Cooperateurs d'Artistes Peinture Sculpteurs Graveurs (Birleşmiş Anonim Ressamılar, Heykeltraşlar ve Gravürcüler Topuluğu) adlı grup tarafından düzenlenir. Bu sergi özellikle akademik çevreler tarafından tepkiyle karşılanmış, eleştirilere maruz kalmıştır. Dönemin ünlü gazetecisi Louis Leroy 25 Nisan 1874 tarihli Chiaviari Gazetesi'ne sergi hakkında düşüncelerini belirten alaycı bir yazı yazmıştır. Leroy bu makalesinde; sergide "*İzlenim Güneşinin Doğuşu*" adlı eseri bulan Monet'den "*İzlenimci*", sergiye katılan eserlerden ise "*İzlenimcilik*" diye bahsetmiştir. Böylece Monet istemeden de olsa sanat tarihi literatürüne (yaptığı eser sayesinde) yeni bir sanat kavramı kazandırmış oluyordu. Louis Leroy yazılarında İzlenimcileri eleştirirken yalnız kalmamış, dönemin düşünür ve yazarları da Louis Leroy'un izlenimcilik ve izlenimci sanatçıları üzerine olan bakış açısını destekleyici yazıları yazmışlardır. Örneğin; Gustave Flaubert ve Sainte Beuve izlenimci sanatçıları yazılarında güvenilmez, entellektüel jenerasyon diye bahsetmektedirler. 1860 ve 1870'li yıllarda entellektüel ve aydın çevrenin eleştirilerine sürekli maruz kalan İzlenimcilik akımının ortaya çıkmasında çeşitli etkenler rol oynar. Bu etkenler aşağıdaki gibi sınıflandırılabilir :

I. Sosyal ve Kültürel Nedenler : Immanuel Kant'ın " Salt Aklın Eleştirisi" adlı yapıtını tamamladığı 1780 yılı ile Paul Cezanne'ın kendine özgü üslubunun ilk örneklerini verdiği 1880 yılı genellikle XIX . yüzyıl sanatının başlangıç ve bitiş yılları olarak kabul edilir.(5)

Bu yüzyılın etkin ve yoğun sanat akımları Neoklasizm, Romantizm, Realizm, Akademizm, İzlenimcilik, Post İzlenimcilik ve Sembolizmdir. Yukarıda sayılan sanat akımların-

dan olan izlenimciliğin ortaya çıkışındaki sosyal ve kültürel nedenleri konunun genişliği bakımından alt başlıklar halinde incelemek yerinde olacaktır.

a. Fransız İhtilali : XIX. yy. da izlenimciliğin ortaya çıkışındaki en önemli politik neden, Fransız İhtilali'dir. "Fransız İhtilali, Ortaçağ'dan beri gizli bir şekilde sürdürülen aydınlanma ve akılcılık eylemlerinin son zaferidir. İhtilali hazırlayanlar akıl çağı mimarlarının düşünce malzemesiyle yetişmiş olan aydın sınıfıdır." (6) Fransız halkı yüzyıllardır kendisini sömüren din kuruluşlarının ve Fransız İmparatorluğu'nun, baskılarına ihtilalle son vermek istemiştir. İhtilalle birlikte aydın ve yönetici sınıf tarafından din reddedilir. "1792 yılında Paris'teki kiliseler ibadete kapatılır ve Noel Yortuları yasaklanır. " (7) Din ve monarşinin etkisini yitirmesi Fransız toplumunun sosyal, düşünsel yaşamında değişimlere yol açar. Sosyal ve düşünsel yaşamda beliren değişimler sanatta da değişim rüzgarlarının esmesine neden olur. Sanattaki işlenen tüm kurallar bir kenara bırakılır. Değişen toplumun anlayışına göre yeni bir sanat anlayışı ortaya çıkar.

b. Endüstri Devrimi : XIX. yüzyıla damgasını vurmuş ve batılı toplum yaşamında köklü bir değişikliğe yol açmış olan Endüstri Devrimi, izlenimciliği hazırlayan diğer bir etmendir. Endüstri Devrimi'yle tarım düzeninden makineleşmeye geçilmiş, buhar ve elektrik gücü sanayide daha da önemlisi yaşamın her biriminde uygulanmaya başlanmıştır. Böylece buharlı trenler ve gemilerle kıtalararası ilişkiler kurulmuş; matbaacılıktaki gelişmeler sayesinde gazete ve kitap ucuzlamış; bu durum hem okur yazar oranının artmasına hem de bilimsel gelişmelere neden olmuştur. Kıtalararası ilişkilerin başlamasıyla Amerika'dan Avrupa'ya sanatçı akını gerçekleşmiş, Avrupa'ya gelen bu sanatçılar burada sanat eğitimi almışlar ve önemli ustaların eserlerinin röprodüksiyonlarını yapmışlardır.

c. Teknik Gelişmeler : XIX. yüzyılda yaşanan Endüstri Devrimi'nin sonucunda teknik alanda da gelişmeler olmuştur. Teknik alandaki bu gelişmeler yaşamın her noktasında kendine yer bulmuştur. Bu gelişmeyle birlikte endüstri ürünlerinde kalite artmış, çeşit çoğalmış ve fiyat ucuzlamıştır. Bu durum boya sanayine de yansımış, boya kalitesi yükselmiş, boya çeşidi artmış en önemlisi de boya fiyatları ucuzlamıştır. Böylece sanatçılar boyayı daha ucuz ve daha kolay elde edebilme olanağına kavuşmuşlardır. Ucuz boya alma şansına kavuşan izlenimci sanatçılar boyayı tuvale daha yoğun ve kolayca harcar bir biçimde sürebilme imkanı bulabilmişlerdir. Ayrıca gemi sanayinde olan teknik gelişme sonucunda kıtalararası olan seyahatler kolaylıkla yapılmış; doğu, batı için uzak bir yer olmaktan çıkmıştır. Böylece doğu ve batı arasındaki ticari ve kültürel faaliyetler artmış, doğudan sanat yapıtları ithal edilmiştir. Doğudan ithal edilen bu sanat yapıtları da batı sanatını (Japon baskılarının izlenimci sanata olan etkileri daha ileriki bölümlerde ayrıntılı olarak anlatılacaktır.) etkilemiştir.

d. Sosyal Değişim : Endüstri Devrimi'yle artan makineleşme değişik iş kolları yaratmış, bilek gücü yerini mekanik güce bırakmıştır. Mekanikleşme toplumdaki sosyal sınıfları da etkilemiş, işçi sınıfı diye yeni bir sınıf ortaya çıkmış, kentsoylu sınıfının daha da güçlendirmiştir. Güçlenen kentsoylu sınıfı o güne kadar olan sanat beğenisinin değişmesinde önemli bir rol oynamıştır. Kentlerde yaşayan kentsoylu sınıfı izlenimcilik akımının ortaya çıkmasında önemli bir yere sahip sosyal sınıftır. Akım, geçmiş dönemlerdeki akımlarda olduğu gibi kentte oluşmuş bir sanat akımıdır. Yukarıda sayılan XIX. yy.ın koşulları değişen bir toplum düzenine işaret etmektedir. Bu değişim her sosyal olguda olduğu gibi sanata da yansımış ve devrimci anlamda yaşanan bu farklılaşmanın ilk kıpırtıları izlenimci resimde görülmüştür. İzlenimcilikle birlikte hem teknik hem de konusal açıdan resimde tamamiyle değişim rüzgârları esmeye başlamıştır.

e. Bilimsel Gelişmeler : İzlenimciliğin ortaya çıkmasını sağlayan sebeplerden biri de XIX. yy. da ivme kazanan bilimsel gelişmelerdir. XIX. yüzyılın ortalarında Fransa'da bilimsel gelişmeye karşı büyük bir ilgi uyanmıştır. 1851'li yıllarda , Revue de Paris adlı gazetenin editörü olan Gautier, gazetede edebiyat ve estetik ile ilgili konulara ağırlık verir. Fakat okuyucuların gazeteye yaptığı baskılar nedeniyle edebiyat ve estetik ile ilgili konuları yazmayı bir kenara bırakır. Gazetesinde bilimle ve bilimsel gelişmeyle ilgili başlıklar seçer. Fransa'da bilime ve bilimselliğe olan ilgi edebiyatta da kendini hissettirir. Öyle ki dönemin ünlü dedektif roman yazarı Gobariu romanlarında bilimsel terimler kullanmaya özen gösterir. Yukarıda anlatılanlardan anlaşılacağı üzere XIX. yüzyılın Fransa'sında bilimsel gelişmelere çok önem verilmekteydi. Yaşanan bu bilimsel gelişmeler sanatta da kendini gösterir. Bu dönemde yetişmiş olan Chevreul (1839), Helmholtz (1878) ve N.O Rood (1881) adlı tanınmış fizikçilerin ışık ve renk üzerine saptamış oldukları bilimsel yargıları, izlenimci sanatçılar eserlerini oluştururken ışık ve renk değerleri açısından kullanmışlardır. İzlenimciler bu bilgiler ışığında renklerin etkisini "Optik karışım" denilen bir teknikle sağlamışlardır. Bu teknikte göz yanyana sıralanmış iki rengi tek renk gibi algılar. (Örnek, sarı ve mavi yeşil diye algılanır.) Bu puantalist tekniği Seurat çoklukla uygulamıştır.

XIX. yüzyılın önemli bilimsel keşiflerinden biri olan fotoğraf da izlenimciliği şekillendiren diğer bir etmendir. "Taşınabilir fotoğraf makinesinin ve şipşak fotoğrafın gelişmesi izlenimci resmin doğduğu yıllara rastlar".(8) Fotoğrafın özgün yaklaşımı ;hızla geçen anı yakalayan enstantane çekimleri, sanatçılara ışık gölgede hızlı değişimi, ışığın aydınlattığı nesnenin farklı görüntüleri algılama ve bunu da resimlerinde yapma ilhamı verir. Bu durum sanatçılara bulgulama ve deney yolunu açmış, özelde de izlenimci sanatçıların nesnelere bakış biçiminde değişiklikler yapmıştır.

II. Çağdaş ve Özgür Düşünce :

1789 Fransız İhtilaline kadar devlet ve kilise kendi alanlarında egemenliğini sürdürürebilmek için birbirlerine destek olmuşlardır. Kilise kendi manevi otoritesini geçerli kılmak

için devlet güçlerine, devlet kendi despotik yöntemini sürdürebilmek için kiliseye muhtaçtı. Toplumun üst yapısını oluşturan asilzade sınıfı da aynı çıkarlarla kiliseye sarılmıştı. 1789 Fransız İhtilali'yle birlikte yukarıda sayılan üç otorite çöker. Bu üç otoritenin çökmesiyle özgürlük ve akılcılık rüzgârları esmeye başlar. Her sosyal olguda hissedilen özgürlükçü bu bakış açısı sanata ve sanatçıya da yansır. Böylece yaşanan bu değişimler sonucunda sanatçı, toplumda geçmiş dönemlerden daha popüler hale gelir ve toplumda genişleyen bir sanatsever kesimi de oluşur. Bu değişimlerle sanatçı eserlerini genişleyen bir sanatsever kesimine satma olanağı bulur. Genişleyen sanatsever kesime eserlerini satan sanatçı, yaşadığı toplumun sosyolojik ve kültürel yapısı gereği eserlerindeki temaları herkesin anlayabileceği başlıklardan seçer . Bütün bu olayların sonucunda sanatçının eserlerinin konularını kentsoylunun ilgisini çekecek ve herkesin anlayabileceği başlıklardan seçmesi, sanatçının resim sanatı tarihinde yaşanan doğal bir süreçtir. Sanatçının yakalamış olduğu bu şanslı durum da sanatçıyı devlet ve din otoritesine hizmet etmekten kurtarmıştır.

III . Sanatsal Birikimler :

Sanatta yenilikten yana olan izlenimciler, yeni bir akımı yaratırken geçmişten ve yakın geçmişte yaşanmış akımlardan ve sanatçılarından etkilenmişlerdir. İzlenimciler eserlerini yaratırken Venedikli Rönesans ve İspanyol ressamlarının üsluplarından ve Japon Baskıları'nın kompozisyon düzeni ve iletmek istedikleri temayı kısa yoldan anlatma tekniklerinden, İngiliz ve Barbizon Okulu, Romantizm , Realizm akımlarının işlediği konulardan ve üsluplarından etkilenmişlerdir. Bu bağlamda izlenimciliği oluşturan yukarıda anlatılan sanatsal birikimleri açıklayarak ve örnekleyerek anlatmak, konunun kavranması açısından yerinde olacaktır. Gerçeği olduğu gibi vermeye çalışan, tamamlayıcı renkler ve ışıklı parlak açık koyu değerlerini kullanan Venedikli Rönesans ressamlarının üslupları ile izlenimcilerin üslupları örtüşmektedir. Ayrıca serbest fırça darbeleri ile çalışan El Greco Velazques, Goya'nın etkileri özellikle Manet ve Renoir'ın eserlerinde hissedilmektedir. Manet, Goya'nın "Balkondakiler" (Resim no. : 1 , eser bugün New York Metropolitan Müzesi'ndedir.) adlı eserinden çok etkilenmiş, onun gibi balkonda benzer bir topluluk resmetmiştir. Fakat Manet 1869'da yaptığı bu incelemesini Goya'dan daha ileriye götürmüştür. Manet'nin yaptığı "Balkondakiler" (Resim no. 2) adlı eser incelencek olursa Manet'nin figürlerinde başlar basıktır ve öndeki kadının burnu doğru dürüst çizilmemiştir. Manet'nin amacının ne olduğunu bilmeyenler sanatçının başarılı olmadığını düşünebilirler. Ama gerçekte açık hava ve tam gün ışığı altında yuvarlak biçimler kimi zaman basit renk lekeleri gibi görünürler. Manet'nin insanlara iletmek istediği etki de budur. Bunun sonucunda Manet'nin herhangi bir eseri bize eski ustaların eserlerinden daha canlı gelir. İspanyol ressamlarından başka Frans Hals'ın

tek tek fırça vuruşları ve koyu siyah üzerinde ön plana çıkan parlak renkleri kulanma tekniğinin de Manet'nin üzerinde kesin bir etkisi olmuştur.

İzlenimci sanatın ortaya çıkmasında Japon Baskıları ve Japonya ile ilgili nesneler önemli bir sanatsal etkindir. XIX. yüzyılın sonlarına gelindiğinde, Fransa ile Japonya arasında diplomatik ilişkiler gelişmiş, bu ilişkilerin sonucunda Fransa'da Japon sanatıyla ilgili sergiler açılmıştır. Bu sergiler sayesinde izlenimci sanatçılar Japon sanatı ve sanatçılarını tanıma fırsatını bulmuşlardır. Japon sanatının zarif, yalın biçimi özellikle renk ve renkçiliği, kompozisyon düzeni, az çizgi ve fırça darbeleriyle birçok şeyi anlatması izlenimci sanatçıları etkilemiştir. Manet, Monet, Degas, Renoir eserlerini oluştururken Japon Baskıları'ndan çok etkilenmişler ve bu etkilenmeyi eserlerinde başarıyla uygulamışlardır.

Fransız İzlenimci sanatının oluşumunda İngiliz Okulu da önemli bir rol oynar. Monet, Sisley ve Pissarro; Constable, Bonington ve Turner gibi manzara ressamalarını incelemek için Londra'ya gitmişlerdir. Bu araştırma gezisinin sonucunda Fransız İzlenimcileri İngiliz manzara ressamlarının eserlerinden konu ve teknik açıdan etkilenmişlerdir.

Bu etkilenmeyi Pissarro şöyle anlatır : " Turner'in ve Constable'ın suluboyalarıyla yağlı boya bizi bizim üzerimizde son derece etkili oldu. (9) Ayrıca Turner'in resimlerine verdiği isimler izlenimcilerin eserlerine verdiği isimlerle benzerdir: Sabah Serinliği (1813) , Solent'te Yatlar (1827), Yağmur, Buhar ve Hız (1844). Bu durum da bize, izlenimcilerle İngiliz Okulu sanatçılarının benzer konuları seçtiklerini açıkça gösterir.

Fransız resmi, izlenimciliğe doğru bir çizgi izlerken Barbizon Okulu ve okulun öğretisi de bu yeni çizginin oluşmasında önemli bir rol oynamıştır. Bu anlayışa mensup sanatçılar resim sanatında "Peyzaj Ressamları" olarak da tanınmaktadırlar. Barbizon Okulu sanatçılarının en önemli ilkesi atölyeden çıkıp açık havada çalışmaktır. "Barbizonlu ilk ressam olan Daubigny "Le Botin" adını verdiği sandalyeyle Oise Irmağı boyunca gezerken resim yapardı" (10) Sanatçı açık havada çalışan ilk ressam kabul edilir. Barbizon Okulu sanatçıları açık havada çalışma yönleriyle ve eserlerinde seçtikleri konularla izlenimci sanatçıları etkilemişlerdir. Bu etkiyi biz, izlenimci sanatçıların Barbizonlu ressamlar gibi yoğun bir şekilde peyzaj çalışmaları yapmalarından anlamaktayız.

İzlenimci sanatçılar izlenimcilik akımını yaratırken geçmiş dönemlerdeki akımlarda n özellikle Romantizmden etkilenmişlerdir. Romantik akımda yapılmış resimler incelenecek olursa geçmiş dönemlere oranla biçimin netliğini kaybettiğini ve konturlarının birbirini içine girdiğini görürüz. Biçimin netliğini kaybetmesi sonucunda da resmin dokusunda değişimler yaşanmış, fırça darbeleri de daha özgür hale gelmiştir. Romantik resmin yaşamış olduğu bu değişim evreleri izlenimci resmi de etkilemiştir. Ayrıca romantik akımın herşeyin bir yansıma olduğuna inanan ünlü sanatçısı Delacroix'da diğer romantik sanatçılara oranla üslubu ve konuları ele alışları bakımında izlenimciler üzerinde etkisi olan bir sanatçıdır. Delacroix çağdaşı Ingres'in aksine (Ingres'in okulun-

da Büyük Tarz / Grand Style işlenmekteydi.) Venedikli ressamlardan ve Rubens'ten etkilenmiştir. Ingres ise Poussin ve Rafaello'ya hayran kalmaktaydı. Delacroix'nın "*Dieppe Tepelerinden Deniz*" (1852, Resim No: 3) adlı eserinde İzlenimciliğin gelişini haber veren kıpırtılar bulunmaktadır. *Dieppe Tepelerinden Deniz*, Claude Monet'nin 1872 yılında Le Havre Limanı'nda yaptığı *İzlenim "Gündoğumu"* (Resim No: 4) adlı yapıtta işlenen konuyu daha yirmi yıl öncesinden sezinlemiş gibidir. "Yazar ve şair Jules Laforge 15 Mayıs 1896'da Revue Blanche'ta şunları yazarken aynı şeyleri hissetmiştir. İzlenimcilerin titreşimli etkiler ve ışığın dansından sayısız lekeleri, büyük bir hareket aşığı olan Delacroix tarafından önceden sezilmiştir. Resimde romantik akımın tutkusuz çarpıklıkları ortasında kalmış sanatçı yabancı bükümlerle ve çarpıcı renklerle tatmin olmamış, biçimleri titrek çizgilerle sınırlamıştır." (11) İzlenimcilerin ilham kaynağı olan Delacroix'nın çizgileri ve fırça darbeleri incelenecek olursa şu sonuca varılabilir : Delacroix'nın fırça işçiliği dinamiktir ve eserlerinde fırça izlerini görmek rahatlıkla görmek mümkündür.

Sanat literatüründe izlenimcilik diye bir akımın oluşmasında etkili olan diğer bir faktör de Realizm akımıdır. Realist akımın ünlü sanatçısı Courbet ise izlenimciler üzerinde etkisi olan diğer bir sanatçıdır. Sanatçı realizm akımının en büyük temsilcisidir. Manzara ressamı olarak da tanınmaktadır. Doğanın en büyük hoca olduğuna inanmıştır. Öğrencilerine verdiği kısa derslerde "Gördüğünüzü, istediğinizi, hissettiğinizi resmedin." derdi. Bu cümle izlenimciler için anahtar bir ilkedir. Fakat Courbet dışarıdaki bir konuyu işlediği zaman bile atölyesinde resim yapmıştır. İzlenimciler Courbet'nin koyu gölgelere karşı kullandığı parlak ışık etkilerini ve açık renklerini ilke edinmişlerdir. Courbet'nin en fazla etkilediği sanatçı izlenimci Edouard Monet'dir. İki ressam arasındaki benzerlik "güzel olan konuları seçişlerinde olduğu kadar, işledikleri modern gerçekçi konularda portrelerinde ve İspanyol ressamlarından etkilenmelerinden açıkça görünmektedir." (12)

XIX. yüzyıl sanatçılarından Corot'da izlenimcilikle sonuçlanan sanat akımının ortaya çıkmasında etkileri olan diğer bir sanatçıdır. Corot, sanatta güzelliğe doğa karşısında edinilen izlenimlerle ulaşılacağına inanırdı. Sanat yaşamının ilk yıllarında ışık ve ışık etkileri problemini detaylı olarak ele almış daha sonra resimde atmosfer yaratma duygusuyla ilgilenmiştir. Havanın her şeyi kuşatan özelliğini vurgulamak için renk tonlarını zarif ve birbiri içinde eriyen biçimde gölgelendirip grinin sınırsız koyulu derecelerini kullandı. Delacroix'nın "Gri, resim sanatının düşmanıdır" ilkesinin aksine Corot bunun tam tersi bir görüş benimsedi. Griyi elde etmek için siyahla beyazı karıştırmayıp her çeşit gri tonu yakalayabilmek amacıyla değişik renklerden yararlandı.

İzlenimcilik akımının ortaya çıkmasındaki diğer bir etken Akademiizm akımına duyulan tepkidir. Akademizmin geçmişle olan bağlantısı ve ideal güzelliğe ulaşma kaygısı izlenimci sanatçılar da eserlerini oluştururken tepkiye yolaçmıştır. Bu yüzden izlenimciler yaşadıkları dönemi anlatan ve teknik olarak akademizme göre daha serbest üsluplu eserler yapmışlardır.

1.1.2. İzlenimciliğin Gelişimi ve Üslupsal Özellikleri

1830-1841 yılları arasında oluşmuş olan izlenimci akımın sanatçıları arasında Manet, Monet, Degas, Cezanne, Pissarro, Sisley, Renoir, Bazille ve Berthe Morrisot sayılabilir.

Değişik sosyal tabakalardan gelmiş olan bu sanatçılar Suisse ve Gleyre atölyelerinde eğitim görmüşlerdir. Suisse özel ve canlı modelden çalışmaların yapıldığı ve sanatçı adaylarına telkinde bulunulmayan bir kurumdu. Monet, Manet, Pissarro, Cezanne ve Guillaumin burada eğitim görmüşlerdir. Gleyre atölyesi ise kısmen de olsa güzel sanatlar okulu öğretilerine bağlı olup Renoir ve Sisley de bu atölyeye katılmışlardır.

İzlenimci sanatçılar ilk sergilerini 1874 yılında fotoğrafçı Nadar'ın atölyesinde düzenlemişlerdi. İki yıl sonra 1876 yılında Durant Ruel Galerisi'nde yirmi sanatçının katıldığı ikinci sergi düzenlenir. İkinci sergi kamuoyunda yanlış anlamalara sebep olmuş, sergide eseri olan tek kadın sanatçı Berthe Morrisot eleştirmen Albert Wolff tarafından Le Figaro gazetesinde eleştirilmiştir. 1877 Nisanı'nda yapılan üçüncü sergiye yalnızca onsekiz sanatçı katılmıştır. Birinci sergiye otuz sanatçı katılırken üçüncü sergiye on sekiz sanatçının katılmasının nedeni halkın ve eleştirmenlerin izlenimci sanatçıların üzerindeki baskısıdır. 1879 yılı 10-11 Mayıs tarihinde izlenimciler dördüncü sergilerini düzenlerler. On sekiz sanatçının eserinin bulunduğu bu sergiyi 130 Nisan 1880 tarihleri arasında açılan beşinci sergi izler. Altıncı izlenimci sergi ise 2 Nisan 1 Mayıs 1881 tarihinde yalnızca üç sanatçının katılımıyla gerçekleştirilir. (Söz konusu sergiye Cezanne, Monet, Renoir, Sisley katılmamıştır). Mart 1882 yılında ise Durand Ruel tarafından "Bağımsızlar" adı altında dokuz sanatçının katılımıyla yedinci sergi gerçekleştirilmiştir. Sergiye katılan sanatçıların içinde Monet, Gauguin, Pissarro, Berthe Morrisot ve Sisley bulunmaktaydı. Yedinci sergi o zamana kadar açılan sergiler arasında ilk defa ilgi çekmiş, eleştirmenlerce saygı görmüş ve serginin sonucunda izlenimcilerin eserleri koleksiyonerler tarafından satın alınmıştır. İzlenimcilerin sekizinci ve son sergileri 15 Mayıs 15 Haziran 1886 tarihleri arasında on yedi sanatçının katılımıyla düzenlenmiştir. Bu sergide yeni eğilimlerden olan Neo-empresyonist ve Sembolist akıma ait eserler görülmüştür. İlk ortaya çıktığında aşağılanan izlenimci resim 1886'ya gelindiğinde gözde bir akım haline gelir. İzlenimci sanatçılar akademizmi bırakıp doğaya yönelmişlerdir. Amaçları, salt doğayı gözlemlemek ve bunu önyargısız tuvale aktarmaktır. Günün değişen ışığı altında değişen nesnenin görünümünü tuvale aktarmak kolay değildir. Bu durum için izlenimci sanatçıların bulduğu formül, açık havada hızlı fırça darbeleriyle çalışmak ve bütüne önem vermektir. Bu konuda izlenimcilere ayrıca Avrupa'daki bilimsel yenilikler yardım etmiş, izlenimciler Chevreul'ün "*Eş zamanlı renk kontrastları*" adlı kuramından yararlanmışlardır. Bu kurama göre, birbirini tamamlayan iki renk (örneğin : kırmızı, yeşil) boya maddesi olarak karıştırıldıklarında birbirini yok eder fakat yan yana getirildiklerinde daha çok yoğunluk kazanırlar. Ayrıca izlenimciler ışık probleminde de ışığın renklerini yansıtmak

için prizma renklerini kullanmışlar, bu etkiyi de paletlerinde renkleri karıştırmadan yan yana koydukları saf renk tuşlarıyla sağlamışlardır. Bu durum gözün ağ tabakasında titreşim uçuşu görünümlerin yakalanmasına yol açmıştır. " Doğada varolmayan siyah gölgeleri ve sınır çizgilerini atmış gölgeleri nesnenin tamamlayıcı rengiyle vermişlerdir. " (13) Yukarıda anlatılanlardan anlaşılacağı üzere izlenimci resim tekniğinin dayandığı iki temel dayanak ışık ve renktir.

Monet'nin 1863 Salon de Refuses'de "*Kırda Öğle Yemeği*" (Resim no.5) adlı tablosuyla izlenimciliği başlatmasında oynadığı rol bilinmektedir. Buna rağmen akımın başlatıcısı ve bu yeni akımın savunucusu Manet ancak Monet'nin teşvikiyle açık havada resim yapabilmıştır. Bu arada eserlerini oluştururken Manet, XVI. yüzyıldan başlayan resim geleneğinin son temsilcisi olan Goya'dan etkilenmiştir.(Goya eski ustaların sonuncusu modern ressamların ilki olarak kabul edilir.) Manet ve Goya'nın resimde kaygısı; vücudun cisimsellik duygusunu vermek ve etkiyi ışık gölge oyunları ile sağlamaktır. Manet gibi izlenimci kuşak içinde sayılan Degas, Manet'nin aksine açık havada resim yapmama fikrinden hiçbir zaman vazgeçmemiştir. Bu nedenle bazı eleştirmenler tarafından gerçek anlamda izlenimci olarak kabul edilmemiştir. Fakat Degas'nın açık havada resim yapmamakla amaçladığı ilke, çizim ve portrelerini beklenmedik açılardan vermek, görülen biçimlerin mekan ve cisimselliğini belirginleştirmektir. (Esere umulmadık yerden bakma ve izleyiciye beklenmedik ve alışılmadık görünümleri verme Japon bas-kılarına ait bir özelliktir.) İşte bu nedenle Degas konularını açık hava sahneleri yerine kapalı mekanlardan, özellikle baleden seçmiştir. Degas resmettiği balerinlere sağdan soldan, üstten alttan bakmış ve bu bakış açısıyla kompozisyonları çözümleme yoluna gitmiştir. Burada Degas'ı ilgilendiren, insan biçimi üzerindeki ışık gölge oyunu ile devingenliği veya mekanı ifade etme olanağıdır.

İzlenimci ressamlar geleneksel resmin kullandığı konulardan vazgeçmişler, resimlerinde teknik alanda yeni uygulamalara gitmişlerdir. Bu sanatçıların amacı kendi yakın çevresi ve gerçeği ile ilgili resim yapma arzusudur. Gözlerini insana ve yakın çevrelere çevirmişlerdir. Bir nevi resimle halkı buluşturmuşlar, resimde halkın anlayabileceği ve kendilerini bulabileceği konuları tercih etmişlerdir. Bu nedenle tarihi ve mitolojik konuları resmi bir kenara bırakmışlardır. Konularını Paris bulvarlarından, pikniklerden, tren garlarından, Sein Nehri kıyılarında, kalabalık kahvelerden seçmişlerdir.İzlenimci ressamlar nesnelerin su üzerinde yansımalarını, hepsinden de fazla su üzerine resmetmekten hoşlanıyorlardı. "Suyu yalayan ve kırıştıran bir ağacın yapraklarını hafifçe kırıktan rüzgarın etkilerini yakalamaya çalıştılar. Kendilerinden önce gelenler gibi yalnızca mevsimleri resmetmekle kalmadılar, yaşanan saati ve yeri belirli bir ayı ve zamanın belirli bir anını resmetmeye çalıştılar. Özellikle Claude Monet aynı konunun çeşitli koşullar altındaki durumunu izleyerek resim dizileri hazırladı ve kavak ağaçlarının, nilüferlerin, saatten saate değişen ışık koşullarındaki durumlarını resimleyerek renklerin, biçimlerin, ışığı geçiren gölgelerin devamlı yenilenişini gösterdiler." (14)

İzlenimcilikle birlikte perspektifte, geometrik perspektif terk edilmiş, boşluk ve hacmi belirtmek için ön plandan başlayan, ufka kadar uzanan dereceli tonlar ve renk çeşitlendirmelerinden yararlanılmıştır.

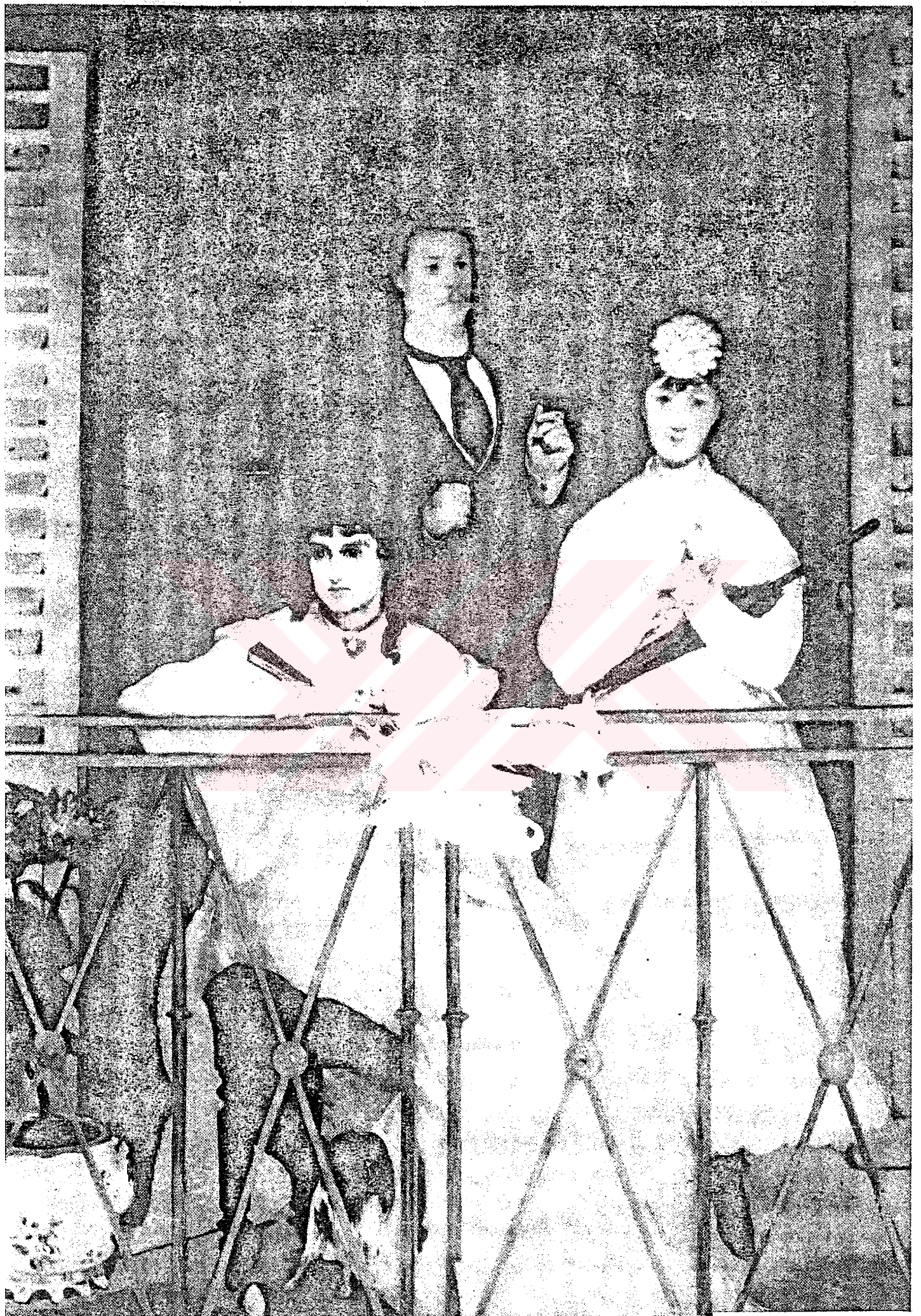
İzlenimci sanatçılar konuyu tuvale yerleştirirken geçmiş dönemlerdeki sanatçıların yaptığı gibi konuyu her zaman tuvalin ortasına yerleştirmemişlerdir. Bazen de köşeye çekmişlerdir.

Romantik akmıla başlayan biçimin netliğini kaybetmesi süreci izlenimci akımla da devam etmiştir. İzlenimciler biçimi oluşturmada kontur kullanmama yoluna gitmişlerdir. Kontur kullanmayan izlenimci sanatçı serbest fırça darbeleri ile çalışmış, bu da izleyicinin gözünde titrek ve uçucu görünümlere yol açmıştır.

Ayrıca izlenimciliğe kadar olan süreçte resimde boya tuvalle birdir. Yani boya kendini kabarık olarak belli etmemektedir. Fakat izlenimcilikle birlikte boya tuvale kalın olarak sürülmüştür. Böylece boya dokusu, resimlenen konunun yapısını tamamlayan dokuyla yer değiştirmiştir.

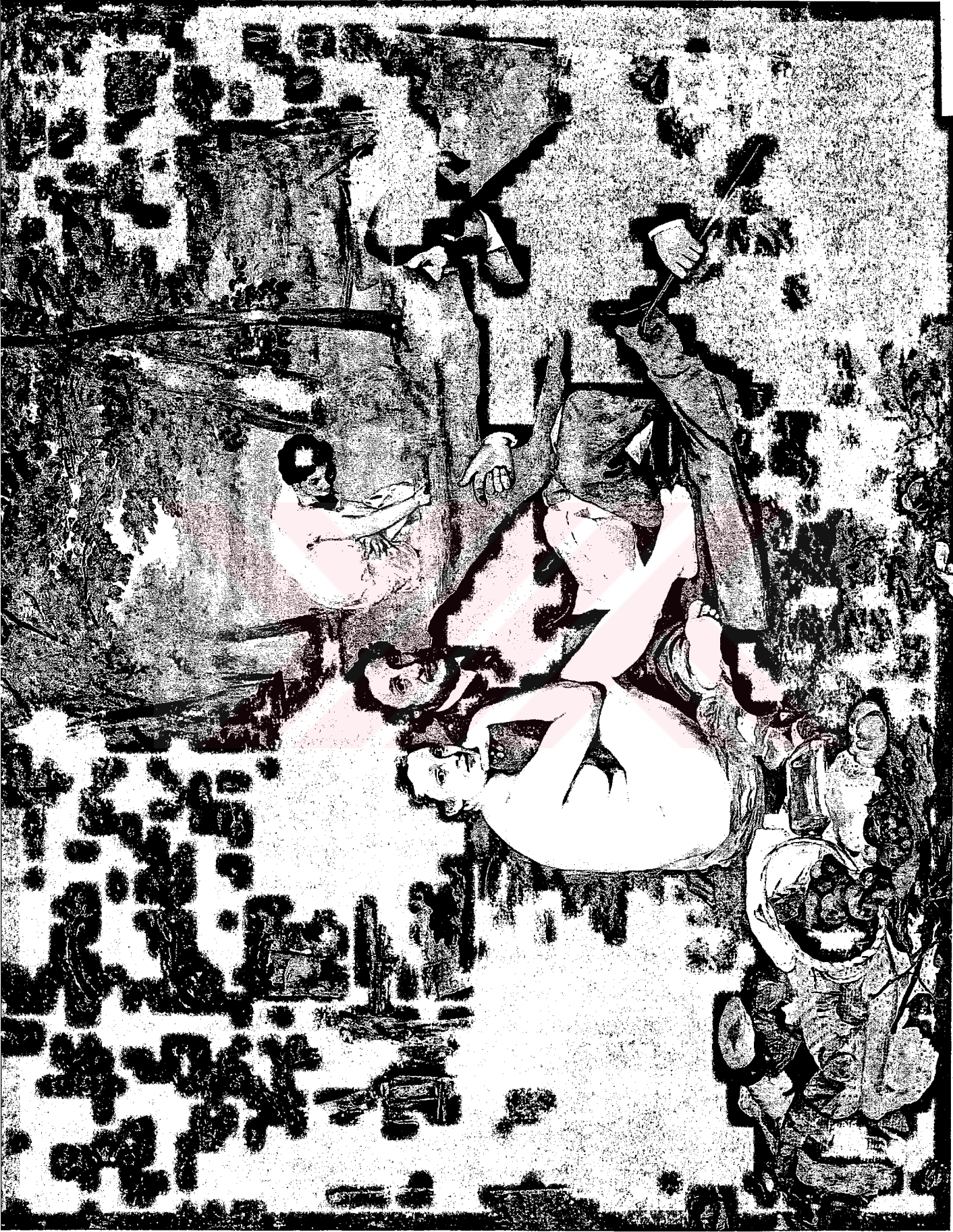

Resim No: 3

Resim No: 4

DİPNOTLAR

1. İzlenimcilik, Ana Britannica, C.17, Ana Yayınları , s. 157
2. Empresyonizm, Yeni Türk Ansiklopedisi, C. 3, Ötüken Neşriyat, İstanbul : 1985 , s. 803
3. İzlenimcilik , Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedik Sözlük, C.10, s. 627
4. İzlenimcilik, Büyük Larousse, C.6, s. 410
5. Zeynep İnankur, 19. YY. Avrupası'nda Heykel ve Resim Sanatı , İstanbul : Kabaıcı Yayınevi, 1997, s. 7
6. İlhan Arsel, Aydın ve Aydın, İstanbul : İnkılap Kitapevi , 1993 , s.97
7. İlhan Arsel, s. 97
8. E. H. Gombrich, Sanatın Öyküsü , Çev. :Bedrettin Cömert, İstanbul :Remzi Kitapevi, 1980 , s. 405
9. Maurice Serullaz , Empresyonizm Sanat Ansiklopedisi, Çev. : Devrim Erbil , İstanbul: Remzi Kitapevi, 1991 s. 8
10. Maurice Serullaz ,s. 9
11. Maurice Serullaz, s. 10
12. Maurice Serullaz, s. 11
13. Zeynep İnankur, s. 67
14. Maurice Serullaz, s. 15

2 . BATIYA YÖNELİK TÜRK RESMİ:

2.1 Batı'ya Yönelik Türk Resminin Başlaması ve Tarihsel Serüveni :

1699 Karlofça Antlaşması ve 1710 Yaş Antlaşması ile Osmanlı İmparatorluğu toprak kaybeder ve gerileme sürecine girer. 1712 yılından itibaren yöneticiler imparatorluğu düşmüş olduğu bu durumdan kurtarmak için birtakım önlemler almaya başlarlar. Bu önlemlerden en önemlisi, imparatorluktan sosyal ve siyasi alanda daha ileri olan Batı'ya gözleri çevirmektir. Yapılan çalışmalar İmparatorluğu yıkılmaktan kurtarmak için düzenlenmiştir. Osmanlı İmparatorluğu militarist bir devlet olduğu için de yapılan çalışmaların birçoğu askeri ıslahatlardır. Fakat bu çalışmalar idari ve siyasal düzende değişimlere yol açarken toplumsal ve kültürel alanda da farklılaşmaya neden olmuştur.

İmparatorluğun Batılılaşma hareketi çerçevesinde yaptığı sistemli ıslahatlardan ilki olarak Yirmi Sekiz Çelebi Mehmet'in Paris'e elçi olarak gönderilmesidir. Paris'te bir yıl kalan elçi yurda dönüşünde hatıralarını kitap haline getirir.

Ayrıca bu dönemde Batı'dan ressamılar payitaht'a getirilmiş ve çalışmaları sağlanmıştır. Böylece Batı'yla ilişkilere girilmiş ve pentür geleneğindeki resim halk tarafından olmasa da saray halkı tarafından tanınmaya başlamıştır.

Aslında "Batı resminin Osmanlı İmparatorluğuna girişi Fatih Sultan Mehmet döneminde başlar." (1) Fatih Veronali sanatçılardan Mateo di Pasti, Constanzio di Ferrara ve Venedik Dükaliği'ndan da Gentile Bellini'yi İstanbul'a getirtir. Constanzio ve Ferrara Fatih'in tasvirini taşıyan madalyonlar; Bellini ise imparatorun büyük boy bir portresini ve madalyasını yapmıştır. Fatih ayrıca imparatorluğa gelmiş olan bu yabancı sanatçılara Türk sanatçılarına portre yapmasını öğretilerek, "Batı estetiğinde resim" sanatını tanımlamaya ve uygulamaya yöneltmiştir. "Bu dönemde saray ressamı Sinan Bey Venedikli ressam Mastori Pavli'nin öğrencisi olmuş ve kendisi de Bursalı Şiblizade Ahmet Çelebi'yi portre sanatçısı olarak yetiştirmiştir. Böylece yeni bir resim türü, olan portreçilik Türk sanatına girmiş olur." (2)

Fatih Sultan Mehmet'in güzel sanatları geliştirmek için açtığı bu yol ondan sonra gelen padişahlar tarafından geliştirilmez. Fakat III. Selim'in tahta geçmesiyle güzel sanatlara tekrar önem verilmeye başlanır. "III. Selim hassas ve sanatçı ruhuna sahip bir kimseydi. Musiki ile uğraşır keman çalardı." (3) Ayrıca Batı resmine karşı da ilgi duyan padişah Kapıdağlı Konstantin'e yağlıboya portresini yaptırtmıştır. Güzel sanatlara düşkün olan III. Selim, eğitim alanında da reformlara yönelmiştir. "Eğitim alanındaki reformların sonucunda 1793 yılında Mühendishane-i Berri Humayun'ü kurar." (4) "Mühendishane-i Berri Humayun'un kuruluşu ile ilk defa Osmanlı müfredat sistemine resim dersi konulmuş ve okulun ders programı bizzat III. Selim tarafından hazırlanmıştır." (5)

"1795 yılında okul hakkında hazırlanan kanunnameye göre resim dersi okulun birin-

ci sınıfında görülmekteydi.” (6) III.Selim bu okulu kurduğunda gerçek anlamda Batı’ya yönelirken, desen ve usulu tersim(perspektif)dersine yer vermekle Türk sanatı tarihinde ilerici bir adım atmış oluyordu. Mühendishane’de okutulan resim dersi, sanat yönünden çok öğrencilere topçuluk, istihkamlık, haritacılık gibi dallarda yardımcı teknik bilgi vermeyi amaçlıyordu.

Batılılaşma hareketleri III. Selim’den sonra tahta geçen yeğeni II.Mahmut tarafından da sürdürülmüştür. (II.Mahmut’un tahta çıkış tarihi1808 yılıdır.) Yenilik hareketlerinin ilki olarak, II. Mahmut gerici zihniyetin odak noktası olarak gördüğü Yeniçeri Ocağı’nı ortadan kaldırmakla işe başlamıştır. II.Mahmut batılılaşma hareketinin ikinci aşaması olarak devlet dairelerine kendi portresini astırmıştır. Celal Esat Arseven’in belirttiğine göre II. Mahmut’un portresini “Manas adlı Ermeni bir ressam yapmıştır”.(7)

1835 yılında Harbiye’nin kurulmasıyla gereken öğretmen ihtiyacını karşılayabilmek için Avrupa’ya resim eğitimine öğrenci gönderildi. “Bu öğrenciler içinde ilk yağlıboya ressamlarımızdan Ferik İbrahim Paşa” (8) bulunmaktadır.

1839 yılında tahta çıkan Sultan Abdülmecit de III.Selim ve II.Mahmut gibi güzel sanatlarla ilgilenmiştir. Döneminde, sarayda yabancı ressamalar çalışmıştır. Saray ressamlarından Wilkie padişahın bir portresini yapar. Ayrıca Sultan Abdülmecit döneminde Odeker isimli Avusturyalı ressam saray halkı için bir resim sergisi düzenlemiştir. (Tarih 28 Aralık 1845)

1851-1852 öğretim yılından başlamak üzere Mühendishane-i Berr-i Humayun’u bitirenler “Mühendis sınıfı”, “Topçu sınıfı” , “Ressam sınıfı” diye adlandırılmaktaydılar. “ ‘Ressam sınıfı’ oluşturmak üzere Avrupa’dan resim öğretmeni getirildiği ve zamanla ressam sınıfını bitiren öğrencilerin askeri okullara resim öğretmenliğine atandıkları anlatılmaktadır.” (9)

1864 yılında, Harbiye’den mezun olan öğrencilerin devam edebilecekleri Menşei Muallim Sınıfı adıyla bir okul kurulmuştur. Bu okuldan da mezun olan öğrenciler öğretmen olmaktaydılar. Menşei Muallim’in ders programında resim dersi sistemli ve ciddi bir şekilde yürütülmekteydi.

1860-1876 yılları arasında tahtta kalan Abdülaziz güzel sanatlarla yakından ilgilenmiştir. “Abdülaziz yurtdışına (Paris ve Londra) diplomatik amaçlı gezi düzenleyen ilk padişaktır. Paris ve Londra gezilerinde gördüğü şehir meydanlarını süsleyen imparator heykellerinden çok etkilenen padişah yurda dönünce heykeltıraş Fuller’e atlı heykelini 1871 yılında yaptırmıştır. Ayrıca Abdülaziz aralarında deniz resimleriyle tanınmış Ayvazovski’nin de bulunduğu bir grup yabancı sanatçıyı çevresine toplamış, Paris’ten satın aldattığı resimleri Türkiye’ye getirtmiş Ahmet Ali Efendi (Şeker Ahmet Paşa) ve Süleyman Seyid gibi Türk resim sanatı ustalarının Paris’teki öğrenim giderlerini karşılamıştır”. (10)

Osmanlı İmparatorluğu’ndaki eğitim reformlarının birinci halkası askeri okulların açılması, ikincisi ise sivil okulların kurulmasıdır. Bu reformlar çevrevesinde 1869 yılında

Hendese-i Mülkiye Mektebi açılır. Okula Galatasaray ve Darüşşafaka çıkışlı öğrenciler alınmaktaydı. “Okulun programında dört sınıfta okutulmak üzere resim dersi konmuştu”. (11)

Sivil okullar içinde Darüşşafaka Lisesi, uyguladığı resim dersleriyle dikkati çekmektedir. Bu dönemde okulda resim dersine önem verilmesi sonucunda öğrenciler çok sayıda yağlıboya tablo yapmışlardır. Darüşşafakalılar eserlerinde tabiatı açık yüreklilikle ve saflıkla resmetmişlerdir. Perspektif tamamen olmasa da kısmen bozuktur. Işık ve gölgeyi fotoğraftaki gibi ışıkölge olarak kullanmışlardır. Ayrıca bu öğrencilerin eserlerinde belirgin kenar çizgisi görülmektedir.

1860 yılına gelindiğinde Paris’e gönderilen askeri öğrencilerin sıkıntı çekmesini önlemek, dil öğretmek ve çevreye uyumlarını sağlamak için Paris’te Mektebi Osmani adlı okul açılmıştır. “Okulda elli ile atmış arasında öğrenci eğitim görmekteydi. Okulun resim dersi Fransız Rolobens tarafından yürütülmekteydi. Okul 1874 yılında kuruluş amacına uygun çizgi gösteremediğinden kapatılmıştır”.(12) Mektebi Osmani hakkında Pertev Boyar şöyle yazmaktadır:

“1862’de Paris’te açılan Mekteb’i Osmani’ye itmamı(bitirme) İstanbul’daki Harbiye ve Mühendishane’den Paris’e gönderilen talebenin ekserisi müptedilikleri dolayısıyla Paris’in ‘felş’ denilen harbiye idadisine dahil olurlar. Ve bazıları da müteferrik (geçici) surette büyük mekteplerde bulunurlardı. Bu talebelerin bir disiplin altına alınarak topluca çalışmaları maksadı ile o zamanki Paris Sefiri Cemil Bey tarafından Sultan Aziz’e yapılan teklif kabul olunarak 1860’ta Paris’in “Karanel” semtinde “Viyola” sokağında mükemmel bir bina kiralanmış “Mektebi Osmani” tesis ve kapısına Osmanlı Tuğrası asıldı. (13)

XIX.yüzyılın ikinci yarlarına gelindiğinde Türk resim sanatında iki etkin isme rastlarız. Ahmet Ali Efendi (Şeker Ahmet Paşa) ve Süleyman Seyyit. Ahmet Ali Efendi(18421907) Mektebi Tıbbiye; Süleyman Seyyit (18421913) ise Mektebi Harbiye çıkışlıdır. Bu iki sanatçı Sultan Abdülaziz’in desteğiyle 1862 yılında Paris’e resim eğitimine gönderilmişlerdir. “Süleyman Seyit Cabanel’in atölyesine devam etmiş. 1870 yılı dolaylarında yurda dönmüştür. Genelde portre ve natürmort çalışmıştır”.(14) Şeker Ahmet Paşa ise Boulanger ve Gerome’un atölyesinde eğitim almıştır . 1867 yılında Paris’te açılan uluslararası sergideki Türk pavyonuna konmak üzere Şeker Ahmet Paşa, Sultan Abdülaziz’in karakalem bir portresini yapmıştır. Şeker Ahmet Paşa Elvahı Nakşiye koleksiyonuna göre 1869 yılında bazı kaynaklara göre ise de 1870 yılında İstanbul’a döner. Harbiye İdadisi’nde ve Mektebi Tıbbiye’de resim öğretmenliği yapar. “Sanatçı 27 Nisan 1873 tarihinde Sultanahmet Sanayi Mektebi’nde halka açık ilk resim sergisini düzenlemiştir. Bu sergi de yalnızca Şeker Ahmet Paşa’nın yapıtları bulunuyordu. Sanatçı ikinci sergisini 1874 yılında Çemberlitaş’ta Darülfünun binasında (bu bina günümüzde Basın Müzesidir.) üçüncü ve son sergisini de 1900’de Pera Palas’ta açmıştır.” (15)

“1874 yılında Guillemet adlı Fransız ressamı Beyoğlu’nda Resim ve Desen Akademisi-

si açtığını halka basın yoluyla duyurur. Öğrencilerin arasında üç Türk genci de bulunmaktaydı. Okul Osmanlı'daki ilk özel akademidir. Akademide yapılan çalışmalar 1876'da düzenlenen bir sergiyle halka sunulur".(16)

1880-1882 yılları arasında İstanbul'da yabancı ve azınlıkların kurduğu Elifba Kulübü (Külüp de 'ABC) diye nitelendirilen bir resim cemiyetinin varlığı dikkati çekmektedir. Kulüp, Mavrokordato adlı azınlık vatandaşı yardımıyla resim sergileri düzenlemiştir. 1880 yılında düzenlenen ilk sergiye Osman Hamdi Bey, Prenses Nazlı Hanım, yabancı sanatçılardan A. Preziosi ve Mimar A. Vallaury yapıtlarıyla katılmıştır.

XIX. yüzyıl yağlıboya resim sanatının en önemli kişilerinden biri hiç kuşkusuz ki Osman Hamdi Bey'dir. Osman Hamdi Bey Sadrazam Ethem Paşa'nın oğludur. Mektebi Maarifi Adliye öğrencisi iken resim yapmaya başlamış ve on beş yaşında hukuk tahsili için Paris'e eğitime gönderilmiştir. Osman Hamdi Bey resme ve arkeolojiye olan ilgisi nedeniyle hukuk eğitimini yarıda bırakıp on iki yıl Boulanger ve Gerome'un Atölyesi'nde eğitim görmüştür.

Batılı anlamdaki Türk resminin oluşmasını en önemli katkı hiç şüphesiz Sanayi-i Nefise Mektebi'nden gelmiştir. Sanayi-i Nefise Mektebi 3 Mart 1881 yılında Osman Hamdi Bey'in girişimleri sonucunda açılır.Okulun eğitim programı Paris Güzel Sanatlar Okulu örnek alınarak hazırlanmıştır. Kuruluş yıllarında okulun müdürlüğünü Osman Hamdi Bey yapmaktaydı. Yağlıboya resim öğretmeni Salvatore Valeri; karakalem resim öğretmeni Warnia Zarzecki, mimari öğretmeni Alexandre Vallaury heykel öğretmeni ise Yervant Osgan Efendi'ydi. Görüldüğü üzere Osman Hamdi Bey Akademideki eğitim için yabancı öğretmenleri tercih etmiştir. Osman Hamdi Bey'in okulda eğitim için yabancı sanatçıları tercih etmesinin sebebi o dönemdeki Türk sanatçıları yetersiz bulmasıdır. Bu konuda Celal Esat Arseven'in anlattıkları ilginçtir:

"Sanayi-i Nefise Mektebi açıldığı vakit oraya tayin olunan hocalar realist ve akademik ressamlar olduğundan teoriat tamamen bu yolda yapılıyor. Biraz akademizme temayül ediyorlardı." (17)

XIX. yüzyılın sonlarına doğru Osman Hamdi Bey'den sonra etkin olan sanatçıların içinde Halil Paşa, Hüseyin Zekai Paşa, Halife Abdülmecid Efendi, Hoca Ali Rıza ve Ahmet Ziya Akbulut'u görmekteyiz. Halife Abdülmecid'in dışında sanatçıların tümü asker kökenlidir. Halil Paşa Rüştüye ve Mühendishane mezunu olup Abdülaziz döneminde Paris'e resim eğitimine gönderilmiştir. Eleştirmen ve sanat tarihçileri tarafından izlenimcilik akımının Türkiye'deki ilk temsilcisi olarak kabul edilmektedir. Hüseyin Zekai Paşa asker kökenli olup yurtdışına hiç gitmemiştir. Sanatçı, sanat tarihi açısından iki önemli kitap yayımlamıştır. "Birincisi elli üç yaşındayken kaleme aldığı *Mübeccel Hazineler* diğeri ise 1919'da yayınlanan *"Bedayi-i Asarı Osmaniye"* adlı kitaplardır". (18) Halife Abdülmecid ise sanata ve sanatçıya çok önem vermiş. Osmanlı ressamlar cemiyetinin kuruluşunda yer almıştır. Hoca Ali Rıza ise asker kökenli olup XIX.yüzyılın önemli sanatçılarından. Yurtdışına çıkamamış, eserlerinde doğayı kendine model almıştır.

II. Meşrutiyetten sonra 1909'da Osmanlı Ressamlar Cemiyeti kurulur ve başkanlığına Şerif Abdülkadirzade Hüseyin Haşim Bey getirilir. Bu cemiyet, ressamların sivil bir örgüt içinde toplanmaları ve Türk resminin gelişmesine katkıda bulunmaları açısından önemli bir harekettir. Cemiyet ayrıca 1912 yılından itibaren onsekiz sayı içeren bir gazete çıkarmış, bu gazeteye fikir yazıları ile Hoca Ali Rıza, Sami Yetik, Mehmet Ruhi Bey, Ahmet Ziya Akbulut gibir ressamlar destek vermişlerdir.

XX. yüzyılın ilk çeyreğinin en önemli sanat olaylarından biri, devlet tarafından resim eğitimi için Avrupa'ya gönderilen öğrencilerin I. Dünya savaşı çıkması üzerine Osmanlı İmparatorluğu'na geri dönmeleridir. Eğitimlerini yarıda kesip yurda dönen resim öğrencileri 1914 kuşağını oluşturmuşlardır. (Adnan Çoker bu kuşağı "Meşrutiyet kuşağı" diye tanımlamaktadır) 1914 kuşağı sanatçıları yurda dönüşlerinde Osmanlı Ressamlar Cemiyeti çatısı altında örgütlenirler.

Yurda dönen 1914 kuşağı sanatçıları Türk resmine yeni bir soluk getirmiştir. Yaptıkları eserleri 1916 yılından itibaren her yıl Ağustos ayında düzenledikleri sergiler ile Galatasaray Lisesi'nde halkla yüzleştirmişlerdir. Bu sergilerde gözlenen kuşağın en önemli özellikleri geçmiş ile ilgiyi koparmaktır. O güne kadar işlenen popüler resim konuları terk edilmiş, figür ve portre Osman Hamdi Bey'de cesur olmadığı kadar Türk resmine sokulmuştur. Grubun ilerici tavrı ise çıplağın cesurca ele alınmasıdır.

1914 kuşağı resimleri akademikleşmiş izlenimciliğe yer verirler. Serbest fırçaıyla parlak güneş, tuvale aktarılır. Türk resmi için değişim ve atılım bu kuşakla daha belirgin bir hale gelir.

2.2. 1914 KUŞAĞI (TÜRK İZLENİMCİLİĞİ)

1914 Kuşağı 1910 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'nden mezun olduktan sonra devlet bursuyla Paris'e resim eğitimine gönderilen (içlerinden sadece Namık İsmail ailesinin desteğiyle Paris'e resim eğitimine gönderilmiştir.) ve 1914'te I. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla yurda dönerek Türk sanatında yeni bir dönemi başlatan sanatçı topluluğudur. Çallı Kuşağı veya Türk İzlenimcileri olarak da anılmaktadırlar. 1914 Kuşağı Sanatçıları içinde Sami Yetik, (18781945), Mehmed Ruhi Bey(18801931), Ali Sami Bayar(18801967), İbrahim Çallı(18811960), Nazmi Ziya Güran(18811937), Hikmet Onat (18821977), Feyhaman Duran(18861970), Hüseyin Avni Lifij(18861927) ve Namık İsmail(18801935) bulunur.

1914 Kuşağı sanatçıları yurda döndükten sonra Osmanlı Ressamlar Cemiyeti çatısı altında örgütlenirler. Cemiyet I. Dünya Savaşı'nın çıkmasıyla İtalyanlar'ın elinde bulunan Societe Opera adlı İtalyan lokalini ilhak etmiş ve burayı "Galatasaraylılar Yurdu" adı altında bir kulübe dönüştürmüştür. 1914 Kuşağı Sanatçıları 1916 yılından itibaren her yıl ağustos ayında "Galatasaray Sergileri" sergiler düzenlemişlerdir. Gatasaray Sergi-

leri Türk resminde yenilikçi görüşlerin yaygınlaşmasında ve uygulamasında önemli bir rol oynamıştır.

İzlenimcilik akımı 1870 ve 1880 yıllarında Fransa'da doruğa ulaşmıştı. Akımın ortaya çıkmasında Endüstri Devrimi büyük bir etkidir. Başta, eleştirmenler tarafından tepkiyle karşılanan İzlenimcilik, Monet, Manet, Degas, Renoir gibi sanatçıların sayesinde uygulanmış ve kabul görmüştür. Akımın Türk resmine yansımaları dünyadan kırk yıl kadar sonra olmuştur. Bu kırk yıllık gecikmişlik Türk resmi için doğal bir süreçtir. Çünkü Batı resmi İzlenimcilik öncesi Rönesans'ı yaşamış, resimle ilgili problemlerini çözme yoluna gitmiştir. Batı'da bunlar yaşanırken bizde pentür anlamında resim ancak XIX. yüzyılla birlikte görülmeye başlanır. Doğal olarak da Türk resmi batı resminin çözüme ulaştırmış olduğu problemleri kendi resminde de çözümlmek zorundaydı. Bu bakış açısıyla birlikte XX. yüzyıl Türk ressamaları bu problemleri tam olarak olmasa da kısmen çözmüş, resimde nesnellığe yönelmiştir. Fakat Türk sanatçıları tarafından uygulanan bu nesnellik batı yansımalarıdır. Beklenen sürecin sonunda doğal olarak Türk resmi İzlenimciliğe kayma eğilimi gösterir. Batı izlenimciliği, batıda toplumsal ve sosyal koşulların değiştiği bir dönemde ortaya çıkmıştır. Türk İzlenimciliği de Batı'daki gibi, toplumda yenileşmenin olduğu, toplumsal ve sosyal koşulların değiştiği, ulus olma bilincinin arttığı bir dönemde görülür. Bu bağlamda Fransız İzlenimciliği'yle Türk İzlenimciliği'nin ortaya çıkmasındaki sosyal koşullar benzeşmektedirler.

XIX. yüzyılda Batı'da beliren sanat akımlarından izlenimcilik, Türk resim sanatında da XX. yüz yılda görülür. Halil Dikmen bu dönemi ; " Tam zamanında gelmiş, resmi-mize taze ve çok daha serbest bir hava getirmiş ." (19) diye tanımlamaktadır.

Türk resmine İzlenimcilik sistemli olarak 1914 Kuşağı ile girer. Ama bu kuşak öncesinde izlenimci tekniğe konu ve üslup yönünden yaklaşmış iki ressam vardır:

Halil Paşa ve Hoca Ali Rıza. Bu iki ressam da asker kökenlidir. Halil Paşa ve Hoca Ali Rıza iki dönem arasında kalmış ileriye dönük öncü ressamlardır. Halil Paşa Paris'te Gerome 'un atölyesinde çalışmış, batı resmini etüd etme olanağı bulmuştur. Sanatçı izlenimci özellikle batı izlenimciliğine yakın bir üslupla (biçemle) önemli çalışmalar yapmıştır. Celal Esad Arseven, Halil Paşa için ; "izlenimci teknik ile resim yapan ilk Türk ressamıdır. Özellikle Boğaziçi yalılarının denize akseden hayallerini Bostancı, Maltepe sahillerinin güneşli kayalıklarını ifadede gösterdiği kudret taktire şayandır." (20) der. Hoca Ali Rıza ise yurt dışına çıkamamış ama Manet gibi kendisi için en büyük hocayı tabiat kabul etmiştir. Sanatçı İstanbul'un birçok köşesini eserlerinde kendine konu olarak seçmiş, "*Gölgeler de renktir*" prensibini uygulamıştır.

Türk İzlenimcileri oluşturdukları eserlerinde bazı yönleriyle batı İzlenimcilerinden ayrılmaktadır. Bu ayrılış yönlerini Türk İzlenimcilerinin batılılardan farklı olarak aldıkları eğitime, yaşadıkları doğal ve kültürel ortama, geçmiş kültür birikimlerine ve mensup oldukları topluma bağlamak yerinde olacaktır.

İzlenimcilik öncesinde Türk ressamaları ağırlıklı olarak manzara ve natürmort ça-

İşmişlerdir. 1914 Kuşağı ile Türk ressamaları manzara ile birlikte çok çeşitli konulara yönelirler. Manzaranın yanısıra portre, figür özellikle de nü çalışmışlardır. Kuşağın sanatçılarından Çallı nüleri, natürmortlarıyla (özellikle Manolyaları) ünlüdür. Sanatçının çalıştığı nüer ve natürmortlar renkli ve ışıklıdır. Eleştirmenler tarafından Fransız İzlenimciliği'ne en yakın sanatçı olarak kabul edilen Nazmi Ziya daha çok manzaralarıyla tanınmaktadır. Sanatçının figürlü çalışması pek bulunmamaktadır. Hemen her türde çalışması bulunan H.Avni Lifij'in eserlerinde simgesel ifade bulmak mümkündür. Akımın portre ustası olarak tanınan Feyhaman Duran, Lifij gibi hemen her türde resim yapmıştır.

Işık, batı izlenimciliğinin temel problemlerinden biridir. Batılı izlenimciler nesnenin asıl renginin olmadığını, nesnenin renginin ışığa göre değiştiğini bilmekteydiler. Türk İzlenimci sanatçıları da akademik eğitimden geçmelerine rağmen ışığın doğru etkisinin ancak açık havada yapılan çalışmayla verilebileceği bilincindeydiler. Örneğin Çallı, berak ve net ışık kullanmaktaydı. Nesneleri belirsizleştirmez ve bölmez, izleyicide açık hava etkisi bırakan ışığı kullanmayı yeğlerdi. Nazmi Ziya'nın ışığı ise Fransız izlenimcilerine yakındır. Sanatçı güneşin her an değişen etkilerini yakalamayı istemiştir. Eserlerindeki tüm nesnelere güneş ışığı egemen öğedir. Nazmi Ziya da çalışırken doğaya açılmış, canlı model olan doğadan çalışmıştır. Kuşağın deniz ve denizle ilgili temalarını işleyen sanatçısı Hikmet Onat biteviye ve hep aynı taraftan gelen ışık kullanır. Bu ışık kullanımı da sanatçının eserlerine birbirlerine benzerlik kazandırır. Ayrıca sanatçının kullandığı ışık tekniği insanda Hikmet Onat'ın eserlerini atölyede oluşturduğu etkisi uyandırmaktadır. Namık İsmail'in ışığı ise çeşitlilik gösterir. Sanatçı bazı eserlerinde parlak ışık kullanırken bazı eserlerinde gölgeli alandaki titreşime ağırlık verir. Kalın boya kullanmasından dolayı çoğu eserinde saydamlık kaybolmuştur.

1914 Kuşağı sanatçıları batı izlenimcilerinin renk konusunda gösterdikleri hassasiyete aynı oranda uyarlar. Türk İzlenimcileri sıcak soğuk renk karşıtlıklarından yararlanarak hacim ve derinlik etkisi yaratmaya çalışmışlardır. Batılı izlenimcilerden farklı olarak lokal renkler kullanmışlar, nesnelerin asıl rengine bağlı kalmışlardır. Çallı, renk konusunda izlenimci ilkelere bağlı kalmaya çalışmıştır. Eserlerini sıcaksoğuk renk karşıtlıklarından oluşturmuştur. Fırça vuruşları dinamiktir. Grubun portre ustası Feyhaman; izlenimcilerin paletini kullanır, saf ve sıcak renkleri yeğlemiştir. Çıplak ve natürmortlarında Renoir'i çağrıştıracak sıcak renklere rastlanır. Hikmet Onat ise, geniş bükümlü fırça kullanır. Renkçi tutumuna rağmen paletinde kahverengi ve siyaha yer vermekten çekinmez. Ayrıca Hikmet Onat, hacim ve derinlik etkisini vermek için sıcaksoğuk renk karşıtlıklarını kullanır. Rengini oluşturmak için tuşlardan ya da dinamik fırça darbelerinden yararlanır. Ön düzlemde açık tonları, arka düzlemde ise, koyu tonları özellikle grileri yeğler. Eserlerini oluştururken Avrupa İzlenimciliği'nden yola çıkan Nazmi Ziya da renkte parlaklığı tercih eder. Lifij ise, ruh halini yansıtan eserlerinde kırmızı kahverengi arasındaki renk skalasından yararlanmıştır.

Doğaya yönelmiş olan izlenimci ressamalar, doğadaki zamansal değişimi vurgula-

mak isterler ve eserlerini bu yönde oluşturlar. Çallı doğadaki değişimi, kullandığı ışık ve renkerle vurgular. Nazmi Ziya ve Feyhaman Duran zamansal değişime en fazla önem veren sanatçılardandır. Aynı mekanın defalarca kez resmini yapmışlardır. Nazmi Ziya'nın ve Feyhaman'ın bu tutumu dizi resimler yapan Manet'yle örtüşmektedir. akımı denizci ressamı eserlerinde devamlı olarak günün belli saatlerini çalışmıştır. Kullandığı ışık ve renk hep aynıdır. Namık İsmail'de ise, zaman fazla değişim göstermez.

Sonuç olarak 1914 Kuşağı ressamı akademik eğitim görmelerine karşın Fransız izlenimciliğinden etkilenmiş ve yurda dönüşlerinde eserlerini bu yönde oluşturmuşlardır. Türk resmine izlenimciliği kırk yıllık bir gecikmeyle de olsa özgün bir üslup olarak getirmişlerdir. Kuşağın içerisinde Fransız izlenimciliğine en yakın sanatçı Nazmi Ziya Güran kabul edilir. Yine kuşağın sanatçılarından olan Çallı kişiliğinden dolayı en çok tanınan kişiliktir.

2.3. 1914 KUŞAĞI SANATÇILARI

2.3.1 SAMİ YETİK (1878-1945)

1878 yılında İstanbul'da doğan Sami Yetik'in babası Asmaaltı tüccarlarından Hacı Raşit Efendidir. Sami Yetik ilkokulu Şehzadebaşı'nda ortaokulu Çiçek Pazarı Rüştüyesi'nde liseyi ise Kuleli'de okumuştur.

Sami Yetik'in Kuleli Askeri Lisesi'nde resim öğretmeni Osman Nuri Paşa'dır. Kuleli'den sonra Sami Yetik Harbiye'ye devam eder. Harbiye'deki resim öğretmeni ise Hoca Ali Rıza'dır. Sami Yetik Hoca Ali Rıza'yı hem çok başarılı bulur hem de ondan çok etkilenir.

Sami Yetik'in resme karşı ilgisi aslında daha çocuk yaşlarında başlamıştır. Bu ilgiyi sanatçının aşağıdaki şu sözlerinden anlamaktayız:

"Çemberlitaş'ta Osman Bey matbaasının altındaki dükkanlardan birinde o zamanlar Necip Bey adında bir ihtiyarın güzel, zengin bir kırtasiye matbaası vardı. Bir gün camekanda A. Rıza imzalı bir resim görmüştüm. Bu küçük altı numaralı tuval üzerine yapılmış bir peyzajdı. Boğaziçi'nin mavi sularını aşı boyalı bir Türk köşkünün asırlar görmüş çamlar altında sakin ve rahat bir şiiyiydi. Yaz sabahının ışıktan öpüşleriyle uyanan tabiatın bütün renkleri bu tabloda bol bol görülüyor ve okunuyordu. A. Rıza'nın Hoca Ali Rıza'dan başkası değildi. Bu eserini ruhumun aradığı manevi bir servet olarak tanımıştım. Her gün okula giderken tavaf etmeden gitmek ve akşamları evime dönerken onu özlemiş olarak doya doya seyretmeden geçmek benim için mümkün değildi. Kaç kere bu resim yüzünden yetişmemiş ceza görmüştüm. "(21)

Sami Yetik Harbiye'yi bitirdikten sonra bir yıl sonra 1899 yılında sınavla Eyüp Baytar Mektebi'ne resim öğretmeni olarak atanır. Resim bilgisini arttırmak ve geliştirmek isteyen sanatçı 1900 yılında Sanayi Nefise Mektebi'ne kaydolur ve 1906 yılında okulu bitirir.

rir. Okulu bitirdikten sonra dört yıl süreyle Harbiye Kuleli Askeri Lisesi ve Kocamustafapaşa Askeri Okulu’da resim öğretmenliği yapmıştır.

Sami Yetik 1910 yılında Serasker Mahmut Paşa tarafından Paris’e resim eğitimine gönderilir. Burada Academie Julian ve Ecole Pigie’ye devam eder. Sanatçının Academie Julian’da atölye hocası Jean Paul Laurens’tir. Yetik, 1912 yılında yurda geri döndükten sonra Balkan ve Birinci Dünya Savaşları’na katılır. Savaş sonrasında Kuleli, Halıcıoğlu, Maltepe Askeri Liseleri’nde resim öğretmenliği yapar. Sami Yetik 1940 yılında *Ressamlarımız 1* adlı kitabını hazırlamıştır. Kitabının ikinci cildini de hazırlayan sanatçı 1945 yılında ölür. Sanatçının ölümü nedeniyle kitabın ikinci cildi basılamamıştır.

Sanatçı uzun süre cephede kaldığından uzun yıllar askerlik ve kahramanlıkla ilgili resimler yapmıştır. Fakat yaşamının son yıllarında eşinin telkinleri sonucunda natürmorta ve portreye yönelmiştir.

2.3.2 MEHMED RUHİ BEY(1880-1931)

Ressam Mehmed Ruhi Bey 1880 yılında Galata’da doğmuştur. Ressam Şemsi Arel’in babası olduğu için sanatçının ismi bazı kaynaklarda Mehmed Ruhi Arel diye geçmektedir. Fakat Mehmed Ruhi Bey soyadı kanunundan önce öldüğü için sanatçıdan Mehmed Ruhi diye bahsetmek yerinde olacaktır.

Mehmed Ruhi Bey 1892 yılında girdiği Bahriye Mektebi’nden 1898 yılında Harbiye sınıfına ayrılarak 1900 yılında gemi mühendisi subayı olarak mezun olmuştur. Resme olan ilgisi nedeniyle Ali Sami Boyar ile birlikte Sanayi Nefise Mektebi’ne kaydolmuştur. 1909 yılında okuldan birincilikle mezun olmuş ve aynı yıl askerlik mesleğinden istifa etmiştir. 1910 yılında Maarif Nezareti’nin (Milli Eğitim Bakanlığı) bursu ile Paris’e resim eğitimine gönderilmiştir. Paris’te l’Ecole Naitonal Supérieur des Beaux Arts (Ulusal Güzel Sanatlar Yüksek Okulu)’nda Cormon’un Atölyesine devam eder. I. Dünya Savaşı’nın başlaması üzerine 1914 yılında yurda döner. Yurda dönüşünde Çapa Kız Öğretmen Okulu, Kabataş Erkek Lisesi ve Bahriye Mektebi’nde resim Sanayi Nefise Mektebi’nde perspektif (menazır) öğretmenliği yapar. Fakat Sanayi-i Nefise Mektebi idarecileriyle olan problemleri nedeniyle görevinden ayrılmak zorunda kalır. 1917 yılında Şişli Atölyesi’ne katılır. 1919 yılında ise Osmanlı Ressamlar Cemiyeti kurucuları arasında yer alır. Mehmed Ruhi Bey’in son resmi görevi Üsküdü Ortaokulu resim öğretmenliğidir.

Sanatçının resimleri dinsel konulu, hamasi, portreler ve manzaralar diye sınıflandırılabilir. Sanatçının nü etüdları da vardır. Nü çalışırken Namık İsmail ve Çallı ile birlikte canlı modelden yararlanmıştı. Mehmed Ruhi Bey geniş fırça darbelerini tercih eder. Nurullah Berk sanatçının tekniği için şunları söyler:

“Ruhî’ye kendi kuşağı arkadaşlarından hiçbirine yaklaştıramayız. Belki paletinde bulunduğu tatlı grillerle turuncularla bir çeşit empresyonizmi vurgulamıştı ama asıl amacı Türk resmine ulusal bir kimlik katmaktır. ” (22)Nurullah Berk’in yukarıdaki sözlerini doğrularcasına Mehmed Ruhi’nin milli ve folklorik öğelere eserlerinde yer verdiğini gör-

mekteyiz. Bu durum sanatçının yaşadığı dönem için önemli ve tavır ve anlayıştır. Yaşadığı dönem için yeni bir tavır anlayış gerçekleştirdiğini Şemsi Arel'in elindeki belgelerden öğreniyoruz ki peyzaj yapmak için Anadolu'ya çıkan ilk ressamımızdır. (23) 1931 yılında ölen Mehmed Ruhi Bey İzlenimci kuşak arasında anılmasına rağmen farklı ve özgün bir yere sahiptir.

Peysaj yapmak için Mehmed Ruhi Bey'in Anadolu'ya gitmesi çalışma biçimini Fransız izlenimcilerine yaklaştırmaktadır. Çünkü Fransız izlenimcileri de doğa etüdları için Fransa'yı gezmişlerdir.

2.3.3. ALİ SAMİ BOYAR (1880-1967)

XIV Şubat 1880 yılında Eğrikapı Hacı İlyas Mahallesi'nde doğmuştur. Ailesi Kafkasya'dan gelmiştir. Ali Sami Boyar ailesi hakkındaki bildiklerini kendi ağzından şöyle anlatır:

“Dedem Hafız Hayrullah Efendi İstanbul'a geldikten sonra Eyüp Camii'nin içinde bir köşede küçük bir sergide koku ve tesbih satmakla işe başlamıştır. Günün birinde yaşamaklı, feraceli hanımefendi arkasında halayıklarıyla gelmiş ondan kokular satın almıştır. Sonda da aldıkları şeyin fiyatını dahi sormadan kendisine bir kese altın vermişler. Bu hanımefendi zamanının valide sultanıymış. İşte Hafız Hayrullah Efendi bu para ile ki Ayasofya Camii'nin içinde büyük bir sergi açmış ve bilahare işini daha da genişletmiş ve bir ticarethane kurmuştur. Kim tahmin ederdi ki Hacı Hafız Hayrullah Efendi'nin torunu bir gün gelecek dedesinin sergi açtığı Ayasofya Müzeye çevrilirken müessis ve müdürü olarak çalışacaktı.(24)

Ali Sami Boyar'ın babası Mühendishane-i Berri Hümayun'un ilk mezunlarından Hacı Hüseyin Hüsnü"dür. Boyar'ın resme ilgisi daha küçük yaşlarda başlamıştır. İlkokula giderken modelden çok başarılı inek resmi çalışmış ve ilkokuldaki hocası bu resmi Ali Sami'nin yaptığına inanmamıştır. İlk özel resim derslerini Topçu Cemal Bey'den almıştır. 1901 yılında Bahriye Mektebi'nden deniz subayı olarak mezun olmuştur (Nüzhet İsimyeli Türk Plastik Sanatçıları adlı yapıtında sanatçının Harbiye Mektebi'nden mezuniyet tarihini 1898 olarak vermektedir.) Okulu bitirişiyle İnşaat Bahriye Resimhanesi'nde görevlendirilmiştir.

Sanatçı resim sanatına olan ilgisi nedeniyle 1902 yılında Sanayi Nefise Mektebi'ne kaydolmuştur. 1908 yılında mezun olan Ali Sami Boyar 1910 yılında iki yıllığına burslu olarak Paris'e resim eğitimine gönderilir. Burada l'Ecole National Supérieur des Beaux Arts'(Ulusal Güzel SanatlarYüksek Okulu) 'a devam etti. Sanatçının okuldaki atölye hocası Cormon'dur Paris'te gösterdiği başarıdan dolayı Ali Sami'nin iki yıl olan bursu, dört yıla çıkarılmıştır. Sanatçı I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine 1914 yılında İstanbul'a dönmüştür. Aynı yıl yüzbaşı rütbesiyle ordudan emekli olmuş ve Bahriye(Deniz Müze-

si) müdürlüğüne getirilmiştir. 1917 yılında *Bahriye Müzesi* kataloğunu yayınlamıştır. Kurucusu olduğu İnas(Kız) Sanayi-i Nefise Mektebi'nde hocalık ve müdürlük görevinde bulunmuştur. 1921-1922 yılları arasında Sanayi-i Nefise Mektebi'nde ve 1922-1923 yılları arasında ise Evkaf(Vakıflar) Müzesi Müdürlüğü'nde görev yapmıştır.

Ayrıca Ali Sami Boyar Cumhuriyet dönemi pulları ve kağıt paralarının ressamlığını da yapmıştır. Bu görevi nedeniyle yurtdışına çıkma imkanı bulan sanatçı 1926 yılında Londra'da 1931 yılında ise Paris'te resim sergileri açmıştır. 1935 yılında Ayasofya Müzesi Müdürlüğü görevine getirilen Boyar, 1943 yılında *Ayasofya* adlı kitabı yayımlandı. 1944 yılında ise yaş haddinden emekli olmuştur.

Ali Sami Boyar yağlıboya suluboya ve yağlı boya tekniğiyle birçok eser vermiştir. Eserlerinde güneşin etkisini romantik bir hava içinde vermiştir. Suluboya eserleri yağlıboya eserlerinden teknik olarak daha iyidir. Tahsin Öz, Ali Sami Boyer'in sanatını şu sözlerle anlatmaktadır" *Sami Boyar Meşritiyet'ten sonra yetişmiş realist bir sanatkardır. Eserlerine kendi görüş ve hislerini de katarak otoriter bir sanat benliği yaratmıştır".* (25)

1967 yılında ölen Ali Sami Boyar'ın Ankara ve İzmir Resim Heykel Müzelerinde eseri yoktur. Sadece İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde (*Ayasofya*) adlı sulu boya tekniğinde yapılmış bir adet eseri bulunmaktadır.

2.3.4. İBRAHİM ÇALLI (1881-1960)

Türk Resim sanatındaki izlenimci kuşağa adını veren sanatçıdır. Bohem yaşantısı, espritüel ve pervasız kişiliğinden dolayı Türk İzlenimcilerine "Çallı Kuşağı" adı verilir. 1881 yılında Denizli'nin Çal ilçesinde doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini doğduğu kasabada tamamlamıştır. Askeri okula girmek için İstanbul'a gelen Çallı okulun kayıtları kapandığı için kaydolamaz. Bu arada bir tesadüf sonucu Şeker Ahmet Paşa'nın oğlu ile tanışır. İzzet Karaca Bey Çallı'daki yeteneği farkederek ve Sanayi Nefise Mektebi'ne 1904 yılında kaydolmasını sağlar. 1910 yılında okulu bitirir ve aynı yıl devlet bursu ile Paris'e resim eğitimine gönderilir. Burada l'Ecole National Superieure des Beaux Arts(Ulusal Güzel Sanatlar Yüksek Okulu)'na devam eder. Okuldaki atölye hocası Fernand Cormon'dur. I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine 1914 yılında yurda döner. Aynı yıl Sanayi Nefise Mektebi'ne hoca olur. Bu görevinden 1947 yılında 65 yaş haddinden emekli olmuştur.

Çallı Sanayi Nefise Mektebi'nde ve Paris'te Cormon'dan akademik bir eğitim almasına rağmen İzlenimci etkiler taşıyan resimler yapmıştır. Serüvenci, bohem, kural tanımaz kişiliğini resmine yansıtmış, bu yüzden belirli bir üsluba bağlı kalmamıştır. Bu özelliklerinden dolayı Çallı, Nazmi Ziya'nın yanında yarıizlenimci sayılmış, renk dokusunun altında akademik sanat geleneğinin yarı özgür düzenini sürdürmüş olması nedeniyle Batı'nın bu geleneğe bağlı ama bir yönüyle de akademikleşen yarı ünlü sanatçılarına yakın görülmüştür.(26)

Resme başlarken eskiz yapmayan Çallı, doğrudan fırçayla tuvalde çalışan bir sanatçıdır. Eserlerinde akılcı yönü ağır bastığından dolayı eserleri akademizm ve izlenimcilikten etkilenmelerle oluşur.

Çallı, kendine kadar olan süreçteki doğayı yorumlamayı daha da derinleştirmiş ve doğa yorumlarına duygusunu da katmıştır. Doğayı resmederken serbest ve geniş fırça vuruşlarından yararlanmıştır. Eserlerini adeta boyayla oluşturur. Yapıtlarını oluştururken sıcak ve soğuk renk karşıtlıkları oluşturması sanatçıyı izlenimciliğe yaklaştırır. Fırça darbeleri acelicidir. Doğayı resmederken kullandığı teknikler izlenimci anlayışa uygundur.

Çallı natürmort ve peyzajlarında izlenimci anlayışta çalışmasına rağmen çok başarılı olduğu portrelerinde gerçekçiliği uygular. Bu yönüyle de Feyhman Duran'a yaklaşıp.

İbrahim Çallı batılı anlamda ikinci kuşak ressamların en önemli temsilcilerinden olup, bu anlamdaki figür anlayışının Türk resminde gelişmesini ve yerleşmesini sağlayan sanatçılarımızdandır.

2.3.5 NAZMİ ZİYA GÜRAN (1881-1937)

1881 yılında Aksaray'ın Horhor Mahallesi'nde doğmuştur. Ailesinin Molla Gürani'nin soyundan geldiği kabul edilmektedir. Nazmi Ziya Özel Şemsül Maarif Mektebi'nde ilköğretimini tamamladıktan sonra 1901 yılında Mektebi Mülkiye-i Şahane'yi bitirmiştir. Burada belirtmek gerekir ki Nazmi Ziya küçük yaşlardan itibaren resme karşı ilgi duymuştur. Fakat bu ilgisi ailesi, özellikle üst düzey memur olan babası tarafında hep engellenmiştir.

Nazmi Ziya Mektebi Mülkiye'yi bitirdikten sonra Sadaret Mektubi Kalemî'nde görev başlar ve 1902 yılında babasını yitirir. Babasının ölümüyle hayat kararlarını kendi başına verebilecek bir ortamın içinde yer alan 1902 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi'ne kaydolur. Bu arada Nazmi Ziya dönem dönem Hoca Ali Rıza'dan ders almaktadır. Bu yüzden Hoca Ali Rıza'nın tabiata yönelme düşüncesi sanatçıyı çok etkilemiştir. Nazmi Ziya'nın döneminde Sanayi-i Nefise Mektebi'nde Oskan Efendi modlaj ve heykel, Warnia karakalem, Valery ise büyük sınıflara yağlıboya dersi vermekteydi. Okulda klasik bir eğitim yeğlenmekteydi.

1905 yılında Hüseyin Zekai Paşa'nın evinde Signac ile tanışan Nazmi Ziya sanatçıdan çok etkilenir. Okulun son sınıfındayken Signac ile tanışmasından dolayı izlenimci etkiler taşıyan resimler yapar. Bu durum Valery'in tepkisini çeker. Bedri Rahmi Eyüpoğlu Valeri'nin tepkisini şöyle anlatır:

"Nitekim onun serbest bir çalışmaya yöneldiğini gören akademik hocası Valery "Küçük Bey artık empresyonist olmuş" diyerek Nazmi Ziya'ya iğneli biçimde takılacaktır. Okulun müdürü Osman Hamdi Bey de Nazmi Ziya'nın resimlerini beğenmemekte, akademik ölçülere aykırı davranmasını eleştirmektedir". (27)

Sanatçı izlenimci akım etkili resimler yapmasından dolayı Osman Hamdi Bey'in hışmına uğrar ve okuldan bir yıl geç 1908 yılında mezun olur. Aynı yıl Nazmi Ziya Paris'e resim eğitimine gider . Önce Academie Julian'da Marcel Bachet ve Royer'in atölyesine devam eder, daha sonra Cormon'un atölyesine geçip 1913 yılına kadar orada çalışır. I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine yurda dönmek zorunda kalır. Yurda döndükten sonra İzmir Muallim Mektebi Müdürlüğü, İl Tedrisat Müfettişliği gibi görevlerde bulunur. Yıllar sonra Nazmi Ziya öğrenci olduğu kuruma eğitimci ve yönetici olarak geri dönmüştür. 1918 1921 ve 1925-1927 yılları arasında akademide yöneticilik görevinde bulunur.

"Nazmi Ziya'nın müdürlük döneminin en önemli olayı Sanayi Nefise Mektebi'nin Çağaloğlu'ndaki Lisan Mektebi Binası'ndan Fındıklı Cemile Sultan Sarayı, Eski Meclisi Meb'usan Binası'na yani bugünkü yerine taşınmasıdır." (28)

Nazmi Ziya 17 Ağustos 1937 yılında Akademi'de ilk kişisel sergisini açmıştır. Fakat ne yazık ki sergiden bir ay sonra 11 Eylül 1937 günü İstanbul'da ölmüştür.

Nazmi Ziya birçok eleştirmen ve sanat tarihçisi tarafından Fransız İzlenimciliği'ne en yakın ressam olarak kabul edilmektedir. İstanbul'un birçok köşesini kendine konu edinmiştir. Nazmi Ziya'nın İstanbul atmosferlerine buğulu bir görünüm hakimdir. Ayrıca Signac'ın noktacı tekniğinden çok etkilenmiş ve bu eserlerini yolda vermiştir. Bu tür çalışmalarında saf renk kullanır. Ayrıntıya fazla girmemesine rağmen sağlam bir deseni vardır. Gelip geçici anı verirken kalıcı olmaya çalışır. Sanatçı için geçici olan şey güneş ışığıdır. Kullandığı renkler parlak, konusu ise yereldir.

2.3.6 HİKMET ONAT (1882-1977)

Hikmet Onat 1882 yılında İstanbul Fındıklı'da doğmuştur. Heybeliada Bahriye Mektebi'ni (Deniz Harp Okulu) 1902 yılında bitirmiştir. 1904 yılında teğmen rütbesini alıp aynı yıl Sanayi Nefise Mektebi'ne kaydolmuştur. 1910 yılında okuldan mezun olduktan bir yıl sonra Maarif Nezareti (Milli Eğitim Bakanlığı) bursu ile Paris'e resim eğitimine yollanmıştır. Paris'te l'Ecole National Superior des Beaux Arts'a (Ulusal Güzel Sanatlar Okulu) devam etmiştir. Atölye hocaları Fernand Anne Cormon'dur. 1914 yılında I. Dünya Savaşı'nın çıkması üzerine yurda dönmek zorunda kalmıştır.

Yurda döndükten sonra Osmanlı Ressamlar Cemiyeti ve Güzel Sanatlar Birliği'nin kuruluşunda görev almıştır. Ayrıca bir yıl süreyle Nişantaşı Sultanisi'nde öğretmenlik yapmıştır. 1915 yılında Halil Edhem Bey'in teklifi üzerine Sanayi Nefise Mektebi'nde eğitimcilik görevine başladı. Bu görev emekli olana kadar 1949 yılına kadar devam ettirmiştir. Çallı ile akademide eğitimcilik görevine başlayan Hikmet Onat, Paris Güzel Sanatlar Okulu'nun küçük bir örneğini Sanayi Nefise'de kurmak ister. Bunun sonucunda o güne kadar okulda kullanılan sınıf yöntemi terkedilir, atölye yöntemine geçilir.

Hikmet Onat 14 Mart 1977 tarihinde İstanbul Cihangir'deki evinde ölmüştür. 1914 Kuşağı grubu içinde en uzun yaşayan sanatçıdır.

Hikmet Onat bir İstanbul ressamıdır. Resimlerine egemen tema denizdir. Resmettiği deniz her zaman sakindir. İzlenimcilerin renklerini kullanmasına rağmen izlenimcilerden farklı olarak siyaha ve kahverengiye paletinde yer verir. İzlenimcilere yapılan sağlam desen yoksunluğu eleştirisi Hikmet Onat için geçerli değildir. Sağlam desenle birlikte eserlerine ayrıntı da hakimdir. Denize sıklıkla yer veren Onat, denizle birlikte mavnaları, dubaları, kayıkları, ağları ve yelkenleri resmeder. Bu objelerin teknik özelliklerini bir denizci kadar iyi bilir ve ayrıntılı olarak izleyiciye aktarır. Gerçeğe bağlılık sanatçının vazgeçemediği bir yönüdür. Hikmet Onat, Halil Paşa ve Hoca Ali Rıza gibi akademik izlenimciliği benimsemiştir.

2.3.7 FEYHAMAN DURAN (1876-1970)

17 Eylül 1886 tarihinde İstanbul'da doğmuştur. Babası Süleyman Efendi gümrük memuru aynı zamanda şairdir. Küçük yaşta anne ve babasını kaybeden Feyhaman dedesinin himayesine girer. 1895 yılında dedesi tarafından Galatasaray Sultaniye'sine verilir. Okulda resim ve hüsnü hat çalışır. Eğitimi boyunca Şevket Dağ, Viçen Arslanyan ve okul müdürü Tefik Fikret'ten resim dersi almıştır. 1908 yılında Galatasaray Sultaniyesi'ni bitirir. "Son sınıftayken açılan bir imtihanı kazanarak hocası Tahsin Bey'in yerine vekil öğretmen olarak atanır ve iki yıl bu görevi sürdürür". (29)

Feyhaman Duran 1911 yılında Abbas Halim Paşa'nın desteğiyle Paris'e resim eğitimine gönderilir. "Paris'te üç ayrı okulda akademik eğitim görür. Academie Julian'da atölyesinde çalıştığı usta Jean Paul Laurens, Fransa'da o devrin önde gelen akademik ressamlarından biriydi. Dinsel ve tarihsel konulu resimleri işlemesinin yanında iyi bir portre ve natürmort ustasıydı. Feyhaman Duran ayrıca süsleme dersleri veren Arts Decoratif'te öğrenim görmüş; daha sonra Academie Beaux Arts'da Fernand Cormon'un akademik eğitimine devam etmiştir." (30)

Feyhaman Duran I. Dünya Savaşı çıkınca diğer arkadaşları gibi yurda dönmek zorunda kalmıştır. "Yurda döndükten bir süre sonra İnas(Kız) Sanayi Nefise Mektebi'nde 2 Aralık 1919'da perspektif hocası olarak göreve başladı." (31). İleriki yıllarda Sanayi-i Nefise Mektebi'nde eğitimci olarak görev almıştır.

Sanatçı akademideki görevinden 1951 yılında emekli olur. 6 Mayıs 1970 tarihinde ise hayata gözlerini yummuştur.

Feyhaman Duran, gerek Sanayi Nefise Mektebi'nde gerek Fransa'daki eğitiminde akademik anlamda eğitim almasına rağmen eserlerinde izlenimciliği seçmiştir. Fakat Feyhaman'ın izlenimciliği tamamen Fransız İzlenimciliği değildir. Resimlerinde yer yer gerçekçi, yer yer de anlatımcı havaya rastlanılmaktadır. Sanatçının konuları genelde İstanbul görünümleridir. Nesnenin su üstündeki yansımaları da ilgisini çeker. Bu yönüyle Claude Monet'ye benzer. Resimlerinde duygu her zemen ön plandadır. Geçen anı yakalayabilmek için hızlı fırça darbeleriyle çalışmıştır.

Feyhaman Duran Türk resim sanatında daha çok portreleriyle ünlenmiş, portre ressamı olarak tanınmıştır. Portrelerine gerçekçi hava hakimdir. (Portre sanatında en büyük gereklilik, gerçekçiliktir.) Gerçeği ustaca verirken portreye duyguyu da katar. Böylece portresi yapılan kişinin ruh hali hakkında izleyici fikir sahibi olabilir.

2.3.8. HÜSEYİN AVNİ LİFİJ (1886-1927)

1886 yılında Samsun'da doğmuştur. Tutucu bir aileden gelmektedir. İlk öğrenimini Fatih Aşıkpaşa Mahallesi'ndeki Mahalle Mektebi'nde tamamlamıştır. Daha sonra iki yıl süreyle Şehzadebaşı Numune-i Terakki Mektebi'ne devam eder. Bu arada Fransızcasını ilerletmek için özel Fransızca dersleri alır. Bu dönemde sanatçı, babasının tutumu yüzünden gizli gizli resim yapmaktaydı. Bir tesadüf sonucu Ayasofya için mimari çizimler yapan Henry Prost ile tanışan Lifij, Prost tarafından Sanayi Nefise Müdürü Osman Hamdi Bey ile tanıştırılır. Hüseyin Avni Lifij'i çok yetenekli bulan Osman Hamdi Bey sanatçısı Şehzade Abdülmecit ile tanıştırır. "Lifij, Abdülmecit'in yardımıyla bir yıl Sanayi-i Nefise Mektebi'nde eğitim görür ve 1909 yılında Paris'e resim eğitimine gönderilir". (32)

Bu arada l'Ecole National Superieure des Beaux Arts'a devam etti. Okuldaki atölye hocaları Fernand Cormon'dur. Ayrıca Guillemet ve Lecomte du Nouy'den özel ders almıştır.

Lifij 1914 kuşağı içinde Paris'e ilk giden ilk öğrenciydi ve çok iyi Fransızca bilen tek kişiydi. Ali Sami Boyar'ın anlattığına göre Türk öğrenciler hocaları ile ilk günlerde anlaşmalarını Lifij'e borçluydular. Lifij de diğer arkadaşları gibi akademik eğitim görmüş ama akademizmi benimsememiştir. Ayrıca Paris'te olduğu yıllarda ünlü Sembolizm ressam Puvis de Chavannes'e (1824-1898) ilgi duymuş ve sanatçıdan çok etkilenmiştir.

Lifij 1912 yılında İstanbul'a dönmüştür. Dönüşünden sonra İstanbul Sultaniyesi (İstanbul Erkek Lisesi)'nde resim ve Davutpaşa Lisesi'nde Fransızca öğretmenliği yapmıştır. Mustafa Kemal'in daveti üzerine Erkanı Harbiye (Genel Kurmay Başkanlığı)'de çalışır ve Mareşal Fevzi Çakmak adlı eserini yapar. "1923 yılında Sanayi Nefise Mektebi'ndeki Tezisini Sanatlar bölümüne hoca olmuştur ve ölümüne kadar bu bölümdeki görevini sürürmüştür." (33) Hüseyin Avni Lifij 1927 yılında geçirdiği bir kalp rahatsızlığı yüzünden Laleli'deki Harekzadigan Apartmanı'nda (Bugünkü Merit Otel) hayattan ayrılmıştır.

Lifij'in eserlerinin en önemli özelliği sanatçının kişiliğini yansıtmasıdır. Eserlerine romantizm hakimdir. Lifij ayrıca bohem yaşayan entelektüel bir sanatçıdır. Edebiyat ve şiir tutkunudur. Sami Yetik Lifij için "Şehzade parasıyla tahsile gönderilmiş fakat şehzade zevkine esir olmamıştır." (34) der Sanatçı, izlenimcilerden etkilenmesine rağmen teknik açıdan tamamen izlenimcilerle örtüşmez. Usta boya kullanımının yanı sıra kuvvetli desen anlayışına sahiptir. Açık hava ressamı olmasına rağmen Alegori, Kalkınma gibi büyük boyutlu tablolarında atölyede çalışmıştır. Sanatçı büyük boyutlu tablolarında iz-

leyiciye mesaj iletme kaygısında olmasına rağmen poşadlarında amacı, duygu aktarımıdır.

Lifij'in resimleri çoğu zaman şiire yaklaşır. Çoğu sanat tarihçisi Haşim'in şiirleriyle Lifij'in resimleri arasında ilgiler kurar. Haşim doğadaki değişimleri şiirinde, Lifij ise tablolarında vermektedir. "Bedrettin Cömert izlenimci özellik olan değişen anı yakalama kaygısı yüzünden iki sanatçıyı da izlenimci olarak da kabul eder. Kesin çevre çizgisi olmayan buğulu imgeler bir düş ortamına sürükleyen duygulanmalar, her şeyin belirsizliğe doğru kayış eğilimi, simgecilikten çok izlenimci özellik taşırlar." (35)

2.3.9. NAMIK ISMAIL (1890-1935)

1890 yılında İstanbul'da doğmuştur. İlköğrenimini Kabataş'ta Şemsül Mekatip ve Beşiktaş Hamidiye Mektebi'nde tamamlamıştır. Sanatçının Beşiktaş Hamidiye Mektebi'nde resim hocası Viçen Arslanyan'dır. Daha sonra St. Benoit ve Galatasaray Sultaniyesi'ne devam etmiştir.

Bu okullardaki resim hocaları ise Andres, Şevket Dağ ve Tevfik Fikret'tir. Namık İsmail lise eğitiminden sonra ailesi tarafından resim eğitimi için Paris'e gönderildi. Paris'te önce Academie Julian'a devam eden sanatçı Çallı ile tanışınca onun önerisi üzerine l'Ecole National Superieure des Baux Arts'a geçti. Bu okulda 1912-1914 yılları arasında Fernand Cormon'un atölyesine devam etti. Savaşın çıkması üzerine yurda döner ve askere alınan Yetik, Kafkas Cephesi'ne yollanmıştır. 1917-1918 yıllarında Celal Esad Arseven'le birlikte Berlin'de Viyana'da açılacak sergilerde sergi komiseri göreviyle Almanya'ya gitmiştir. Almanya seyahatinde tekrar resim eğitimine yönelmiş ve Leipzig Üniver sitesi'nden diploma almıştır. 1919 yılında yurda dönmüş ve Gazi Osman Paşa Orta Okulu'na resim öğretmenini olarak atanmıştır. İtalya'ya gitme isteği okul yönetimi tarafından yerine getirilmeyince istifa edip bir yıl süre ile İtalya'da kalmıştır. Dönüşünde Sanayi Nefise Mektebi'ne müdür yardımcısı olarak atanmıştır. 1921 yılında tekrar istifa etmiş ve Paris'e gitmiştir. Paris dönüşünde Milli Eğitim'de resim eğitimini denetlemekle görevli müfettiş olmuştur. 1927 yılında Sanayi Nefise Mektebi müdürlüğüne ve resim hocalığı görevine getirilen Namık İsmail ölümüne kadar bu görevde kalmış ve 1935 yılında İstanbul'da ölmüştür.

Namık İsmail eserlerini Paris dönüşü yaptığı resimler ve Almanya dönüşü yaptığı resimler olarak ikiye ayırır. Birinci dönemine duyarlılık egemendir ve izlenimciliği uygulamıştır. İkinci döneminde ise parlak ve zıt renklerin egemen olduğu dışavurumcu doğa resimleri yapmıştır. Tüm yapıtlarında ışık ve hareket öğeleri çok güçlüdür. Eserlerinde cansız varlıklar bile ışık hüzmeleri altında devinim kazanmışlardır.

DİPNOTLAR

1. Cihangir Yüksek, “İzlenimci ve İfadeci Akımların Türk Resmine Yansımaları” (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996)s.18
2. Cihangir Yüksek, s.18
3. Reşat Ekrem Koçu, Osmanlı Tarihinin Panoraması, İstanbul : Ak Kitapevi, 1964, s. 20-21
4. Ferit Devellioğlu, Osmanlı Tarih ve Deyimler Sözlüğü, İstanbul : MEB Yayınları, 1993, C.2, s. 602, bak. Mühendishane-i Berri-i Hümayün
Mühendishane-i Berri-i Hümayün : Topçu subayı yetiştirmek üzere kurulmuş olan mektebin adıdır. Mektep 1187 (1793) senesinde Haliç’te Tersane’de açılmış olan Mühendishane-i Bahri-i Hümayun’un genişletilmesiyle 1210 (1795-1796) senesinde tesis olunmuştur.
5. Belgin Demirsar, “Osman Hamdi Bey Tablolarının Gerçekle İlişkisi”, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1988) s.20
6. Ahmet Kamil Gören, 50 . Yılında Akbank Resim Koleksiyonu, İstanbul: Akbank Kültür Sanat Kitapları, 1998, s.29
7. Celal Esat Arseven, Türk Sanatı Tarihi, İstanbul: Maarif Vekaleti, 1955-1959, C.3, s.128
8. Halil Eldem, Elvahı Nakşiye Koleksiyonu, İstanbul: Milliyet Yayınları, Mayıs 1970, s.15, bak: Ferik İbrahim Paşa
Ferik İbrahim Paşa: Enderun’daki eğitimden sonra Mühendishane’ye devam etmiştir. Mühendishane’deki eğitimden sonra, bir söylentiye göre Viyana, bir söylentiye göre de Londra’ya resim eğitime gönderilmiştir. Sultan Abdülmecit döneminde yurda döndü. Padişaha resim dersi verdiği ve bir portresini de yaptığı söylenmektedir. Natürmort üzerine de çalışmaları vardır.
9. Ayla Ödekan, Türkiye Tarihi ve Osmanlı Devleti 1600-1908, Yayına hazırlayan: Sina Akşin, C.3, İstanbul: Cem Yayınevi, 1988, s.430

10. Kemal Iskender, "Tanzimattan Cumhuriyet'e Türk Resmi", Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, İstanbul: 1986, s.1310
11. Günsel Renda - Turan Erol, Çağdaş Türk Resim Sanatı Tarihi, İstanbul: TığlaT Yayınları, 1980, C.1, s.89
12. Sezer Tansuğ, "Türk Resim ve Heykel Sanatı", Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi, İstanbul: Görsel Yayınları, 1982, C.6, s.1137
13. Pertev Boyar, Türk Ressamları, Ankara: Jandarma Basımevi, 1948, s.42
14. Eldem, s.35
15. Gören, s.35
16. Adnan Çoker, Osman Hamdi Bey ve Sanayi-i Nefise Mektebi, İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Yayını, 1983, s.10
17. Renda - Erol, s.162
18. Selçuk Mülayim, "XX.Yüzyıl Başlarında İki Sanat Tarihi Kitabı", Türkiye'de Sanat, S.12 (Ocak Şubat 1994), s.56-57
19. Orhan Çembertaş, "Türk Resminde Empresyonizm" (Basılmamış Mezuniyet Tezi, İstanbul Üniversitesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümü, 1983) s.50
20. Nurullah Berk Kaya Özsezgin, Cumhuriyet Dönemi Türk Resmi, Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları, 1983, s.20
21. Kemal Erhan, "Sami Yetik", Antik Dekor, S.8 (Ekim Kasım 1990), s.126-127
22. Ayla Ersoy, "Ressam Mehmet Ruhi Bey (1880 1931)", Türkiye'de Sanat, S.34, (MayısAğustos 1998), s.16
23. Eşref Üren, "Ressam Mehmet Ruhi Bey", Ankara Sanat, S.42 (Ekim 1969), s.7

24. Derleyen : Dr. Bedi-i N. Şehsuvaroğlu, Ressam Ali Sami Boyar, İstanbul: Akgün Matbaası, 1959, s.11
25. Derleyen : Dr. Bedi-i N. Şehsuvaroğlu, s.22
26. Kaya Özsezgin, "İbrahim Çallı", Milliyet Sanat Dergisi Eki (Türk Ressamları:18), S.26, 1981, (sayfa numarasız)
27. Cihangir Yüksek, s.44
28. Turan Erol, Nazmi Ziya, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, Mart 1995, s.17
29. Eşref Üren, "Ressam İbrahim Feyhaman Duran" Ankara Sanat, S.50, (Haziran 1970), s.16
30. Cihangir Yüksek, s.51
31. Ahmet Kamil Gören, Şişli Atölyesi ve Viyana Sergisi, İstanbul: Şişli Bel. ve İ.R.H.M. Derneği Yayını, 1997, s.151
32. Hüseyin Avni Lifij, Türk Ansiklopedisi, C.23, s.34
33. Ahmet Kamil Gören, Şişli Atölyesi ve Viyana Sergisi, s.151
34. M. Sami Yetik, "Ressam Avni Lifij", Sanat Çevresi, S.45, (1982), s.68
35. Bedrettin Cömert, "İlk Kez Resim Sanatında Görülen Empresyonizm Öteki Sanat Dallarına Eleştiride Bulunmaz", Milliyet Sanat Dergisi, S.92 (1972), s.12

3. ANKARA, İSTANBUL, İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİNDEKİ 1914 KUŞAĞI KOLEKSİYONUNUN SERGİLEME AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ :

Sergileme; koleksiyonların kesin bir amaç doğrultusunda, bir düzen içinde tanıtılmalarıdır. (1) Diğer bir tanıma göre ise sergileme;

Sergileme; sergi alanında ürünleri uygun biçimde yaymak ve anlatmak tekniğidir. (2)

Yukarıdaki açıklamalardan anlaşılacağı üzere müzeler koleksiyonlarını sergileme yoluyla insanlara ulaştırmaktadırlar. Tezimizin konusu olan Ankara, İstanbul ve İzmir Resim Heykel Müzeleri'ndeki 1914 Kuşığı Koleksiyonu'nu sanat müzelerimiz izleyiciye düzenledikleri sergiler aracılığı ile iletmektedirler. Bu koleksiyonun, izleyiciler tarafından tanınip öğrenmesi iyi bir sergilemeyle olacaktır.

1914 Kuşığı Koleksiyonuna ait eser sayısı Ankara Resim Heykel Müzesi'nde 39, İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde 149, İzmir Resim Heykel Müzesi'nde ise 29'dur. Görüldüğü üzere Türkiye'deki üç sanat müzesi içinde İstanbul Resim Heykel Müzesi 1914 Kuşığı Koleksiyonunda en fazla eser sayısına sahip müzedir.

1914 Kuşığı Koleksiyonu'nun belli bir sayıda eseri üç müzenin sergi salonlarında sergilenmektedir. Ankara'da koleksiyonun yüzde 75'i İstanbul'da yüzde 10'u İzmir'de ise yüzde 25'i sergilenmekte geri kalan yapıtları ise müzelerin depolarında muhafaza edilmektedir.

Resim Heykel müzelerimizde yaptığımız 1914 Kuşığı sergilemesi incelemesinde müzelerimizin, çağdaş sergileme tekniklerine uymadıklarını ve 1914 Kuşığının iletmesi gereken tema olan "Türk İzlenimciliği" adlı başlığı gözönünde bulundurmadan sergiyi kurguladıklarını gördük. Ayrıca üç müzemizde eserlerin yerleşiminde herhangi bir sıraya dikkat edilmemiştir. Ankara Resim Heykel Müzesi'nde sergi Feyhaman Duran ile başlamış, İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde öncelik Mehmet Ruhi Arel'e tanınmış, İzmir Resim Heykel Müzesi'nde sergi kuruluşuna Namik İsmail başlanmıştır. Oysaki müzelerimiz bu karmaşayı önlemek için eserlerin sıralanışında sanatçıların doğum ve ölüm tarihlerine göre kronolojik bir sıra izleyebilirler. Bu bağlamda resim heykel müzelerimizdeki bu aksak yönlerin sebeplerini ifade etmek, Ankara, İstanbul ve İzmir Resim Heykel müzelerimizin sergi düzenlerini incelemekle mümkün olacaktır.

Ankara Resim Heykel Müzesi, halkın müzeyi rahatlıkla gezebileceği şehrin merkezi bir noktasında yer almaktadır. Yapının planı rahat bir gezim için elverişlidir. Ayrıca bina dış etkenlerden korunabilecek sağlıklı bir konstrüksiyona sahiptir.

Ankara Resim Heykel Müzesi'nin birinci katta bulunan bir salonu ve bu salonun yanındaki antre şeklindeki bölüm 1914 Kuşığı sanatçılarına ayrılmıştır. Müze'de Sami Yetik'in; Topçular, Manolyalar, Kağı Arabası ve Natürmort adlı dört eseri, Mehmet Ruhi Bey'in Atatürk'ü İstikbal adlı bir yapıtı, İbrahim Çallı'nın; Portre, Kadın Portresi, Zeybekler Kurtuluş Savaşı'nda, Manolyalar ve Yaşlı Kadın Portresi adlı beş çalışması. Nazmi Z-

ya Güran'ın; Tophane Nusretiye Camii ve Peyzaj adlı iki eseri, Hikmet Onat'ın; Sahil, Kurbağalıdere, Manzara adlı üç yapıtı, Feyhaman Duran'ın Hoca Ali Rıza, İsmail Hakkı Altunbezer, İbdl Mahmut Emin Kemal adlı üç portresi ve Natürmort adlı bir alışması, Hüseyin Avni Lifij'in Atölye, eşme Başı ve Karagün adlı üç eseri, Namık İsmail'in; Vatan Emredince ve Son Mermi adlı iki hamasi tablosu, Mehtapta Camii isimli bir peyzajı ve bir Atatürk portresi sergilenmektedir. Müzede 1914 Kuşağı sergisinin olması gereken teması "Türk İzlenimciliği" başlığı bilinçli olarak oluşturulmaması da sergilemede, kısmen de olsa kuşağın izlenimci etkiler taşıyan yapıtları sergilenmeye çalışılmıştır. Bu seğim özellikle Hikmet Onat'ın sergilenen tüm eserlerinde, allı'nın Manolyalar adlı tablosundan, Nazmi Ziya'nın sergilenen her iki yapıtında, Feyhaman Duran'ın natürmort adlı eserinde, Avni Lifij'in eşme Başı adlı yapıtında ve Namık İsmail'in Mehtapta Camii ve Son Mermi adlı çalışmalarında rahatlıkla hissedilmektedir.

Sergide göze ilk anda çarpabilecek ağdaş bir sergileme tekniğine gidilmemiştir. Eserlerin sergilenişinde herhangi bir sıra gzedilmemiş, teknik olarak geleneksel kurallar uygulanmıştır. Serginin başlığının konmamış olması da izleyiciye 1914 Kuşağı hakkında gerekli enformasyonu iletememektedir. Sergilemede temanın oluşturulmaması ve kuşağın sergilendiği salonun adlandırılmayışının yanısıra kuşak ile ilgili bir tanıtım yazısının ya da broşürün bulunmaması enformasyon açısından diğer bir olumsuz yndr. Müze yönetimi izleyiciyi kuşak hakkında bilgilendirmek için eserlerin sol alt köşesine konan sanatçının adı, eserin ismi ve eserin boyutları yazıldığı k etiketleri yeterli görmüştür. Eserlerin güvenlikleri de sergi salonlarında gezen güvenlik görevlileri tarafından sağlanmaktadır. Güvenlikte otomasyona gidilmemesi sadece insan faktörünün kullanılmış olması sergide aksayan diğer bir yndr. Sergideki, olumlu yan ise binanın fiziki koşullarından dolayı yapıtla binanın ve yapıtın mekanla ilişkisinin kolaylıkla sağlanmış olmasıdır. Ayrıca hem koruma amaçlı hem de eserlerin gerçek rengini vermeye çalışılan bir aydınlatma projesi uygulanmıştır. Fakat eserler için iyi bir aydınlatma yapılmasına rağmen salonda bulunan bir pencerede perde bulunmaması eserlerin üzerine gelen direkt gün işığı, eserlerde gelecekte tahribata yol açabilecektir. Bu da müzelerin birincil görevi olan koruma işleviyle ters düşen bir uygulamadır.

İstanbul Resim Heykel Müzesi sergilemesi içerik açısından incelenecek olursa şu tablo karşınıza çıkar: İstanbul Resim Heykel Müzesi 150 adet 1914 Kuşağı eseriyle müzelerimiz içerisinde bu kuşağa ait e fazla esere sahip müzedir. Fakat bu müzede de diğer müzelerimizde olduğu gibi sergilemede aksak bazı noktalar vardır. İstanbul Resim Heykel Müzesi'ne gelen ziyaretçi girişte Namık İsmail'in Harman, ikinci kat, üçüncü odada Mehmet Ruhi Bey'in Harem Bahçesinde Oyun, Askerler, Uyuyan Ana ve çocuklar adlı dört eseri, ikinci heykel salonunda ise Hüseyin Avni Lifij'in Alegori, allı'nın Kurtuluş Savaşı'nda Topçular, Namık İsmail'in Uzanan Kadın, Feyhaman Duran'ın Resamlar Grubu, Mehmet Ruhi Arel'in Taşçılar ve Nazmi Ziya Güran'ın Boğaz Peyzajı adlı yapıtları sergilenmektedir. Görüldüğü zere 1914 Kuşağı koleksiyonu en ge-

niş olan müzede bu kuşağa ait sadece 11 adet eser sergilenmektedir. Bu durumun en önemli nedeni müze binasının sergi salonlarının restore edilemeyişi ve bu yüzden ziyarete açılmayışıdır. Ayrıca Müze'ye gelen izleyici sergileme bölümünde Mehmet Ruhi Arel'e ait beş eseri görebilirken, 1914 Kuşağı'na mensup Hikmet Onat, Sami Yetik ve Ali Sami Boyar'a ait hiçbir eseri görememektedir. Kuşağın diğer sanatçıları da müze'de tek yapıtları (Sadece Namık İsmail iki yapıtıyla) ile temsil edilmektedir. Mehmet Ruhi Arel'in beş yapıtının sergilenmesi müzeye gelen izleyicide, müze yönetiminin, bu sanatçıya kuşağın diğer sanatçılarına oranla daha fazla önem verdiği hissini uyandırabilir. İstanbul Resim Heykel Müzesi, Ankara Resim Heykel Müzesi gibi kurmuş olduğu 1914 Kuşağı sergisinin teması olan "Türk İzlenimciliği" başlığını oluşturamamış ve bu yüzden doğru bir sergilemeye gidememiştir. Sergilemede uygulanmış olan tekniğin amacı belli değildir. Kuşağın sanatçılarına ait eserlerinin bulunduğu mekanlarda bütünlük sağlanamamış eserler ayrı ayrı salonlarda sergilenmiştir. Ayrıca müzede kuşak hakkında herhangi bir bilgi aktarımına gidilmemiştir. Bilgi aktarımı Ankara Resim Heykel Müzesi'inde olduğu gibi etiketlerle sağlanmaya çalışılmıştır. Yapıtlar bilgi panoları enformasyona yetecek herhangi bir nesneyle desteklenmemiştir. Bu anlatılanların dışında müzede ikinci heykel salonunda resimle soyut heykelin birarada sergilenmesi izleyiciyi olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca çağdaş sergileme tekniklerinde dikkat etmeniz gereken bir diğer nokta; yapıtın mekanla ilişkisi İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde gerçekleştirilememektedir. Çünkü müze tarihi bir binada yer almaktadır. Bundan dolayı müzeye gelen ziyaretçinin ilgisi resimlerden çok binanın mimarisine ve süslemelerine kaymaktadır. Bina eski olduğundan dolayı yangın ve doğal afetlere karşı dirençli değildir. Bu durumda eserler açısından tehlike teşkil etmektedir. Resim Heykel Müzesi'nin içinde bulunduğu komplekste insanların müzeye rahat girip gezmesini engellemektedir. Yapıtların üzerindeki ısı ve nem incelenecek olursa müze yönetiminin, ısıyı 20 °C bağlı nemi ise % 55 - 60 civarında tutmaya çalıştıkları gözlenmektedir. Müzede yapıtların güvenliği insan faktörüyle ve güvenlik kameralarıyla sağlanmaktadır. Eserlerin sayısının ve mekanın büyük olmasından dolayı güvenlikte daha kapsamlı bir proje uygulanabilir. Müze'nin eser aydınlatmasına bakıldığında ise koruma amaçlı ve renk armonisini vermeye çalışan bir projeye karşılaşılmaktadır. Tüm salonlarda koruma amaçlı aydınlatma (gün ışığı yerine yapay ışık) yapılmasına rağmen 1914 Kuşağı eserlerinin bulunduğu II. Heykel Salonu'nda aydınlatmada gün ışığı kullanılmaktadır. Bilindiği üzere gün ışığı eserler üzerinde tahribata yol açmaktadır. Ayrıca gün ışığının eserlerin üzerinde parlamasından dolayı renkler ve biçimler iyi algılanamamaktadır.

İzmir Resim Heykel Müzesi'nde de durum diğer iki müzemizden farklı değildir. Ankara ve İstanbul Resim Heykel Müzeleri kısmen de olsa müze imajını verebilirken sözkonusu müze izleyicide galeri etkisi bırakmaktadır. Müzede Sami Yetik'in Kırmızı Güller, Kağrı ve İsimsiz adlı üç eseri, Mehmet Ruhi Bey'in Uyuyan Kedi adlı çalışması Çallı'nın Cihangir'den Üsküdar'a ve Süvariler adlı iki yapıtı, Nazmi Ziya Güran'ın Peysaj adlı ya-

pıtı, Hikmet Onat'ın Kuruçeşme'den Eski Ev, Asker Başı ve Fındıklı İskelesi isimli çalışması, Lifij'in Türbe Kapısı, Namık İsmail'in Çıplak, Kadın Portresi, Manolyalar ve Karanfil adlı eserleri sergilenmektedir.

Yukarıdaki sergi düzeninden anlaşılacağı üzere sergilemede 1914 Kuşağı'na mensup Feyhaman Duran'ın eserlerine yer verilmemiştir. Oysa müzede Feyhaman Duran'ın iki adet eseri bulunmaktadır. Bu durumda sergilemenin teması olması gereken Türk İzlenimciliği adlı başlığı oluşturulmadığını Feyhaman Duran'ın 1914 Kuşağı'na mensup olduğu müze yönetimi tarafından bilinmediğini ortaya koymaktadır. Ayrıca yapıtların birbirleriyle olan ilişkisi sergi düzeninde kurulamamıştır. Binanın müze yapısı olarak inşa edilmesinden dolayı yapıtların mekanla olan ilişkisi sağlanmıştır. Bu müzede de diğer müzelerimizde olduğu gibi Türk İzlenimciliği ile ilgili herhangi bir enformasyon izleyiciye ulaştırılamamaktadır ve bilgilendirme sadece etiketlerle sağlanmıştır. Ayrıca sergilemede dikkat edilmesi gereken diğer bir yön olan yapıtların birbirleriyle ilişkisi uygulanmamıştır. Müzenin aydınlatma projesine bakıldığında ise, çağdaş ve koruma amaçlı bir aydınlatma projesine gidilmediği görülmüştür. Eserlerin çalınmaya ve herhangi bir saldırıya karşı güvenliği için müzede sadece insan faktörü kullanılmaktadır.

1914 Kuşağı Koleksiyonu'nun tanıtımı daha önce de söylendiği gibi iyi bir sergileme tekniği ve sergileme ile olacaktır. Kuşak ile ilgili sergilemede izlenecek ilk yol sergilenecek eserlerin seçimidir. Müzeler eser seçiminde kuşağın karakteristik eserlerini tercih etmelidirler. Seçilen eserler kuşağın sanatçılarının üslubunu ve sanat görüşünü yansıtan eserler olmalıdır. Bu eserleri seçerken yapıtların birbiri ile olan ilişkisine, yapıtın binayla, mekanla olan ilişkisine, yapıtın ve kolleksiyonun gösterilme amacına dikkat edilmelidir. Yapıtın birbiri ile olan ilişkisinde yapıtların kendi aralarındaki görsel uyumu sağlanmalıdır. Yapıtın mekanla olan ilişkisinde müze mimarisiyle sanat yapıtlarının uyumu kaygısı güdülmelidir. Koleksiyonun gösterilme amacında ise 1914 kuşağı koleksiyonunu iletmede hedeflenen amaçların ne olduğu tesbit edilmelidir. Müzelerimiz, koleksiyonun gösterilme amacı olarak bu kuşağın Türk resminde ikinci dönemi simgelediğini ve grubun izlenimcilik akımını başlatan sanatçılar olduğu nu ve izlenimci anlamada çalıştıkları temasını kendilerine hedef edinmelidirler.

Yukarıda açıklanan sergileme tekniklerini uygularken yapılacak ilk iş, iyi bir etiketleme olmalıdır. Etiketlere sanatçının kim olduğu, doğum ve ölüm tarihi, eserin adı, eserin tekniği ve boyutu yazılır. Bilgi aktarılmasında kısa yazılar ve etiketler serginin amacı için gereklidir. "Sanat müzelerine gitmeyi bir gelenek haline getirmiş toplumlarda etiketin dikkati çekmemesi fakat arandığında olağan bir düzen olmasına karşın, Türkiye'deki gibi halkın çoğunun sanat müzelerine gitmediği ülkelerde kısa ve direkt bilgileri iletmesi bir gerekliliktir." (3) Yukarıda da anlatılanlardan anlaşılacağı üzere etiketleme sistemi ile müzeye gelen ziyaretçi ve araştırmacılar konumuz olan kolleksiyon hakkında bir yere kadar bilgi sahibi olabilmektedirler. Kolleksiyon için düzenlenecek bilgi panola-

rıyla daha fazla bilgi ilgili kişilere aktarılabilir. Bilgi panolarında kullanılacak yazının puntosu etikette kullanılan yazının puntosundan daha küçük olmalıdır. Ayrıca bilgi panoları sadece yazıyla doldurulmamalı, görsel malzemeyle de desteklenmelidir. Görsel malzeme olarak 1914 Kuşağı sanatçıların yaşamaları ve yaşadıkları dönemi yansıtan fotoğraflarla bilgi panoları desteklenebilir. Fotoğrafın yanısıra yapıtların yapıldığı dönemde kullanılan ve sanatçıların özel eşyalarının da sergileme malzemesi olarak kullanımı kuşağa olan ilgiyi arttıracaktır. Ayrıca müzelerin birincil görevi koruma olduğundan dolayı bu eserleri sergilerken gün ışığı kullanmamalılar ve gün ışığı yerine koruma işlevi olan yapay ışık tercih etmelidirler.

Sonuç olarak 1914 Kuşağı Türk resminde ikinci dönemi başlatan kuşaktır. Grup, Türk resminde geçerli olan akademik anlayışı terketmiş, izlenimci akımda çalışmışlardır. Ülkemizdeki sanat müzeleri kuşağın eserlerini sergilerken etkinliklerini, yukarıda yapılan açıklamaları gözönünde bulundurarak gerçekleştirmelidirler. İzlenecek bu yolla 1914 Kuşağı iletilmesi gereken tema ve iyi bir sergilemeyle sanatseverlerle buluşabilecek, yeni kuşaklara aktarılabilir.

DİPNOTLAR

1. Tomur ATAGÖK, "Çağdaş Müzecilik Kavramı Doğrultusunda Türk Müzelerinin Kültürel Etkinliklerinin Saptanması, (Basılmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Üniv. 1985) s.36

2. Sümer ATASOY, 1997 Müzecilik Yüksek Lisans Programı Sergileme Dersi, Ders Notları

3. Atagök, s.38

4. ANKARA ,İSTANBUL, İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİ KOLEKSİYONUNDA BULUNAN 1914 KUŞAĞI ESERLERİ İÇİN BİR SERGİLEME ÖRNEĞİ

Resim heykel müzelerimizde yapılan 1914 Kuşağı'na ilişkin sergilmedeki yanlışlar gözönünde tutularak, doğru bir sergileme yoluna gidilmeye çalışılarak hayali bir mekanda bir proje önerisi sunulmuştur.

Bu proje kullanılan mekan 150 m²'lik bir alandır. 15 m'ye 10 m'den oluşan ana mekanın ortasında izleyicilerin dinlenmesi ve ressamlar hakkında bilgi edinmesi için oluşturulan bölüm iki bölme duvardan ibarettir. Bu duvarlarda oturma birimleri oluşturulmuş mobilyaların estetik olarak mekana uygun olmasına ve fazla yer kaplamamasına dikkat edilmiştir. Bu bölüme ayrıca enformasyon amaçlı televizyon video sistemi kurulmuştur. Böylece daha fazla bilgi almak isteyen izleyicilerin bu sistemden yararlanarak sanatçılar ve Türk izlenimciliği hakkında hazırlanan kasetleri izlemelerine imkan sağlamıştır. İç bölüm duvarları da boş bırakılmamış sanatçılara ait fotoğraflar ve kısa özgeçmişlerinin yer aldığı panolarla sergiyi gezen herkesin bilgilendirilebileceği rahat bir mekan yaratılmaya çalışılmıştır. Aydınlatma tavandan renk armonisini iyi yansıtan koruma amaçlı bir projedir.

Mekana giriş orta doğrultudan verilmiştir. Girişin tam karşısına 1914 Kuşağı sanatçılarını tanıtan ve üslupları hakkında bilgi veren broşürlerin konulması için bir raf yerleştirilmiştir. Bu raf aynı zamanda serginin doğru yönde gezilmesi için yönlendirici bir eleman olarak düşünülmüştür. Sergilenen resimler mekana sağdan sola gezilmek üzere yerleştirilmişler.

Yer kaplaması 10 / 10 cm'lik granit kaplamadır.

Duvarların rengi dikkat dağıtmaması amacı ile kırık beyaz olarak belirlenmiştir. Resimler tavandan misinayla asılmış ve yukarıdan aydınlatılmıştır. Sarkıt aydınlatma elemanlarının boyları ve yönleri ayarlanabilmektedir. Böylece her resmi doğru açıdan aydınlatmak mümkün olacaktır. Eserlerin gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için aydınlatma armatürleri koruyucu bir filtreye kaplanmıştır. Değişken güneş ışığı açısının sorun çıkarmaması için mekanda doğal aydınlatmaya yer verilmemiştir.

Projemizi sergileyeceğimiz mekanı mimari açıdan oluşturduktan sonra ikinci olarak yapmamız gereken kuşak ile ilgili yeni bir sergileme düzeni oluşturmaktır. Serginin teması olan Türk İzlenimciliği; başlığını oluşturduktan sonra eserlerin seçimine gidilmiş ve kurmuş olduğumuz bu sergi resim heykel müzelerimizin 1914 Kuşağı Koleksiyonundan seçilmiştir. Bu yüzden oluşturduğumuz projenin geçici bir sergi olabileceği düşünülmüştür. Üç müzemiz de bu sergileme projesi için 30 adet eser seçilmiştir. Eserlerin seçiminde izlenimci etkiler taşıyan yapıtlar olması konusunda çaba gösterilmiştir. Ayrıca çağdaş sergilemenin en önemli koşullarından biri olan yapıtların birbirleriyle görsel uyumları sağlanmaya çalışılmıştır. (Mekanı kendimiz oluşturduğumuz için yapıtların bina ve mekanla olan ilişkisi gibi bir problemle karşılaşılmamıştır.) .

. Eserlerin korunması gelecek kuşaklara aktarılabilmesi için sergi salonumuzda ısı 20 °C ve bağılı nem % 55 civarında ısı ve nemi dengeleyen aletlerle sağlanacaktır. Yapıtların çalınmaya karşı önlenmesini sağlamak için hem güvenlik görevlilerinden hem de elektronik güvenlik sisteminde yararlanılacaktır.

Sanatçılarımızın yapıtlarının tarihi tespit edilemediğinden eserler seçilirken ilk dönem ve son dönem ayrımı yapılmamıştır . Eserlerin sıralanışında sanatçıların doğum ve ölüm tarihleri gözönünde tutularak kronolojik sıralama tercih edilmiştir. Bu tür sıralama yapmaktaki amacımız eserlerin sergilenişinde karmaşaya düşmemek içindir. Çünkü üzerinde çalıştığımız kuşağın sanatçıları ve bu sanatçıların yapıtları bir diğeri bir diğerinden önemli diye ayrılmaz. Bu sanatçıların hepsi Türk resim sanatında mihenk taşlarıdır.

Plan üzerinde eserlerin yerleştirmesi aşağıdaki gibi yapılmıştır :

I No'lu Duvar (Giriş Doğrultusunun Sağ Bölümü)

1. Sami Yetik - Kırmızı Güller - 99x70 cm - İzmir Resim Heykel Müzesi
2. Sami Yetik - Bir Tarihi Sahne - 80x62 cm - Ankara Resim Heykel Müzesi
3. Sami Yetik - Sokak - 33x19 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

I No'lu Duvar (Giriş Doğrultusunun Sol Bölümü)

29. Namık İsmail - Nü - 78x63 cm - İzmir Resim Heykel Müzesi
30. Namık İsmail - Bahar - 50x60.5 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

II No'lu Duvar

4. Sami Yetik - Ankara Saman Pazarı - 70x101.5cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
5. Mehmed Ruhi Bey - Askerler - 119.5x79.5 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
6. Mehmet Ruhi Bey -Sapanca Gölü Kenarında -65x82 cm-İstanbul Resim Heykel Müzesi
7. Mehmet Ruhi Bey - Taşçılar - 170x230 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
8. İbrahim Çallı - Cihangir'den Üsküdar'a - 114x79 cm - İzmir Resim Heykel Müzesi
9. İbrahim Çallı - Nü - 48x33 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
10. İbrahim Çallı - Manolyalar - 100x74 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
11. İbrahim Çallı - Türk Topçuları - 180x220 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

III No'lu Duvar

16. Hikmet Onat - Kuruçeşme'deki Eski Ev - 75x54 cm - İzmir Resim Heykel Müzesi
17. Hikmet Onat - Siperde Mektup Okuyan Askerler - 145x120 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi
18. Hikmet Onat - Kabataş İskelesinde Mavnalar - 79.5x115 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

19. Hikmet Onat - Barbaros Türbesi - 63x80 cm - Ankara Resim Heykel Müzesi

IV No'lu Duvar

20. Feyhaman Duran - Göksu Deresi - 89.5x116.5 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

21. Feyhaman Duran - Köpekli Kız - 95.5x106 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

22. Feyhaman Duran - Köpekli Kız - 95.5x106 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

23. Feyhaman Duran - İstanbul Limanı - 31x43.5 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

25. H. Avni Lifij - Camii Avlusu - 329.5x33 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

26. H. Avni Lifij - Kendi Portresi - 65x46 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

27. H. Avni Lifij - Çeşmeli Manzara - 30x40 cm - Ankara Resim Heykel Müzesi

28. Namık İsmail - Mehtapta Camii - 100x84.5 cm - Ankara Resim Heykel Müzesi

V No'lu Duvar

12. Nazmi Ziya Güran - Sokak - 60x70 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

13. Nazmi Ziya Güran - Boğazda Yelkenliler - 88.5x272 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

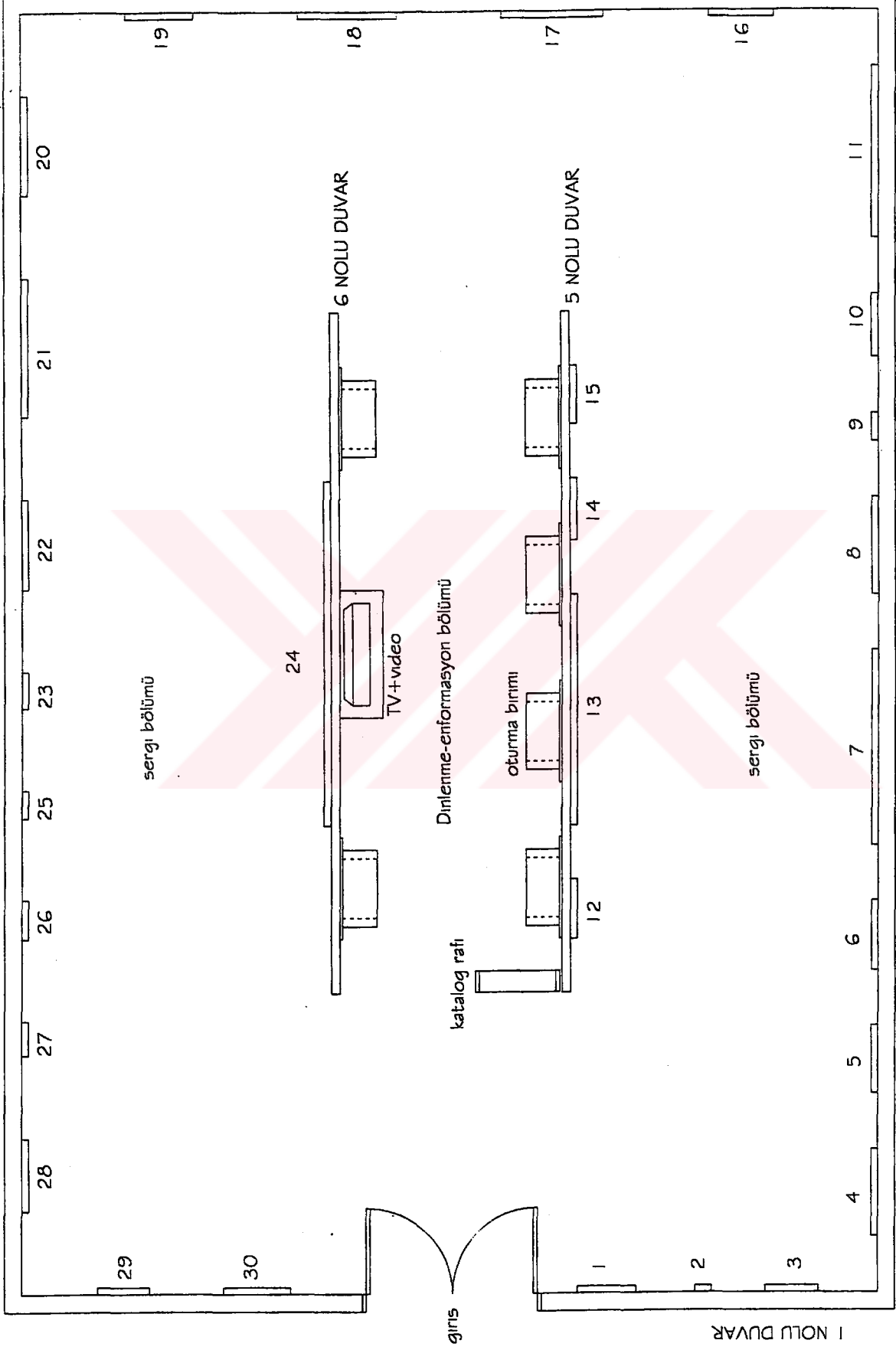
14. Nazmi Ziya Güran - Tophane Nusretiye Camii - 60x73 cm - Ankara Resim Heykel Müzesi

15. Nazmi Ziya Güran - Fırtına - 45x68 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

VI No'lu Duvar

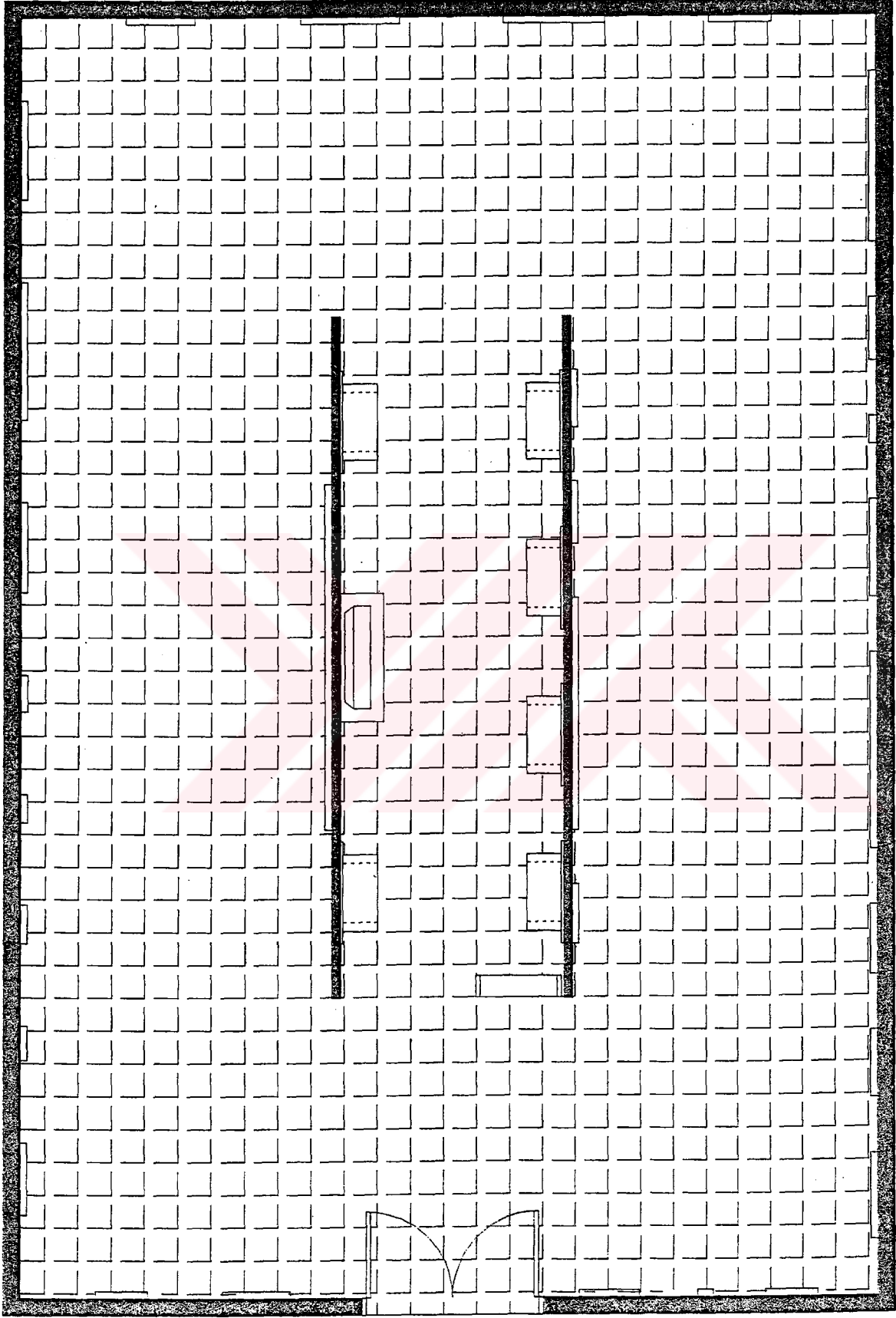
24. H. Avni Lifij - Kalkınma - 173x505 cm - İstanbul Resim Heykel Müzesi

4 NOLU DUVAR

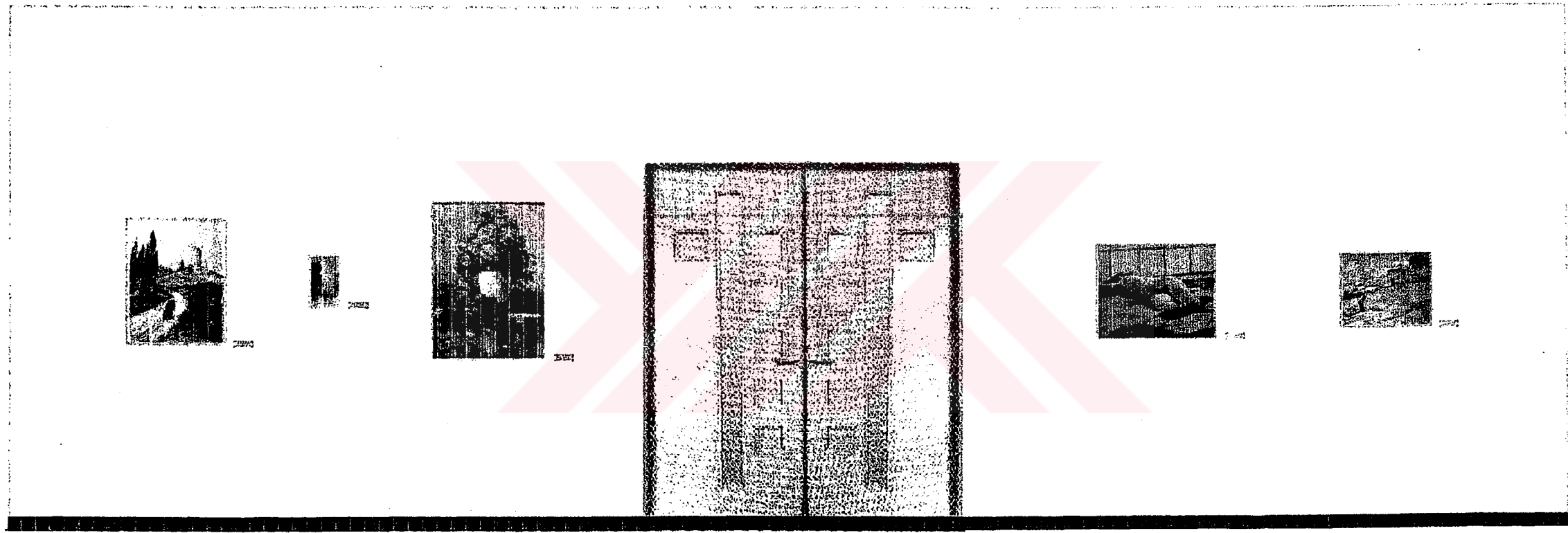

2 NOLU DUVAR

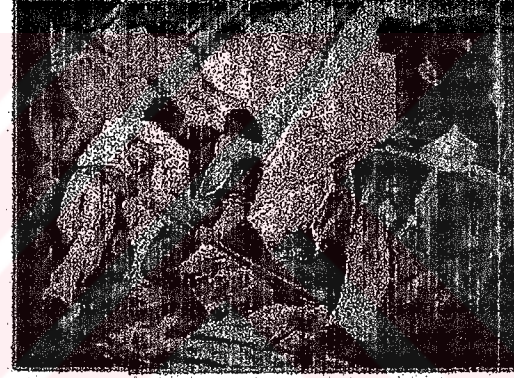
yerlesim planı

yerlesim planı

1 Nolu duvar görünüşü

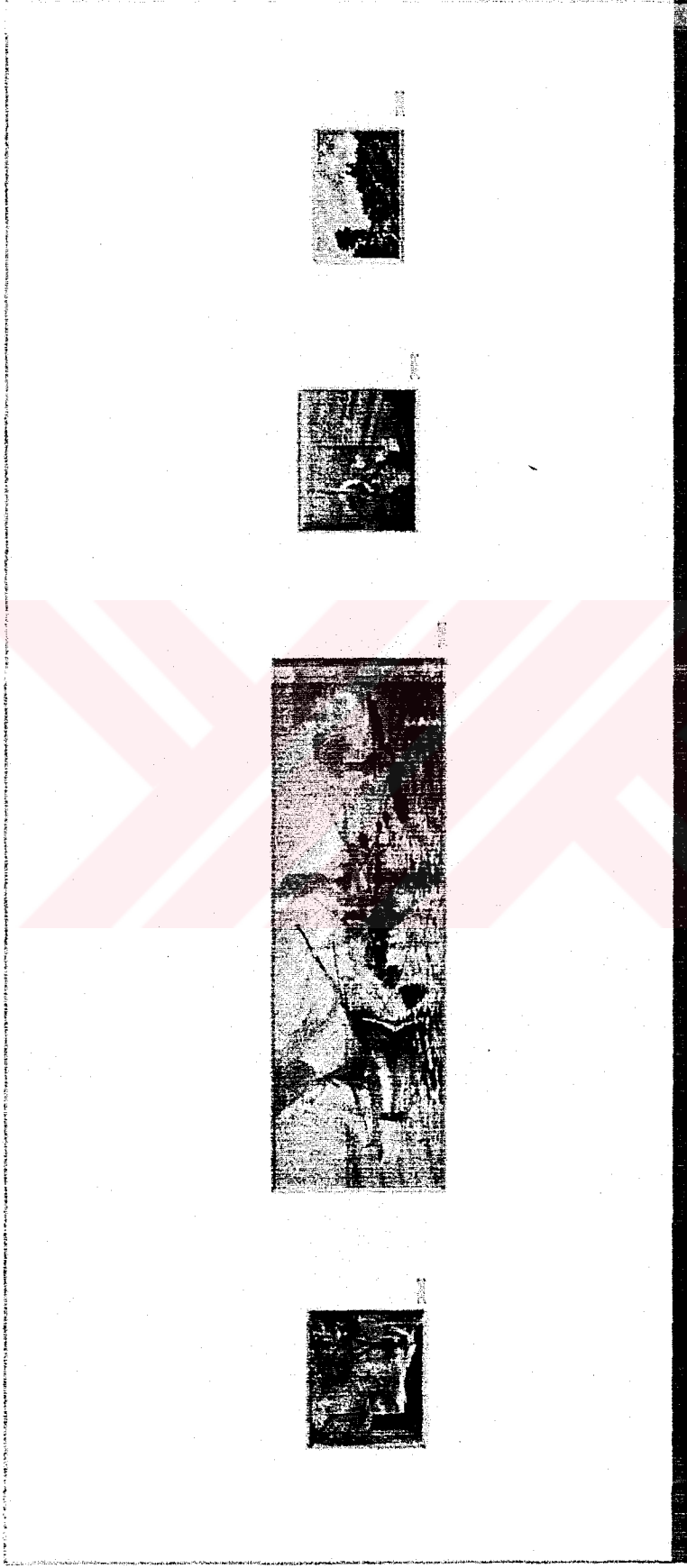
2 Nolu duvar görünüşü

3 Nolu duvar görünüşü

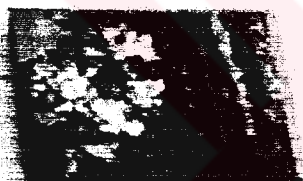
4 Nolu duvar görünüşü

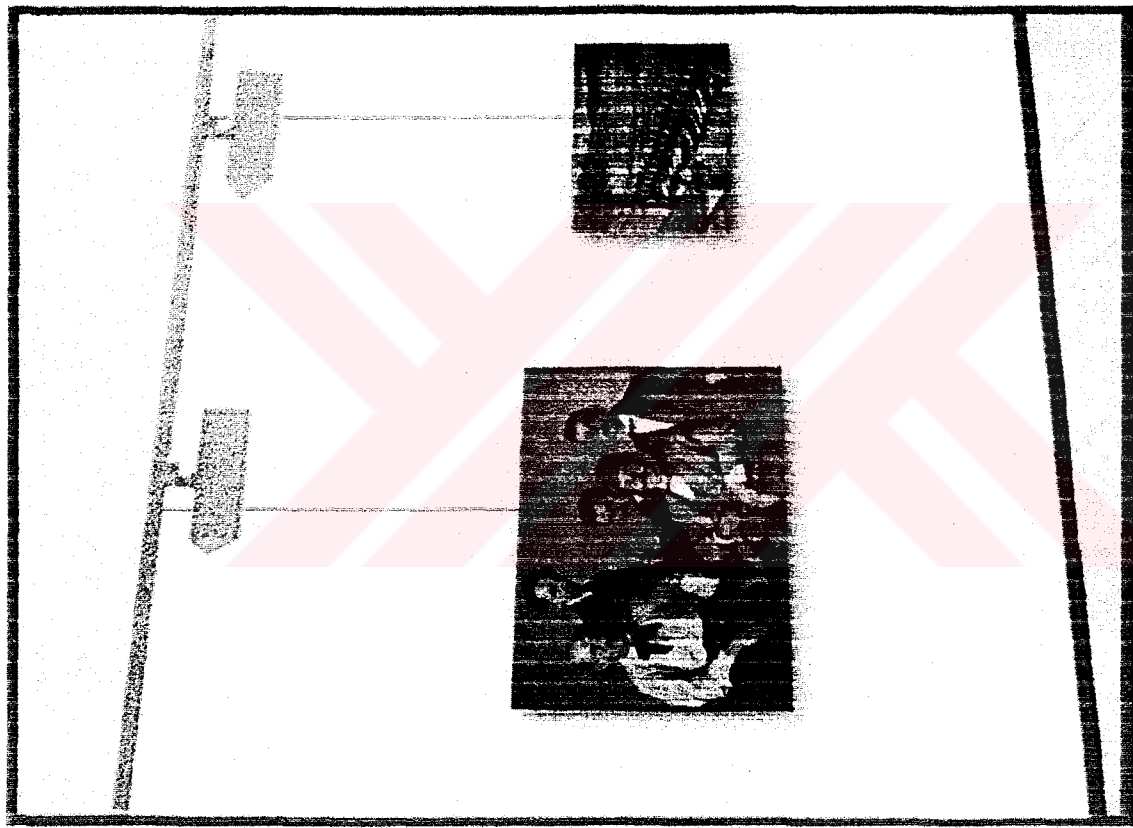

5 Nolu duvar görüntüsü

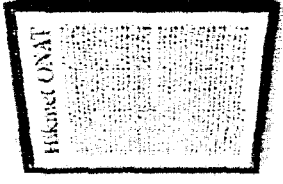

6 Nolu duvar görünüşü

Sergj Bölümü perspektifi

Dinlenme Enformasyon Bölümü Sanatçı Fotoğrafları
Soldan sağa, Namık İSMAIL, Hikmet ONAT, İbrahim ÇALLI, Feyhaman DURAN

Dinlenme Enformasyon Bölümü Sanatçı Fotoğrafları
(Hikmet ONAT)

Dinlenme Enformasyon Bölümü Sanatçı Fotoğrafları
(Hüseyin Avni LİFLİJ)

Dinlenme Enformasyon Bölümü Sanatçı Fotoğrafları
(Namık İSMAIL)

ENFORMASYON BÖLÜMÜ BİLGİ PANOLARI

SAMI YETİK

1878, İstanbul doğum.

1900, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1906, Sanayi-i Nefise'den mezuniyet.

1910, Paris'e gidiş.

1912, Yurda dönüş.

1940, Ressamlarımız I adlı kitabını hazırlar.

1945, İstanbul ölüm.

MEHMET RUHİ BEY

1880, Galata doğum.

1900, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1909, Sanayi-i Nefise'den mezuniyet.

1910, Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş.

1919, Ressamlar Cemiyeti kuruculuğu.

1931, İstanbul ölüm.

ALİ SAMİ BOYAR

1880, İstanbul doğum.

1902, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1908, Mezuniyet.

1910, Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş.

1935, Ayasofya Müzesi müdürlüğü.

1945, İstanbul ölüm.

İBRAHİM ÇALLI

1881, Denizli doğum.

1904, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1910, Mezuniyet ve Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş ve Sanayi-i Nefise'de hocalık.

1947, Emeklilik.

1960, İstanbul ölüm.

NAZMI ZIYA GÜRAN

1880, İstanbul doğum.

1902, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1908, Mezuniyet ve Paris'e gidiş.

1913, Yurda dönüş.

1925, Sanayi-i Nefise'de müdürlük.

1937, İstanbul ölüm.

HİKMET ONAT

1882, İstanbul, Fındıklı doğum.

1904, Sanayi-i Nefise'ye kaydoluş.

1910, Mezuniyet.

1911, Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş.

1915, Sanayi-i Nefise'de hocalık.

1949, Emeklilik.

1977, İstanbul ölüm.

FEYHAMAN DURAN

1886, İstanbul doğum.

1911, Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş.

1919, İnas Sanayi-i Nefise Mektebi'nde hocalık.

1951, Sanayi-i Nefise'den emeklilik.

1970, İstanbul ölüm.

H. AVNİ LİFİJ

1886, Samsun doğum.

1909, Paris'e gidiş.

1912, Yurda dönüş.

1923, Sanayi-i Nefise'de hocalık.

1927, İstanbul ölüm.

NAMIK İSMAIL

1890, İstanbul doğum.

1912, Paris'e gidiş.

1914, Yurda dönüş.

1927, Sanayi-i Nefise Mektebi'nde müdürlük.

1935, İstanbul ölüm.

5. KATOLOG

Bu bölümdeki eserlere ait envanter bilgileri Ankara, İstanbul, İzmir Resim Heykel Müzelerindeki arşiv ve envanter kayıtlarından derlenmiştir.

5.1. Ankara Resim Heykel Müzesi :

1. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 1
İsmi : Kağnı Arabası
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyutları : 80 x62 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:

Tanım : Sami Yetik'in Anadolu peyzajlarındandır. Eser Anadolu'nun fakir yaşamını gözler önüne sermektedir. Resmin merkezinde bir kağnı ve kağnının önünde oturan iki öküz vardır. Arkaya doğru ise bir Anadolu köyü görülmektedir. İzlenimci renklerin kullanıldığı bir çalışmadır.

2. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 2
İsim : Topçular
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım tarihi :
Boyut : 71x100 cm
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:

Tanım :Türk resim sanatında Sami Yetik büyük boyutlu savaş resimleriyle tanınmaktadır. Bu eserde Sami Yetik milli mücadele yıllarını anlatmak istemiştir. Eserde cephaneyi çeken kağnı arabası öküzler, arabayı idare etmeye çalışan köylü ve askerler betimlenmiştir. Eserin kahramanlık duygularını ateşleyici bir yönü vardır.

3. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Natürmort
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım tarihi :
Boyut : 99.5x67.5 cm
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:

Resim No: 3

Tanım : Yeşil örtülü masanın üzerinde vazo ve kaseinin içinde çiçekler görünmektedir. Sami Yetik; özellikle natürmortlarında doğayı çok iyi etüd etmiştir. Esere gerçekçilik hakimdir. Çiçekler insanda eğilip koklama hissi uyandırmaktadır.

4. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Natürmort (Güler)
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım tarihi : 1934
Boyut : 34.2 x 67.8 cm
Teknik : Mukavva üzeri yağlıboya
Geldiği yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:

Resim No: 4

Tanım : Yetik, resim sanatında savaş ve kahramanlık konulu temalarla ulaştığı kariyerini 1940'lı yıllara doğru bırakarak yeni temalara yönelmiştir. Bunun sonucunda natürmort ve manzara konularında yoğunlaşmıştır. Söz konusu çalışma bu türden eserlerine örnek teşkil etmektedir. Eserde parlakışık kullanılmıştır. Gerçekçi anlamda çalışmıştır.

5. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 5
İsim : Kasımpatılı Natürmort
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım tarihi : 1929
Boyut : 99 x 70 cm
Teknik : Karfen üzeri yağlıboya
Geldiği yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Sami Yetik'in tipik bir natürmort çalışmasıdır. Vazo içine kasımpatılar yerleştirilmiş ayrıca vazanın dibine de kasımpatılar dökülmüştür.

6. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 6
İsmi : Bir Tarihi Sahne
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım tarihi :
Boyut : 80.6 x 62.3 cm
Teknik : Duralit üzeri yağlıboya
Geldiği yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Tepedeki kaleye yokuş yukarı çıkan bir adam görülmektedir. Esere yukarıdan bakış hakimdir. İzenimcilik ilkeleri özenli olarak uygulamıştır.

7. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 7
İsim : Atatürk'ü İstikbal (Atatürk'ü İstanbul'da Karşılama)
Bulunduğu yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 80 x 65cm.
Teknik : Tuval üzeri yağlı boya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Halk, büyük bir coşku içinde Atatürk'ü karşılarırken resmedilmiştir. Esere canlılık ve hareketlilik hakimdir. Bu canlılık ve hareketlilik sanatçının kullandığı renklerle kendini ifade etmektedir.

8. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 8

İsim : Kadın Portresi

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boy : 120 x 78.5 cm

Teknik : Tuval üzeri yağlıboya

Geldiği Yer :

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Bir koltukta oturan, çağdaş görünümlü genç kız mahcup bir ifadeyle seyirciye bakmaktadır. Elinde bulunan kürk ile yüzünü izleyiciden gizlemeye çalışmaktadır. Arkada fon olarak bir tablo yüzeye yerleştirilmiştir. Model doğal bir durumda resmedilmiştir. Esere gerçekçi anlayış egemendir. Resimde plastik kurallar tamamen uygulanmıştır. (Işık gölge derinlik, hacim gibi) Ayrıca sanatçı bize eseriyle dönemin giyim ve yaşam tarzı hakkında bilgi vermektedir.

9. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 9

İsim : Portre

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boy : 127 x 91 cm.

Teknik : Tuval üzeri yağlıboya

Geldiği Yer : Cimcoz Ailesi Armağanı

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Batılı giyisili bir genç kadın kucağında köpeğiyle koltukta oturmaktadır. Fon kahverengi ile yeşil arasında bir renktedir. Çallı burada ayrıntıya çok dikkat etmiş, modelin yaka iğnesini bile ustalıkla seyirciye hissettirmiştir. Sanatçının büyük boyut çalışmalarıdır.

10. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 10

İsim : Zeybekler Kurtuluş Savaşında.

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boy : 154 x 186 cm

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Sanatçının Milli Mücadele yıllarını anlattığı çalışmalarındandır. Zeybekler ve Egeli kadınlar yerel giysisi içerisinde verilmiştir. Sağlam bir desen anlayışı vardır. Eser; konu açısından vatanperverlik duygularını işlediğinden neo klasik usulü açısından ise izlenimci'dir.

11. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 11

İsim : Portre (Müze çalışanlarından alınan bilgiye göre portredeki kişi Emel Korutürk'ün annesidir)

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Teknik : Tuval üzeri yağlıboya

Geldiği Yer : Cimcoz Ailesi Armağanı

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Koltuğa oturmuş orta yaşlı hanım, sağ kolunu koltuğun koluna dayamış şekilde resmedilmiştir. Kadın batılı giysisi içinde betimlenmiş olup başındaki şapkası da bu kanıyı doğrular niteliktedir. Yaşlı kadın donuk ifadesi ve yüz hatları, ustalıkla tuvale yansıtılmıştır. Ayrıca model rahat ve doğal bir pozda resmedilmiş, hiçbir zorlamaya yer verilmemiştir.

12. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 12

İsim : Manolyalar

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyutu :

Teknik : Tuval üzeri yağlıboya

Geldiği Yer : Milli Eğitim Bakanlığı

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Mavi vazonun içerisine manolyalar ve yapraklar yerleştirilmiştir. Fon kahverengiye çalmaktadır. Çallı eseri içinde geldiği şekilde biçimlendirilmiştir. Biçim renklerin açık ve koyu dengesi ile oluşturulmuştur. Rengin kullanışı esere çarpıcı bir hava kazandırmıştır. Tablonun sol alt köşesinde İ. Çallı yazmaktadır.

13. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 13

İsim : Osman Hamdi

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyutu : 65.7 x 81 cm

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Lacivert fraklı Osman Hamdi Bey bir şeyler okurken elinde purosunu ile resmedilmiştir. Purosunu ve frakıyla Osman Hamdi Bey Avrupalı görünüm içerisindedir. Fon kahverengidir. Ayrıntıya kaçılmamıştır. Eser, desen açısından kuvvetlidir. Tablonun sol alt köşesinde "İ. Çallı" yazılmaktadır.

14. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 14
İsim : İsmet İnönü
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1939
Boyutu : 130.3 x 97.5 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Vakko armağanı
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Bir koltuğa oturmuş olan İsmet İnönü takım elbiseli beyaz gömlekli kravatı ve madalyası ile sivil giyimli olarak resmedilmiştir Portre gerçekçi bir üslupla yapılmış modelin kendisi sanatçıya bizzat poz vermiştir. (Çallı 1939 yılında Feyhaman Duran ile birlikte İnönü portresi yapmak için Ankara'ya çağırılmıştır) Eserde klasik beğeni zarif fırça tuşları ile desteklenmiştir.

15. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN Resim No: 15
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1929
Boyutu : 54 x 74.5 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Nazmi Ziya Fransız İzlenimciliğini başarıyla uygulayan sanatçılardandır. Tepe ve tepenin yamacında üç ev görülmektedir. Desenden çok rengin baskın olduğu bir çalışmadır.

16 Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN Resim No: 16
İsim : Tophane Nusrediyeye Camii
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1928.
Boyutu : 60 x 73 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya.
Geldiği Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Nazmi Ziya genelde İstanbul'un şiiresel köşelerini resmetmekten zevk almıştır. Deniz kıyısındaki tarihi camii yanındaki binalarla betimlenmiştir. Eserdeki hızlı fırça darbelerinden dolayı açık havada resmedildiğini söyleyebiliriz. Tablonun sağ alt köşesinde "A. Ziya, 28" yazmaktadır.

17. Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 17
İsim : Barbaros Türbesi
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1940
Boyutu : 63.5 x 80 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Hikmet Onat Beşiktaş'ta bulunan Barbaros Türbesini resmetmiştir. Sanatçı birçok resminde İstanbul görünümüne yer vermiş ve şehrin şiiresel yönünü ortaya koymuştur. Bu eserde de sanatçı, tarihi İstanbul'un tarihi bir mekanını ustalıkla resmetmiştir. Barbaros Türbesinin yan tarafına ağacın gölgesi ustalıkla izleyiciye yansıtılmıştır. Sanatçı, özellikle ağaçlarda hızlı fırça darbeleriyle çalışılmıştır. Tablonun sol alt köşesinde "Hikmet Onat '940" yazmaktadır.

18. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 18
İsim : Boğazdan Peysaj
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1912.
Boyutu : 130 x 186 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Sanatçı bu eserde İstanbul Boğazını resmetmiştir. Aynı bir fotoğraf makinesi objektifi gibi tüm ayrıntıları hiç atlamadan tuvaline aktarmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde Hikmet Onat yazmaktadır.

19. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 19
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932.
Boyutu : 67 x 84.5 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Hikmet Onat denizci olmasından dolayı deniz ve dere kenarlarını çok fazla resmetmiştir. Bu eserde sanatçı ağaçlarının suya düşen gölgelerini ustaca vermiştir. Hızlı ve aceleci fırça darbeleriyle çalışılan, desenden çok rengin önemli olduğu bir çalışmadır.

20.Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 20
İsim : Sahil
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1935
Boyutu :
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sümerbank koleksiyonu
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Bir deniz kenarı ağaçlar ve kayalıklar resmedilmiştir. Genelde toprak rengi tonlarından faydalanılmıştır. Biçimi oluşturmada açık koyu renk tonlarında faydalanılmıştır. Renkler izlenimci tekniği uygundur. Geometrik perspektif yerine renk perspektifi kullanılmıştır. Renk pespektifi kullanmak izlenimci sanatçılara özgüdür.

21. Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 21
İsim : Kurbağalıdere
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyutu : 66.5 x 84 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Kurbağalıdere, sanatçının çokça kullandığı mekanlardan biridir. Resmin ortasında bir dere derenin üzerinde köprü sahilde evler ağaçlar ve kayıklar görülmektedir. Tablonun sağ alt köşesinde "Hikmet 932" yazmaktadır.

22. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 22
İsim : Camii
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 50 x 70 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : İstanbul'un mekanlarından biri resmedilmiştir. Resmedilen mekanın mistik özelliğinden dolayı eser, izleyiciye buğulu bir hava içinde sunulmuştur.

23 Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 23
İsim : Hoca Ali Rıza
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 79 x 67 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Hoca Ali Rıza takım elbiseli sırtında paltosuyla oturur vaziyette resmedilmiştir. İzleyiciye dönüktür. Tablonun sağ alt köşesinde osmanlıca "Feyhaman" yazmaktadır.

24. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 24
İsim : İsmail Hakkı Altınbezer'in Portresi
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 116x89.5 cm
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : İsmail Hakkı Altınbezer kahverengi takım elbisesiyle koltuğa oturmuş birşey yazar vaziyette resmedilmiştir. Sanatçı modelden birebir çalışmıştır. Bu durum eserden anlaşılmaktadır. Çünkü model birşeyler yazarken önüne bakacağına izleyiciye bakmaktadır. Ayrıca sanatçı bize modelin mesleği hakkında ipucu vermektedir, bunu da modelin arkasına asmış olduğu hatlardan anlamaktayız.

25. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 25
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1966
Boyutu :
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Resim Heykel Sergisi
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Vazonun içinde çiçekler bulunmaktadır. Hızlı fırça tekniğiyle çalışılmıştır. Pastel renkler tercih edilmiştir. Esere buğulu görüntü hakimdir. Aceleci fırça darbeleri görülmektedir. Tablonun sol üst köşesinde "Feyhaman 1966" yazmaktadır.

26. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 26
İsim : İbd-ül Emin Mahmut Kemal
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1946
Boyutu : 48x40.5 cm
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : İbd-ül Emin Mahmut Kemal elinde asası ile yakası kürklü mantosuyla koltukta otururken resmedilmiştir. Modelde yaşlı olmanın getirdiği bıkkınlık ve bezginlik rahatlıkla sezilmektedir. Tablonun sağ alt köşesinde "Feyhaman 1946" yazmaktadır.

27. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 27
İsim : Atatürk Heykeli
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyutu : 64.6x52.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Atatürk'ün heykeli kaideli olarak resmedilmiştir. Atatürk askeri giysileri içinde tam profilden verilmiştir. Heykelin kaidesi mozaleyi canlandırmaktadır. Tablonun sol alt kısmında "Feyhaman Duran" yazmaktadır.

28. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 28
İsim : Hattat Kamil Akdik Portresi
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyutu : 80x68 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Hattat Kamil Akdik takım elbisesiyle koltukta oturur vaziyette resmedilmiştir. Model izleyiciye bakmaktadır.

29. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 29
İsim : İsmet İnönü
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1939 / Ankara
Boyutu : 129.3x98 cm.
Teknik : Tuval üzeri yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : İsmet İnönü takım elbiseli, göğsünde mendili, madalyası ve beyaz gömleğiyle sivil giyimli olarak resmedilmiştir. Çallı'nın Ankara Resim Heykel Müzesi ve İstanbul Resim Heykel Müzesi'ndeki İnönü portresiyle benzerlik göstermektedir.

30.Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ

Resim No: 30

İsim : Atölye

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : Tarihsiz

Boyutu : 56.5x40 cm

Teknik : Duralit üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Balıkesir Sanat Galerisi

Müzeye Giriş Tarihi:

Tanım : Eserdeki kişiler mitolojik kahramanlar gibidir. Erkek figür sehpa gibi bir yere elini dayamış önünde palet ve fırçalar durmaktadır. Erkeğin üst tarafındaki kadın figürü de erkeğe ayna tutmaktadır. Tablonun sol üst köşesinde havada elinde ok ve yay olan kanatlı bir erkek çocuğu görülmektedir. Çocuğun elindeki yaydan Eros olduğunu söyleyebiliriz. Lifij eserlerinde pastel renkler kullanılmış. Desen sağlamlığı ikinci plana itilmiştir.

31.Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ

Resim No: 31

İsim : Çeşmeli Manzara

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : 1920

Boyutu : 30x40 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Gel. Yer. : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Müzeye Giriş Tarihi:

Tanım : Eserin sağ tarafında bir çeşme ve çeşmenin önünde oturan bir kadın sol tarafa ve çeşmenin arkasında birer ev geride camii sülieti ve turuncu - sarı- mavi- gökyüzü görülmektedir. Lifij burada boyayı kalın bir şekilde sürmüştür. İzlenimci renklere yer vermiştir.

32.Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ Resim No: 32
İsim : Kara Gün
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922-1923
Boyut : 93x118cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Savaşın insanlar üzerindeki yıpratıcı etkisini gösteren bir eserdir. Yıkık evler, öldürülmüş insanlar ve bu insanların üzerindeki akbabalar beşikteki bebekli ve minaresi yıkık cami ile düşman işgali altındaki harap Anadolu'yu anlatmıştır. Esere sembolist öğeler hakimdir. Pastel renkler kullanılmıştır. Sanatçı bu eseri resimsel açıdan olgun dönemde yapmıştır.

33. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 33
İsim : Vatan Emredince
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 105x138 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Namık İsmail'in Kurtuluş Savaşı'nı konu alan çalışmalarından biridir. Şaha kalkmış atın üzerindeki askerler düşmana saldırır vaziyette gibidir. Kompozisyonun düzenlenişi izleyiciye savaşın ürkütücülüğünü başarılı bir şekilde yansıtmaktadır. Fakat sanatçı sahneyi abartılı bir şekilde vermeye çalışırken anatomik hatalara düşmüştür.

34.Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 34
İsim : Son Mermi (Kurtuluş Savaşı'nda Topçular)
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1917
Boyut : 144x203
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi envanter kayıtlarında yaptığımız incelemeye göre eser, müzenin envanterine kayıtlıdır. Fakat eser daha sonra geçici süreyle Alanya Müzesi'ne gönderilmiş, buradan da Ankara Resim Heykel Müzesi'ne gelmiştir.

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Parçalanmış bir top arabası ölü ve yaralı askerlerin ortasında durmaktadır. Ayakta başı sargılı bir asker elinde mermi tutmaktadır. Topun başında bulunan asker de topu ateşlemeye hazırlamaktadır. Namık İsmail bu çalışmayı Şişli Atölyesi'nde yapmıştır. Eser sembolik öğeler taşımaktadır.

35. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 35
İsim : Mehtapta Camii
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1925
Boyut : 100x84.5 cm
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Camii, camiye bitişik evlerin arasında ağaçlar türbe duvarının önünde belirsiz bir karaltı ve bir baykuş görülmektedir. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca Namık İsmail 1925 yazmaktadır.

36. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 36
İsim : Manolyalar
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922
Boyut : 69x49.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Beyaz bir vazanın içine çiçekler yerleştirilmiştir. Vazonun dibine birkaç yaprakla dal düşmüştür. Sanatçının az sayıdaki natüremortlarından.

37. Sanatçı : NAMIK İSMAİL

Resim No: 37

İsim :Savaşın Yankıları / Tifüs

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : 1917

Boyut : 170x130 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müzeye Giriş Tarihi:

Tanım : Siluet halinde görülen caminin önünde elinde kova taşıyan çarşafli bir kadın solda iki kişinin omuzlarında taşıdığı bir tabut. Sağda ise bir yapının önünde çarşafli bir kadın görülmektedir. Eserin yapıldığı yıl. I. Dünya Savaşı'nın tüm kıyımlarının Anadolu insanının üzerinde hissedildiği yıllardır. Sanatçı bu eseriyle savaşın ve hastalığın insanların üzerindeki ölümcüllüğü çok ustaca yansıtmıştır. Eserde sağlam desen anlayışı vardır. Ayrıca camii sülieti tabloya derinlik katmıştır.

38.Sanatçı : NAMIK İSMAİL

Resim No: 38

İsim : Atatürk

Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyutu : 82 x 64

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müzeye Giriş Tarihi:

Tanım : Atatürk paltosuyla elleri cebinde ayakta sivil giysili olarak resmedilmiştir. Sanatçı önderin vakur ifadesini çok başarılı bir şekilde yansıtmıştır.

5.2. İstanbul Resim Heykel Müzesi'ndeki 1914 Kuşığı Eserleri

1. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 1
İsim : Sokak
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1941-1915
Boyut : 33X19 cm.
Teknik : Ahşap üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : L.Turgut Terekesi
Müzeye Giriş Tarihi: 1990
Tanım : Karda bir sokak ve yürüyen insanlar gösterilmiştir. Kar yağışının tüm romantizmi sanatçı tarafından izleyiciye başarıyla yansıtılmıştır.

2. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 2
İsim : İstanbul'dan Kar Peyzajı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922
Boyut : 72X97 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Gazi Terbiye Enstitüsü
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım: Evler ve çatıların üzerinde kar görülmektedir. Toprak renklerinin kullanıldığı bir çalışmadır.

3. Sanatçı: SAMİ YETİK Resim No: 3
İsim : Güller
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1934
Boyut : 70X59cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sümerbank
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Yeşil bir seramik vazonun içine güller yerleştirilmiştir. Bazı gül yaprakları da vazonun dibine düşmüştür. Fon kahverengiye çalmaktadır. Tablonun sağ üst köşesinde Sami 934 yazmaktadır.

4. Sanatçı: SAMİ YETİK Resim No: 4
İsim : Fesli Portre
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 40.5x32 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1958
Tanım : Zenci bir delikanlı profilden resmedilmiştir. Delikanlının başında fes bulunmaktadır. İzleyicinin dikkati çocuğun dudaklarına yönlendirilmiştir.

5. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 5
İsim : Sakallı Adam Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 80.5x59.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Bekleme deposu
Müzeeye Giriş Tarihi: 1985
Tanım : Beyaz giysili ve ak sakallı yaşlı adam cepheden resmedilmiştir. Yaşlı adamın bezgin ve ümitsiz hali sanatçı tarafından başarıyla canlandırılmıştır. Gerçekçi bir çalışmadır.

6. Sanatçı: SAMİ YETİK Resim No: 6
İsim : Deniz Peyzajı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1919
Boyut : 19x29 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :L. Turgut Terekesi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1990
Tanım : Küçük boyutlu bir peyzaj çalışmasıdır. Gün bitimine doğru olan saatler resmedilmiştir. Geri planda İstanbul silueti görülmektedir. Ön planda ise deniz ve kayık içinde bir figür bulunmaktadır. Eserin oluşumunda genelde kahverengi tonlarından faydalanılmıştır. Kalın fırça darbeleriyle çalışılmıştır.

7. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 7
İsim : Ankara Saman Pazarı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1936
Boyut : 70x101.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Kız Lisesi
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Osmanlı döneminde henüz bir kasaba olan Ankara'nın çarşısı Saman Pazarı resmedilmiştir. Figüratif bir çalışmadır. Canlı renkler kullanılmıştır. Başarılı bir kompozisyon düzenlemesi görülür.

8. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 8
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 24X16 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Kayalıklar, deniz ve yelkenliler görülmektedir. Parlak ışık ve izlenimci renkler kullanılmıştır.

9. Sanatçı: MEHMED RUHİ BEY Resim No: 9
İsim : Model
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1909-1910
Boyut : 100x73 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 1955
Tanım : Erkek model bir masanın üzerine çıkarılmış kolunu heykel kaidesine dayamıştır. Kaidenin üzerinde sarı bir örtü bulunmaktadır. Masanın üzerine kilim desenli bir halı serilmiştir. Işık özellikle modelin üst gövdesine yansıtılmış. Gerçekçi anlamda çalışılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde sanatçı tarafından düşülmüş birtakım özel notlar vardır.

10. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 10
İsim : Bağ Dönüşü (Baküs Eskizi)
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1914
Boyut : 28x29 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1949
Tanım : Mitolojik bir konudur. Üzüm toplama şenlikleri konu alınmıştır.

11. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 11
İsim : Uyuyan Ana ve Çocukları
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922
Boyut : 125x161.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Bekleme deposu
Müzeye Giriş Tarihi: 1981
Tanım : Elini çenesine dayamış yarı uyur bir halde ve uyumakta olan iki çocuğu betimlemiştir. Arka fonda bir camii sülieti bulunmaktadır. Eserde sembolist öğeler bulunmaktadır.

12. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 12
İsim : Sapanca Gölü Kenarında
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1929
Boyut : 65x82 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Gazi Terbiye Enstitüsü
Müzeye Giriş Tarihi: 20.05.1937
Tanım :Sapanca Gölü kenarı resmedilmiştir.

13. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 13
İsim : Hilal - i Ahmer'e Yardım
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 38x46 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Etnoğrafya Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi: 20.09.1937
Tanım : Caminin içinde Hilal-i Ahmer'e yardım toplayanlar gösterilmiştir.
Figürler Osmanlı kıyafetlidir. İnsanlara yardım duygusu aşılacak
için yapılmış bir eserdir.

14. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 14
İsim : Taşçılar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1924
Boyut : 170x230 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1963
Tanım : Bir taş madeninde taş kıranlar resmedilmiştir. Eser sosyal içerikli
olup gerçekçidir.

15. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY Resim No: 15
İsim : Askerler
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 119.5x79.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Dolmabahçe Sarayı
Müzeye Giriş Tarihi: 1941
Tanım : Savaşmakta olan Arnavut askerleri gösterilmiştir. Eser
Şişli Atölyesi'nde oluşturulmuştur. Sol alt köşede Osmanlıca
Ruhi yazmaktadır.

16. Sanatçı : MEHMED RUHİ BEY
İsim : Harem Bahçesinde Oyun
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 37.5x54 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi:1955

Tanım :Sol alt köşede dörtte bir görünen fiskiyeli bir havuz ve havuzun başında oturmuş bir adam ağaçların altında üç kadın geride çengiler ve ortada raks eden bir kadın görülmektedir. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Ruhî" yazmaktadır.

17. Sanatçı : NAZMÎ ZİYA GÜRAN Resim No: 16
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 46x55.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ziraat Bankası
Müze Giriş Tarihi: 1962

Tanım : Geri planda kent silüeti ve deniz kenarında kayık görülmektedir. Pastel renkler kullanılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde "N. Ziya 932" yazmaktadır.

18. Sanatçı : NAZMÎ ZİYA GÜRAN Resim No: 17
İsim : Camili Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 76x60.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 1962

Tanım : Önde ağaçlar arka planda cami silüetinin bulunduğu bir peyzaj çalışmasıdır.

19. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 18
İsim : İstanbul Limanı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 19x27 cm.
Teknik : Kontrplak üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım :Ön planda deniz ve kayıklar arka planda ise cami ve İstanbul sülleti görülmektedir. Biçimden çok rengin önem kazandığı bir çalışmadır.

20. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 19
İsim : Haliç'ten
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 33x41 cm.
Teknik : Kontrplak üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1967
Tanım :Haliç üzerinde gemiler ve kayıklar fonda ise evler görülmektedir. Su üzerindeki ışık yansımaları izlenimci tekniğe uygundur. Tabolunun sağ alt köşesinde "N.Ziya" yazmaktadır.

21.Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 20
İsim : Boğaziçi'nden
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 65.5x81cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Kız Lisesi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Boğaziçi'nin köşklerinden birinin yansıtıldığı bir peyzaj çalışmasıdır. Sanatçı tümüyle izlenimci renklerden faydalanmıştır.

22. Sanatçı : NAZMÎ ZİYA GÜRAN Resim No: 21

İsim : Boğaziçi Küçüksu'dan

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyut : 43x61cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi

Müze Giriş Tarihi: 1937

Tanım : Sanatçının peyzaj nadir çalışmalarındandır. Fonda Boğaziçi manzarası ön planda ise ağacın altında konuşan Osmanlı giysisili figürler bulunmaktadır. Tablonun sağ alt köşesinde "N. Ziya" yazmaktadır.

23. Sanatçı : NAZMÎ ZİYA GÜRAN

İsim : Küçüksu'dan

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyut : 42x60 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi

Müze Giriş Tarihi: 1937

Tanım : Ağaçların altında bir çeşme görülmektedir. Çeşmenin biraz ötesinde belli belirsiz insan figürleri bulunmaktadır. Tablonun sağ alt köşesinde "N. Ziya" yazmaktadır.

24. Sanatçı : NAZMÎ ZİYA GÜRAN

Resim No: 22

İsim : Sokak

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyut : 60x70 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müze Giriş Tarihi:

Tanım : Geleneksel Osmanlı sokağı özgün dokusu içinde sanatçı tarafından başarıyla verilmiştir.

25. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 23
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 31x38 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Bir ağacın altında kulübenin yanında ise bir ev görülmektedir.
Kulübenin önüne bir figür yerleştirilmiştir. Boya kalın fırça darbeleriyle sürülmüştür.

26. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 24
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 46.5x62.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Ağaçlar ve ağaçların arasında patika bir yol görünmektedir.
Esere başarılı bir perspektif anlayış egemendir.

27. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 25
İsim : Paris'ten Notre Dame Kilisesi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 24x32.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Notre Dame Meydanı ve Kilesesi resmedilmiştir. Sanatçı kalın fırça darbelerinden yararlanmış ve eseri oluştururken hızlı çalışmıştır.

28. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 26
İsim : Paris'ten Sen Nehri Kenarı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 18.5x26 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Arkada Paris silüeti önde ise Sen Nehri ve kayıklar görülmektedir.
Boya kalın sürülmüştür.

29.Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 27
İsim : Boğaz'da Yelkenliler
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1933
Boyut : 88.5x27.2 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Deniz kenarında evler ve denizde kayıklar bulunmaktadır. Renkler tamamen izlenimci tekniğe uygundur. Sanatçının Fransız izlenimciliğine yaklaştığı bir çalışmasıdır.

30. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 28
İsim : Fırtına
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 55.5 x 68 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Baş Vekalet
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Fırtınanın patlamak üzere olduğu bir an resmedilmiştir. Patika yolda yürüyen bir figür ağaçlar ve çatısı görülen bir külübe görülmektedir. Doğanın fırtına öncesindeki anı sanatçı tarafından ustaca yansıtılmıştır.

31. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 29
İsim : Sabah
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922-1923
Boyut : 65x81 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : TBMM
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Bir sokaktaki sabahın ilk ışıkları verilmeye çalışılmıştır. Arka planda caminin kubbesi görülmektedir. Sanatçının figürlü peyzaj çalışmalarındandır.

32.Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 30
İsim : Atatürk
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 146x96.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Sanatçı az sayıda portre çalışmıştır. Fakat bu duruma rağmen eser başarılı ve gerçekçi bir çalışmadır. Atatürk askeri giysiler içerisinde elinde dürbünü ve sırtında şalı ve göğsünde madalyası ile resmedilmiş olup bir kahraman edasındadır.

33. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 31
İsim : Çocuk Portresi (Kızı Belma)
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarih : 1921
Boyut : 40.5x33 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Sanatçının kızının portresidir. Model yeşil gömlekli, boynunda kolyeli ve başörtü bağlamış şekilde resmedilmiştir.

34. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Yeşil Elbiseli Kadın(Vicdan Moralı)
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 145x116 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Hediye
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Vicdan Moralı geleneksel Türk kıyafetleri içinde resmedilmiştir.
Mekan olarak otantik Türk evi kullanılmıştır.

35. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 32
İsim : Erkek Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1933
Boyut : 112x77 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Hediye
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Kahverengi takım elbiseli erkek sandalyeye oturmuş ve bakışları izleyiciye yönlendirilmiştir. Beyaz gömlek ve beyaz mendili ilgiyi çekmektedir. Tablonun sol üst köşesinde İbrahim 1935 yazmaktadır.

36. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 33
İsim : Hatay'ın Anavatan Hasreti
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 121x95.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Çimenler üzerine oturmuş genç kız elini ayağının üzerine koymuş anavatanın dağlarına bakmaktadır. Kız anavatandan haber beklemektedir. Genç kız eserde sembolik olarak yer almış Hatay'ı temsil etmektedir.

37. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 34

İsim : İsmet İnönü

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : 1939

Boyut : 130x98 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Cumhuriyet Halk Partisi

Müzeye Giriş Tarihi:09.02.1944

Tanım : Bir koltuğa oturmuş olan İsmet İnönü frakıyla beyaz gömleği ve mendiliyle sivil olarak resmedilmiştir. Esere gerçekçi görünüm hakimdir. Tablo Çallı'nın Feyhaman Duran ile birlikte Ankara'da yaptığı İnönü Portreleri serisindendir. Tablonun sağ alt köşesinde "İ.Çallı" yazmaktadır.

38. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI

Resim No: 35

İsim : Peyzaj

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : 1932

Boyut : 21.5x29 cm.

Teknik : Kontrplak üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi

Müzeye Giriş Tarihi:1950

Tanım : Çallı'nın küçük boyutlu çalışmalarındandır. Boğaz'dan İstanbul görünümüdür. Tablonun sağ köşesinde İ.Çallı yazmaktadır.

39. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 36
İsim : Şair Yahya Kemal'in Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1960
Boyut : 60.5x48 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Belma Çallı Hediyesi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1972
Tanım : Sanatçının ömrünün son günlerinde yapmış olduğu portre çalışmalarındandır. Boya yüzeye ince olarak sürülmüş, hızlı ve rahat fırça darbeleriyle çalışılmıştır. Esere tamamlanmamış taslak görünümü hakimdir. Çallı bu taslak görünümüne rağmen esere imzasını atmıştır.

40. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 37
İsim : Erkek Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 33x40 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Profilden büst portredir. Tablonun sağ alt köşesinde "İ. Çallı" yazmaktadır.

41. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 38
İsim : Dikiş Diken Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 126x97 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Belediyesi
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Sandalyeye oturmuş yeşil elbiseli kadın elindeki mavi renkli kumaşı dikmektedir. Kadın ayak ayak üstüne atmış bir ayağını hasır tabureye dayamıştır. Arkada üzerinde mevlevi tasviri bulunan bir paravan görülmektedir. Kadının önündeki masaya kilim motifli bir masa örtüsü serilmiş, masanın üzerinde dikiş makinası ve makara vardır. Eserde canlı renkler kullanılmıştır. Figür ve nesneler başarılı bir şekilde yansıtılmıştır. Hacim, perspektif ve ışık gölge gibi değerler ustalıkla verilmiştir.

42. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 39
İsim : Balıkçılar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 60x70 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Avlanan balıkçılar gösterilmişlerdir.
Esere dinginlik hakimdir. Renk geçişleri belirgindir.
Tablonun sol köşesinde "Ç. İbrahim" yazmaktadır.

43. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 40
İsim : Tefli Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1923
Boyut : 100x73 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Belediyesi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım :Oturur vaziyette yarı çıplak bir kadın görülmektedir. Kadının başında bir çember, üzerinde yeşil renkli bir cepken ile beyaza yakın bir renkte şalvar bulunmaktadır.Cepkenin önü açık olduğu için kadının göğüsleri tüm çıplaklığıyla ortadadır. Kadın tef tutan kolunu sarkıtmış, diğer elini de çenesine dayamıştır. Sağlam bir desen anlayışı ve zevkli bir renk düzenlemesi görülmektedir. Esere gerçekçi anlayış hakimdir. Sanatçı, çingene kızın yorgunluktan rahavet çökmüş yüzünü başarıyla yansıtmıştır.

44. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 41
İsim : Demiryolu ve Köylüler
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 635x80 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Bekleme Deposu
Müzeye Giriş Tarihi: 1981
Tanım : Resmin merkezinde kağınyı dereden geçirmeye çalışan köylülerle ufuk çizgisinin yakınlarında tren görülmektedir. Resimde biçimden çok renge önem verilmiştir.

45. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 42
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 84.5x95 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Belediyesi
Müze Giriş Tarihi: 1981
Tanım : Koltuk üzerinde yarı yatar vaziyette olan çıplak model seyirciye bakmaktadır. Uzanmış olduğu koltuğa üzerine gelişigüzel bir kumaş parçası atılmış olup bu durum esere hareket kazandırmıştır. Model poz vermiş şekilde resmedilmiştir.

46. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 43
İsim : Manolyalar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 59x475 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Resim Heykel Sergisi
Müze Giriş Tarihi: 1949
Tanım : Vazo içerisine bir demet manolya yerleştirilmiştir. Rengin önem kazandığı bir eserdir. Yaprak ve çiçekler titiz bir biçimde yansıtılmıştır. Fon serbest fırça darbeleriyle hareketlendirilmiştir. Tablonun sol alt köşesinde "İ.Çallı" yazılmaktadır.

47. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 44
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 48x33 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Gazi Terbiye Enstitüsü
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Bir kanepenin koluna başını dayamış çıplak kadın görülmektedir. Kadın poz verir vaziyettedir. Modelin ayakları yapılmadığından dolayı esere bitmemiş görünümü hakimdir.

48.Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 45
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 35x44 cm.
Teknik : Kontrplak üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Göçmen Sergisi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Masa üzerinde bir tabağın içinde üzüm ve incirler tabağın yanında yarısı kesilmiş bir kavun ve kavun dilimi yer almaktadır. Fonda kilim motifi görülmektedir. Rengin ve rahat üslubun egemen olduğu bir resimdir. Resmin sol alt köşesinde İ.Çallı yazmaktadır.

49. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 46
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1932
Boyut : 38x46.5 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Bir tabağın içinde elma, şeftali ve armut meyva tabağının arkasında çiçek desenli bir tabak ve bir cezve görülmektedir. Zemin düz ve geniş bir yüzey olarak boyanmıştır. Konu birbirine uyumlu tonlarla yansıtılmıştır.

50. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 47
İsim : Manolyalar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1933
Boyut : 100x74 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İsmet Paşa Kız Enstitüsü
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Mavi desenli vazo içine yerleştirilmiş manolya sandalye üzerine seçilmiş desenli bir halı üzerinde durmaktadır.Derinlik ve hacim ışık ve gölge oyunları ile verilmiştir. Sanatçının başarılı natürmort çalışmalarından biridir. Esere güçlü bir işçilik hakimdir. Tablonun sağ alt köşesinde "Ç. İbrahim 1933" yazmaktadır.

51. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 48
İsim : Türk Topçuları
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1917
Boyut : 180 x 270 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Şafak sökerken askerler top arabasını tepeye çıkarmaya uğraşmaktadır. Sağdaki asker ise gruba komut vermektedir. Milli mücadele yıllarını anlatan bir çalışmadır. Boya kalın sürülmüş olup koyu tonlarla çalışılmıştır. Esere güçlü bir desen anlayışı hakimdir.

52. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 49
İsim : Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 56.5x97 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Gel.Yer. : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1967
Tanım : Başında şapka batılı giysili genç bir kadın üst bedeni çıplak olarak resmedilmiştir. Model izleyiciye şuh bakışlarla bakmaktadır. Kadının kolunun altındaki desenli kumaş ise resme hareket katmıştır.

53. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 50
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 100x135 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Yatak üzerine uzanmış çıplak kadın elini göğüslerinin üzerine kenetlemiş ve adeta göğüslerini saklar vaziyettedir. Işıklı bir çalışmadır. Modelin anatomisi çok başarılı verilmiştir.

54. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 51
İsim : Kabataş İskelesinde Mavnalar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1922
Boyut : 79.5x115 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Halkevi
Müzeye Giriş Tarihi: 1962
Tanım : İskele denizde kayıklar ve iskelenin etrafında evler görülmektedir. Kayıkların aksi suya vurmaktadır. Esere izlenimci renker egemendir. Tablonun sağ alt köşesinde "Hikmet 1922" yazmaktadır.

55. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 52
İsim : Mavnalar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1923
Boyut : 47.5x65 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Halkevi
Müzeye Giriş Tarihi: 1962
Tanım : Denizdeki kayıklar resmedilmiştir. Açık koyu farklılıklarından yararlanılmıştır. Sanatçının bu türde çok fazla çalışması vardır. Bu durum da Hikmet Onat'ın sanatında durağanlığa yol açmaktadır.

56. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 53
İsim : Üsküdar'dan
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1949
Boyut : 46x64.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Göçmen Sergisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1972
Tanım : Üsküdar tepeden resmedilmiştir. Sahil kenarında evler arkada doğa manzarası bulunmaktadır. Desenden çok rengin egemen olduğu bir çalışmadır. Tablonun sol alt köşesinde "Hikmet Onat 949" yazmaktadır.

57. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 54
İsim : Kandilli Sırtları'nda
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1966
Boyut : 67.5x82 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Halkevi
Müzeeye Giriş Tarihi: 1967
Tanım : Ön planda üç ağaç ve arkada uzayıp giden Kandilli manzarası görülmektedir.

58. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 55
İsim : Model
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 72.5x45 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sanatçısı tarafından hediye
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Yarı çıplak erkek model ellerini kavuşturmuş halde yandan resmedilmiştir. Işık özellikle modelin göğüs kısmına verilmiştir. Gerçekçi kaygı güdülmüştür.

59. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 56
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 75x85 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Çıplak erkek model hafif yana dönük izleyiciye bakar vaziyette resmedilmiştir. Elinde bir tahta tutmaktadır. Anatomik ilkelere bağlı kalınan bir çalışmadır.

60. Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 57
İsim : Kabataş'tan
Bulunduğu Yer : 1924
Boyut : 79.5x90 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Halkevi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Sanatçının denizi ve deniz kıyısını konu aldığı çalışmalarındandır. Kayalıkların gölgesi durgun suya vurmaktadır. Açık havada yapılmış bir çalışmadır.

61. Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 58
İsim : Siperde Mektup Okuyan Asker
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1917
Boyut : 145x120 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Halkevi
Müzeye Giriş Tarihi: 1941
Tanım : Üç tane askerin oluşturduğu bir kompozisyonudur. Ön taraftaki asker mektup okumaktadır. Şişli atölyesinde yapılmış bir çalışmadır.

62. Sanatçı : HIKMET ONAT Resim No: 59
İsim : Ankara'dan
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1928
Boyut : 70 x 81 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Ortada ufak bir dere derenin sol yanında evler ve ağaçlar sağ tarafında ise oturan bir köylü kızı görülmektedir. Suya evlerin ve ağaçların aksi vurmuştur. Eserin oluşumunda ışık ve gölgeden faydalanılmıştır.

63. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 60
İsim : Eyüp'ten
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1946
Boyut : 42.5 x 64.5 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Eyüp manzarasına tepeden bakılmış, durağan atölye ışığı kullanılmıştır. Tablonun sağında latin harfleriyle "Hikmet Onat 946" yazmaktadır.

64. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 61
İsim : Abbas Halim Paşa
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1915
Boyut : 116x89cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Abbas Halim Paşa bir koltuğa oturmuş ayak ayak üstüne atmış ve başında fesiyle resmedilmiştir. Paşa'nın yanında bir sehpa yer almaktadır. Ayrıca Paşa'nın arkasındaki pencereden İstanbul manzarası görülmektedir.

65. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 62
İsim : Abbas Halim Paşa'nın Eşi Prenses Hatice Hanım
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1915
Boyut : 73.5x61.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Abbas Halim Paşa'nın eşi Prenses Hatice Hanım Batılı giysiler içinde resmedilmiştir. Başında saçlarını açıkta bırakan ufak bir şapka bulunmaktadır. Modelin ruh hali sanatçı tarafından başarıyla yansıtılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde "Feyhaman 1915" yazmaktadır.

66. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 63
İsim : Abbas Halim Paşa'nın Kızı Prenses Kerime Hanım
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1915
Boyut : 73.5x61.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Prenses Kerime Hanım boynunu açıkta bırakan siyah bir elbise giymiştir. Başında aristokrasinin simgesi olan tacı taşımaktadır. Tablonun sol alt köşesinde "Feyhaman" 1915 yazmaktadır.

67. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 64
İsim : Karanfilli Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1916
Boyut : 68x49 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Cepheden büst olarak çalışılmış modelin başında bir ucu aşağıya doğru sarkan bir türban vardır. Giysi kırmızı pembe desenlidir. Sağ elinde pembe bir karanfil tutmaktadır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca ve Latin harfleriyle Feyhaman Duran imzası ve "1916" tarihi vardır.

68. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 65
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarih : 1916-1917
Boyut : 77x63.5 cm.
Teknik : Kağıt üzerine pastel
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Yere diz çökmüş çıplak kadın bir yere yaslanmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca Latin harfleriyle Feyhaman ve tarih yazmaktadır.

69. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 66
İsim : Abbas Halim Paşa
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1917
Boyut : 72.x67 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Abbas Halim Paşa frakıyla profilden resmedilmiştir. Modelin durgun bakışı ustaca verilmiştir. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca "Feyhaman 1917" tarihi ve imzası vardır.

70. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 67
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1923
Boyut : 73.5x84 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Anadolu yakasından boğazın görünüşü verilmiştir. Yeşilliklerin ardından boğazdaki gemiler ve karşı sahiller görülür. İzlenimci renklerin kullanıldığı bir çalışmadır. Resmi sağ alt köşesinde imza bulunmaktadır.

71. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Boğaziçi'nden
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1924
Boyut : 37x58 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Gazi Terbiye Enstitüsü
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Yeşillikler arasında kırmızı çatılı evler ve arkada Boğaziçi görülmektedir. Resmin arkasında ismi: Manzara : Boğaziçi yazılıdır. İmza ve tarih sağ alt köşeye atılmıştır.

72. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 68
İsim : Çocuk Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 45x38 cm.
Teknik : Karton üzerine pastel
Geldiği Yer : D.G.S.A
Müzeeye Giriş Tarihi:1965
Tanım : Cepheden büst portredir. Resim oval pasporta içine alınmıştır. Kız çocuğu sarı saçlı ve kahküllüdür. Üzerine beyaz bir elbise boynunda inci bir kolye bulunmaktadır. Fon yeşildir. Tablonun sağ alt köşesinde "Feyhaman" ve tarih yazmaktadır.

73. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 69
İsim : Çocuk Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 41x37 cm.
Teknik : Karton üzerine pastel
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi:1965
Tanım : Cepheden büst portredir. Kız çocuğunun saçları kısa ve kıza çalmaktadır. Üzerinde beyaz yakalı lacivert bir elbise vardır. Oval pasportoludur. Fon kahverengiye çalmaktadır. İmza ve tarih tablonun sağ alt köşesindedir.

74. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 70
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1931
Boyut : 46.5x55 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İsmet Paşa Kız Enstitüsü
Müzeeye Giriş Tarihi:1937
Tanım : Açık renk drapeli kumaş üzerine cam sürahi yerleştirilmiştir. İçinde ayva ve üzüm bulunan tabak eğik olarak yerleştirilmiştir. İmza ve tarih sağ alt kısımdadır.

75. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 71
İsim : Halil Paşa
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1936
Boyut : 94x75 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Kültür Bakanlığı
Müzeye Giriş Tarihi:1962
Tanım : Halil Paşa bir koltuğa oturmuş koltuğun koluna sol kolunu dayamış bacak bacak üstüne atmış ve seyirciye bakmaktadır. Ressamın yandaki sehpa da bir bardak çay durmaktadır. Tablonun sağ üst köşesinde "Feyhaman 1936" yazılmaktadır.

76. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 72
İsim : Kotralar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1964
Boyut : 72x88 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1964
Tanım : Boğazda bir evin önündeki kotralar görülmektedir. Açık hava resmidir. Hızlı fırça darbeleriyle çalışılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde "Feyhaman 1964" yazılmaktadır.

77. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 73
İsim : Göksu Deresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1965
Boyut : 89.5x116.5cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1966
Tanım : Göksu Deresi kenarındaki evler ve derenin kenarından geçen otoban resmedilmiştir.Eser bir nevi hiciv resmidir. Göksu Deresi'nin kayboluşu anlatılmak istenmiştir.

78. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 74
İsim : İstanbul Limanı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 31x43.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Gazi Terbiye Enstitüsü
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Bayraklı bir gemi yol almaya hazırlanırken gösterilmiştir. Fonda İstanbul manzarası görülmektedir. Akşam saatleri resmedilmiştir.

79. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 75
İsim : Güzin Duran
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1915
Boyut : 46x37 cm.
Teknik : Karton üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İst. Belediyesi
Müze Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Cepheden büst portredir. Resim oval çerçevelidir. Güzin Duran'ın başı hafifçe sağa dönüktür. Üzerinde V yakalı kırmızı bir elbise, kulağında küpeler vardır.

80. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 76
İsim : Erkek Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 81x65 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sanatçı tarafından müzeye hediye verilmiştir.
Müze Giriş Tarihi:1966
Tanım : Cepheden büst portredir. Erkek takım elbiseli ve fesli olarak resmedilmiştir. Tablonun sol tarafında Osmanlıca ve latin harfleriyle "Feyhaman" yazmaktadır.

81. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 77
İsim : Genç Kız Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 45x35.5 cm.
Teknik : Karton üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar
Müze Giriş Tarihi: 1965
Tanım : Cepheden büst portredir. Kız saçlarını geriye toplamıştır. Beyaz bir elbise giymiştir. Boynunda kırmızı bir şal bulunmaktadır. Fon kahverengiye çalmaktadır.

82. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 78
İsim : Karagöz Oyunu Sembolü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 115x85 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 1972
Tanım : Sahnede Karagöz oyunu sahnelenmektedir. Ön planda bir ud bulunmaktadır. Koyu renklerin kullanıldığı bir çalışmadır

83. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 79
İsim : Ressamlar Grubu
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1921
Boyut : 133 x 162 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sanatçı tarafından hediye
Müze Giriş Tarihi:1962
Tanım : Soldan sağa doğru Sami Yetik, İbrahim Çallı, Feyhaman Duran, Şevket Dağ ve Hikmet Onat gösterilmektedir. Şevket Dağ başında fesiyle bir koltukta oturmaktadır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Feyhaman 1327(1921)" yazmaktadır.

84.Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 80
İsim : Köpekli Kız
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1925
Boyut : 95.5x106 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Bekleme Deposu
Müzeeye Giriş Tarihi:1970
Tanım : Yere çökmüş pembe elbiseli kız yandan gösterilmiştir. Karşısında köpeği durmaktadır. Yerde köpeğin yemek kapları bulunmaktadır. Arka planda ise pencere görülmektedir.

85. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 100.5x80 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Seyirciye arkası dönük model dizlerinin üzerine halı koymuştur. Kolunda bilezikler vardır. Siyah saçları omzundan dökülmüştür. Pastel renkler kullanılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Feyhaman 1333 (1917)" yazmaktadır.

86. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 81
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer. : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1925
Boyut : 64x77 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Kase içinde meyve, çaydanlık ve sürahi görülmektedir. Parlak ışık ve serbest fırça darbeleriyle çalışılmıştır.

87. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFLİJ Resim No: 82
İsim : Kendi Portresi
Bulunduğu Yer. : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1908-1909
Boyut : 64x46 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi:1957
Tanım :Lifij ağızında purosunu, elinde kadehi, kravatlı ve şapkasıyla kendini entellektüel bir havada resmetmiştir. Ayrıca sağ omuzunda çorabı asılıdır Esere sağlam bir desen anlayışı hakimdir. Sanatçı bu çalışmasıyla ruh halini de izleyiciye ustalıkla yansıtmıştır.

88. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFLİJ Resim No: 83
İsim : Genç Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1909
Boyut : 28x22 cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Küçük boyutlu bir çalışmadır. Kadının vücudunun üst kısmı resmedilmiştir.

89. Sanatçı : H.AVNİ LİFLİJ Resim No: 84
İsim : Yaşlı Adam Eskizi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1915
Boyut : 34.5x25 cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem
Geldiği Yer. :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Yaşlı adam durur vaziyette, elini başına koymuş vaziyette resmedilmiş. Küçük boyutlu bir çalışmadır.

90. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 85
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1916-1917
Boyut : 15.5x34cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım :Önde ağaçlar arka planda bir camii ve minaresi görülmektedir.
Küçük boyutlu bir çalışmadır.

91. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ
İsim : Kalkınma
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1918
Boyut : 173.5x505 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Kadıköy Belediyesi
Müze Giriş Tarihi:
Tanım :Eser figürlü günlük yaşamının konu alındığı bir çalışmadır.
Kadıköy Belediyesi'ne asılmak üzere yapılmıştır. Dekoratif amaçlı
bir tablodur. Sağ ve sol taraflarda insan figürleri bulunmakta kapı
üzerine geldiği için boş bırakılan bölüme testi ve araba konmuştur.
Sağ ve solda binalar bulunmaktadır. Ayrıca testinin arkasına
silindir yerleştirilmiştir. Silindirin sembolik anlamı vardır. Silindir
çağdaşlaşmayı temsil etmektedir.

92. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 86
İsim : Genç Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1921
Boyut : 30.5x23 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen ve beyaz tebeşir
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım :Ayaktaki genç kadın başını sağ omuzuna doğru çevirmiş uzağa
doğru bakmaktadır. Kadının elbisesinin kuyruğu vardır. Desen
çalışmasıdır. Tablonun sağ alt köşesinde "A. Lifige 1921"
yazmaktadır.

93. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 87
isim : Oturan Kadın Figürü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1921
Boyut : 23x30.5 cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem ve bayez tebeşir
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Arkası izleyiciye dönük kadın yerde oturmaktadır.Sağ eliyle yere dayanmış vücudunun ağırlığını yere bırakmaktadır. Tablonun sağ alt köşesinde "A.Lifige" yazmaktadır.

94. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 88
isim : Doktor Asım Sirel'in Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyut : 55x44 cm.
Teknik : Duralit üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Doktor Asım Sirel takım elbisesiyle resmedilmiştir. Gerçekçi bir çalışmadır. Modelin ruh durumu ustalıkla yansıtılmıştır. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca atılmış imza ve tarih vardır.

95. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 89
isim : Boğaz'dan
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 16x48.5 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi: 1957
Tanım :Dikdörtgen bir çalışmadır. Sağda büyük bir ağaç bulunmaktadır. Bir tepe üzerinden İstanbul'a bakılmıştır. Tepeden manzaraya bakan çarşafli kadınlar vardır. Manzara İstanbul görünümüyle zenginleştirilmiştir. Tablonun sağ alt köşesine Osmanlıca imza atılmıştır.

96. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 90
isim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 41.8x38.6 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:1969
Tanım :Uzaktan bir köprünün yarısı görölmektedir. Lifij'in deseni önemsemediği renge önem verdiği çalışmalarındandır. Pastel renkler kullanılmıştır.

97. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 91
isim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 16x24 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi:1970
Tanım :Küçük boyutlu bir çalışmadır. Evlerin ve çalıların üzerinde kar görölmektedir. Kış mevsimi romantizmle resmedilmiştir. Desene fazla önem verilmemiştir.

98. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 92
isim : Kar Peyzajı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 36.5x48 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği :Gazi Terbiye Enstitüsü
Müzeeye Giriş Tarihi:1937
Tanım :Karlı bir İstanbul manzarasıdır. Çok uzaklarda camii sülieti göze çarpmaktadır. İzlenimci renkler kullanılmıştır. Desene önem verilmemiştir. Boya renkli lekeler halinde sürölmüştür.

99. Sanatçı : H.AVNİ LİFİJ Resim No: 93
isim : Süleymaniye Camii
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut :
Teknik : Ahşap üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi:1970
Tanım :Süleymaniye Camii resmedilmiştir.Caminin sağ yanında ve karşısında bir ağaç bulunmaktadır. İzlenimci renklerin kullanıldığı bir çalışmadır. Kalın boya sürülmüştür. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca imza bulunur.

100. Sanatçı : H.AVNİ LİFİJ Resim No: 94
isim : Camii Avlusu
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 29.5x36.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Salih Berber Bağışi
Müzeye Giriş Tarihi:1957
Tanım :Resmin ortasında camii nişi iki yanda ağaçlar ve ağaçların altında oturan insanlar görülmektedir. Sağ tarafta oturanlar erkek sol tarafta oturanlar ise kadındır. İnsanların yüzleri seçilmemektedir. Esere romantik bir hava hakimdir.

101. Sanatçı : H.AVNİ LİFİJ Resim No: 95
isim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 40.5x32cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım :Koyu renklerin kullanıldığı bir çalışmadır. Bir duvarın dibinde kadınlar, kadınların karşısında ağaç görülmektedir. Ufuk çizgisine doğru bir evin çatısı bulunmaktadır.

102. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 96
isim : Mezarlık
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 14x19.5 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1970
Tanım :Küçük boyutlu bir çalışmadır. Mezarlığı sanatçı kendi duyarlılığı ve romantizmiyle resmetmiştir. Pastel renkler kullanılmıştır. Desenden çok renge önem verilmiştir. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca imza bulunmaktadır.

103. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 97
isim : Ev
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 13x18 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:1969
Tanım :Küçük boyutlu bir çalışmadır.Ev ve çatısı görülmektedir. Özellikle ufuk çizgisinde izlenimci renkler kullanılmıştır.

104. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 98
isim : Ağaçlar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyut : 37.5x28.5 cm.
Teknik :Kağıt üzerine füzeli ve beyaz tebeşir
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:1969
Tanım :Desen çalışmasıdır. Küçük boyutludur.İki tane ağaç resmedilmiştir.Sağlam bir desen anlayışı esere hakimdir.

105. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 99
isim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 25.5x40 cm.
Teknik : Kağıt üzerine fügen ve beyaz tebeşir
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır.Ağaçlar ve evler resmedilmiştir.

106. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 100
isim : Harabeler
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 21x30.5cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem ve beyaz teşebir
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Eski bir tarihi yapı resmedilmiştir.

107. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 101
isim : Eski Bir Mimarı Yapı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut :30x45 cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Desen çalışmasıdı. Bir külliye resmedilmemiştir. Külliyeenin önünde belli belirsiz bir insan figürü vardır.

108. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 102
isim : Kemerli Kapı
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 30x23cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen ve beyaz tebeşir
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Küçük boyutlu desen çalışmasıdır. Yuvarlak kemerli bir kapı ve tarihi bir mekan resmedilmiştir.

109. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 103
isim : Sebil
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 37.5x44 cm.
Teknik : Kağıt üzerine karakalem ve beyaz teşebir
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Sebil ön cepheden resmedilmiştir.

110. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 104
isim : Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 35x27cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Küçük boyutlu bir çalışmadır. İhtiyar kadın elini şakağına dayamış düşünceli bir halde resmedilmiştir.Sanatçı sahip olduğu duygusallıkla yaşlı kadının ruh halini ustaca vermiştir. Boya üst üste sürülmüşve izlenimci renkler kullanılmıştır.

111. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 105
isim : Gergef İşleyen Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 32x25cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:1969
Tanım :Genç bir kadın gergef işlerken resmedilmiştir. Başında mavi toka bulunmaktadır. Bu mavi tokalar resme hareket katmıştır. Kalın fırça darbeleri kullanılmıştır.

112. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 106
isim : Çamaşır Yıkayan Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyut : 13x9 cm.
Teknik : Mukava üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:1969
Tanım : Küçük boyutlu çalışmasıdır. Çamaşır yıkayan bir kadın resmedilmiştir. Kadının yüzü belirsizdir. Boya kalın sürülmüştür. Pastel renklerle çalışılmıştır.

113. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 107
isim : Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 28x38 cm.
Teknik : Tek kağıt üzerine füzen ve suluboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Eserin sol bölümünde kuru bir ağaç ufka bakan bir figür bir araba tekerliği ve oturmuş insanlar bulunmaktadır. Sol tarafta ise yere oturmuş bacaklarını ve kolunu başının arasına almış bir figür görülmektedir.

114. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 108
isim : Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 30x20 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :İki tane kadının önlerinde bir çocuk oturmaktadır. Çocuğun yanındaki figür belirsizdir. İnsanların yüzü resmlenmemiştir. İzlenimci renkler kullanılmıştır. Eserde bitmemiş havası vardır.

115. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 109
isim : Figürlü Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 35.5x45.5 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzlen
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Eser pek seçillemektedir. Önde kaftanlı ve sarıklı ellerini kavuşturmuş bir figür bulunur. Öndeki figürün arkasında da figürler bulunmaktadır. Desen çalışmasıdır.

116. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 110
isim : Figürlü Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 45x29 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem ve beyaz tebeşir.
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Tabloda yuvarlak niş kullanılmıştır. Önde İspanyol giysili iki kadın bulunur, kadınların arkasındaki adam tahtadan bir kafes taşımaktadır. Figürlü bir düzenlemedir.

117. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 111
isim : Figürlü Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 42x57 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen.
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Tarihi bir savaş sahnesi anlatılmaktadır. İnsanlar birbirini kılıçtan geçirmektedir. Fon griden siyaha doğru renklendirilmiştir.

118. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 112
isim : Figürlü Kompozisyon
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 39x46.5 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Konu pek seçilememektedir. İnsanların bir birleriyle savaştığı ve birbirlerine zarar verdiği bir sahne canlandırılmak istenmiştir.

119. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 113
isim : Yaşlı Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 35x25 cm.
Teknik : Kağıt üzerine sangin
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Yaşlı bir kadın üst bedeniyle resmedilmiştir. Müzede bulunan Yaşlı Kadın Portresi ile bu desendeki kadın aynıdır. Kuvvetli bir desen çalışmasıdır.

120. Sanatçı : H.AVNİ LİFLİJ Resim No: 114
isim : Şapkalı Kadın Figürü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 46x29 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Şapkalı bir kadın bir iskemlede yana dönmüş olarak oturmaktadır. Kadının ayakları eteğinin altına saklanmıştır.

121. Sanatçı : H.AVNİ LİFLİJ Resim No: 115
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 68x41 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Çıplak kadın üzerinde örtü olan bir tabureye yan oturmuştur. Sol bacağını hafif yana kırmıştır.

122. Sanatçı : H.AVNİ LİFLİJ Resim No: 116
isim : Nü
Yapım Tarihi :
Boyut : 63x43.5 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Çıplak kadın figürü arkadan gösterilmiştir. Kadın sol ayağını hafifçe kırmış sağ kolunu sağ kalçasının üzerine koymuştur.

123. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 117
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 46.5x30 cm.
Teknik : Kağıt üzerine sangin
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Desen çalışmasıdır. Çıplak kadın yere oturmuş iki dizini kırmış başını ellerinin arasına almıştır. Modelin düşünceli bir ifadesi vardır.

124. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 118
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 61x31 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem ve beyaz tebeşir.
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım :Desen çalışmasıdır. Çıplak kadın yana dönük olarak ayakta oturmaktadır. Sağ kolunu beline dayamıştır. Modelin dizinden aşağısı çizilmemiştir.

125. Sanatçı : H.AVNI LİFLİJ Resim No: 119
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 53.5x36 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Desen çalışmasıdır. Çıplak erkek figürü ayakta resmedilmiştir. Modelin sağ bacağı dizden itirbaen yoktur, koltuk değnekleriyle ayakta durmaktadır. Ayrıca modelin her iki yanında sanatçı tarafından düşürülmüş notlar vardır.

126. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 120
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 59.5x42 cm.
Teknik : Kağıt üzerine kuru kalem
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım :Desen çalışmasıdır. Çıplak yaşlı adam sandalyeye oturmuş ayak ayak üstüne atmış profilden resmedilmiştir. Sağlam bir anatominin varlığında sözedilebilir.

127. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ
isim : Eski Ev
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 26.5x41 cm.
Teknik : Kağıt üzerine füzen
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Geleneksel bir Türk evi görülmektedir. Evin alt katı belirsiz üst katı ise bakımsız adeta metruk bir havada resmedilmiştir. Sanatçının mimari mekanları işlediği bu türde çok çalışması vardır.

128. Sanatçı : H.AVNI LİFİJ Resim No: 121
isim : Alegori
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1917
Boyut : 160 x 200 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya teknik
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Savaş ve getirdiği felaketler canlandırılmak istenmiştir. Ön planda ölmüş ve tecavüze uğramış insanlar arka planda ise geçen insanlar leşleri üzerine gelmiş akbabalar ve uzakta camii silueti resmedilmektedir. Eser üslup açısından İzlenimci konu açısından sembolistir.

129. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFLİJ Resim No: 122

isim : Mareşal Fevzi Çakmak

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi : 1923

Boyut : 166x131 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Topkapı Müzesi

Müzeeye Giriş Tarihi: 1962

Tanım : Fevzi Çakmak masasında askeri giyisiler içinde çalışırken gösterilmiştir. Masanın arkasında Türkiye haritası görülmektedir. Masanın önündeki koltuğa asılmış bir dürbün ve sehpanın üzerinde gaz lambası bulunur. Fırça darbeleri geniş yüzeye yayılmış ve farkedilememektedir.

130. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFLİJ Resim No: 123

isim : Kendi Portresi

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyut : 41x30.5 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer : Arnavutluk Sergisi

Müzeeye Giriş Tarihi:1957

Tanım : Sanatçı; kendinin başında ressam kepi, kıvrık bıyıkları ve ağzında purosuyla resmetmiştir. Lifliğin bohem dünya görüşü rahatlıkla farkedilmektedir.

131. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 124

isim : Liman

Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi

Yapım Tarihi :

Boyut : 78x57 cm.

Teknik : Tuval üzerine yağlıboya

Geldiği Yer :

Müzeeye Giriş Tarihi:

Tanım : Kayıklar limana yanaşmaktadır. Eserin tümüne buğulu bir ışık hakimdir. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "NamiK" yazılmış imzanın altına ise sanatçı bazı şekiller koymuştur.

132. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 125
isim : Atatürk
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 170.5x114.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeeye Giriş Tarihi:
Tanım : Fraklı Atatürk profilden ayakta resmedilmiştir. Sağ elini masadaki kitabın üzerine koymuştur. Fon kahverengiye çalmaktadır. Gerçekçi anlamda çalışılmıştır.

133. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 126
isim : Heykeltraş Mahir Tomruk
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1930
Boyut : 80.5x100.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeeye Giriş Tarihi: 20.09.1937
Tanım : Koltuğa oturmuş bir elini cebine sokmuş bir elini koltuğa dayamış ve kitabı tutmuş koyu renk elbiseli Heykeltraş Mahir Tomruk'un portresidir. Model soğuk bakışlı ve ciddi olarak resmedilmiştir. Tablonun sağ alt köşesinde "1930 Namık İsmail" yazmaktadır.

134. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 127
isim : Portakallı Natürmort
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1933
Boyut : 71x75 cm.
Teknik : Mukava üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Bekleme Deposundan
Müzeeye Giriş Tarihi:1980
Tanım :Kırmızı fonun üzerine kaptan dökülmüş izlenimi uyandıran potakallar yerleştirilmiştir. Portakal kabının yanında bir heykel bulunmaktadır. Işık tümüyle portakalların olduğu kabin üzerine yansıtılmıştır. Tablonun sol alt köşesinde "Namık İsmail 1933" yazmaktadır.

135. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 128
isim : Oturan Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 92x92 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Sanatçı tarafından hediye.
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım :İzleyiciye bakan kadın figürü omuzunu ve sağ kolunu açıkta bırakan sarı üzerine kırmızı çiçekli bir giysi giymiştir. Elbisenin aynı kumaşından bir şifon kadının sol omuzunu örtmektedir. Kadın dizlerini bükmüş vaziyette oturmaktadır. Tablonun sol alt köşesine "Namık İsmail 1927" yazılıdır.

136. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 129
isim : Kadın Figürü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 191x142 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sanatçısı tarafından hediye
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Elini beline dayamış kırmızı etekli İspanyol giysisili kadın figürüdür. Başına İspanyollara özgü bir şal ve küpe takmıştır. Kırmızı siyah ayakkabılarıyla dikkat çekicidir. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "1927 Namık İsmail" yazmaktadır.

137. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 130
isim : Bahar
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 50x60.5 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :İstanbul Belediyesi
Müzeye Giriş Tarihi: 20.09.1937
Tanım : Ön planda yeni pembe çiçek açmış ağaç, tepe üzerinde ise bir ev bulunmaktadır. Boyanın kalın sürüldüğü ve pastel renklerin kullanıldığı bir çalışmadır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Namık İsmail 1927" yazmaktadır.

138. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 131
isim : Ankara Kalesi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 160x121cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Genel Sanatlar Akademisi
Müze Giriş Tarihi: 20.09.1937
Tanım : Önde bir ev, arkada ise mavi gökyüzü altında Ankara Kalesi gösterilmektedir. Tablonun sol alt köşesine Osmanlıca "Namık İsmail 1927" yazmaktadır.

139. Sanatçı : NAMIK İSMAİL
isim : Denizde Sabah
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyut : 100x85 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ankara Belediyesi
Müze Giriş Tarihi: 20.09.1937
Tanım : İstanbul camii silüeti iki yelkenli ve iki kayak, kayığın içinde iki erkek figürün bulunduğu İstanbul peyzajıdır. Tablonun sağ alt köşesinde "Namık İsmail 1925" yazmaktadır.

140. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 132
isim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyut : 41x33 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Sanatçı tarafından bağış
Müze Giriş Tarihi:
Tanım : Arka planda kaideli bir heykel, heykelin önünde bir sandalye ön planda tahta bir kanape ve yine bir sandalye yer almaktadır. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca "Namık İsmail 1925" yazmaktadır.

141. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 133
isim : Paris, Lüksemburg Bahçesi'nden
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1924
Boyut : 41x33 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Sanatçısı tarafından hediye
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Kaidesiyle verilmiş olan arslan heykelinin arkasında ağaçlar vardır. Arslan'ın avını yakalatıktan sonra ifadesi sanatçı tarafından ustalıkla yansıtılmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Namik İsmail Paris 1924" yazımıştır.

142. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 134
isim : Lüksemburg Bahçesi'nden
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1925
Boyutu : 33x41 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Sanatçısı tarafından bağış
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Ufuk çizgisine yakın yerde kaidesi üzerinde arslan heykeli ve ağaçların olduğu bir peyzaj çalışmasıdır.

143. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 135
isim : Mediha Hanımın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1920
Boyut : 40x37.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Mediha Hanım sağa bakmış siyah elbise giymiş, başına siyah şifon ve boynuna da siyah kolye takmıştır. Modelin ruh hali ustaca yansıtılmıştır. Sol köşeye konan beyazla siyahın sertliği yokedilmeye çalışılmıştır.

144. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 136
isim : Paris'ten Karpo Çeşmesi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1924
Boyut : 33x41 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1937
Tanım : Namık İsmail'in bir peyzaj çalışmasıdır. Arkada ağaçlar ve heykeller görülmektedir. Tablonun sol alt köşesine Osmanlıca "Namık İsmail Paris 1924" yazılmıştır.

145. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 137
isim : Sedirde Uzanan Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1917
Boyut : 131x185 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :Ankara Halkevi
Müzeye Giriş Tarihi: 1962
Tanım :Başını uzandığı kanapenin koluna dayamış sol kolunu aşağı sarkıtmış sağ elini çenesine dayamış saçlarının bir kısmını şık bir türbanla örtmüş, çağdaş görünümlü kadın bakışlarını izleyiciye yöneltmiştir. Koltuğun arkasında büyük boyutlu hat levha yanında ise kitaplık bulunmaktadır. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca "Namık I" Latin harfleriyle "Namık I 1917" yazılıdır.

146. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 138
isim :Mediha Hanımın Portresi
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1920
Boyut : 63.5x58.5 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Müzeye Giriş Tarihi: 1941
Tanım : Model cepheden resmedilmiştir. Mediha hanım siyah V yakalı bir elbise giymiş yine siyah bir türbanla başını örtmüştür.

147. Sanatçı : NAMIK İSMAİL Resim No: 139
isim : Ayakta Duran Kadın
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1927
Boyut : 100 x 85 cm.
Teknik : Tuval üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi: 1941
Tanım : Modern giyimli kadın ayakta durmuş, elini masaya dayamıştır.
Masayı dayadığı eliyle kitabı tutmaktadır. Tablonun sağ alt
köşesinde Osmanlıca imza vardır.

148. Sanatçı : NAMIK İSMAİL
isim : Nü
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1918
Boyut : 99 x 67 cm.
Teknik : Mukavva üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım : Model elini sedire dayamış, yandan koltukta oturur vaziyette
resmedilmiştir. Serbest fırça darbeleri kullanılmıştır. Solda
Osmanlıca imza vardır.

149. Sanatçı : ALİ SAMİ BOYAR
isim : Aya İrini
Bulunduğu Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 31 x 46 cm.
Teknik : Kağıt üzerine suluboya
Geldiği Yer : Ankara Basın Yayın Turizm Müdürlüğü
Müzeye Giriş Tarihi:
Tanım :

**5.2.1. İstanbul Resim Heykel Müzesi Envanterine Kayıtlı Koleksiyonunda
Bulunmayan Eserlerin Listesi:**

1. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Bergama'dan Bir Köşe
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 37x47 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

2. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Dağda Kağrı
Bulunduğu Yer : Ankara Müzesi
Boyut : 73x87 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

3. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Sarıkamış'tan Avdet
Bulunduğu Yer : Askeri Müze
Boyut : 180x280 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

4. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Yunan Topçu Baskını
Bulunduğu Yer : Askeri Müze
Boyut : 190x337 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

5. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : İstiklal Harbinde Cephe Taşıyan Köylüler
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 91x32 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

6. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Alanya
Boyut : 67x91 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

7. Sanatçı : SAMİ YETİK
İsim : İstiklal Mücadelesinde İlk Müdafaa
Bulunduğu Yer : Askeri Müze
Boyut : 213x300 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

8. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY
İsim : Çiçek Pazarı
Bulunduğu Yer : Mersin Galerisi
Boyut : 24.5x31 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

9. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY
İsim : Lohusa
Bulunduğu Yer : Balıkesir Galerisi
Boyut : 37.5x46.5 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

10. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY
İsim : Yeşil Türbe
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi
Boyut : 68x48 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

11. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY
İsim : Atatürk's İstikbal
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 93x119 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

12. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY
İsim : Sakarya'dan Doğan Çay
Bulunduğu Yer : Alanya Müzesi
Boyut : 64.5x82 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

13. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Bahçede Kadın
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi
Boyut : 66x56 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

14. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Moda Deniz Hamamı
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 76x73 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

15. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Dolmabahçe Sarayı
Bulunduğu Yer : Erzurum Galerisi (İstanbul Resim Heykel Müzesi
kayıtlarında Dolmabahçe Sarayı adlı eser Erzurum
Galerisi'nde bulunmaktadır. Fakat eser şu anda İzmir
Resim ve Heykel Müzesi'ndedir.
Boyut : 38x47 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

16. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Çayır ve Evler
Bulunduğu Yer : Yalvaç Müzesi
Boyut : 60x71 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

17. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Bolu Müzesi
Boyut : 65x50 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

18. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Atatürk Portresi
Bulunduğu Yer : Anıtlar Kurulu
Boyut : 96x80 cm
Teknik :

19. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Manolyalar
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 59x47 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

20. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Yıldız Parkı'ndan Boğaz
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 91x72 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

21. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Göksu Deresi
Bulunduğu Yer : Ankara Genel Müdürlüğü
Boyut : 35x546 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

22. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI
İsim : Nü
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 100x145 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

23. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Ağaçlar Arasında Çadır
Bulunduğu Yer : Mersin Galerisi
Boyut : 24x33 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

24. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Tepe ve Çayırılık
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi
Boyut : 24x33 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

25. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Kar Manzarası
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 25x34 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

26. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Tophane Nusretiye Camii
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 59x72 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

27. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Eskişehir Galerisi
Boyut : 31x38 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

28. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Manzara, Sonbahar
Bulunduğu Yer : Mersin Galerisi
Boyut : 58x49 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

29. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Otağ Tepe Sırtları
Bulunduğu Yer : Eskişehir Galerisi
Boyut : 69x84 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

30. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Maunder
Bulunduğu Yer : Balıkesir Galerisi
Boyut : 32x41 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

31. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Kabataş'tan
Bulunduğu Yer : Çankaya Köşkü
Boyut : 129x186 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

32. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Kurbağalıdere
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 36x42.5 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

33. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Kabataş'tan
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 68x85 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

34. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Ankara'dan
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 71x81 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

35. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Bursa Irgandı Köprüsü
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi
Boyut : 46x55 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

36. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Sandalda Kadınlar
Bulunduğu Yer : Alanya Müzesi
Boyut : 110x157 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

37. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Antalya Galerisi
Boyut : 81x92 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

38. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Eyüp'ten
Bulunduğu Yer : Ankara Müzesi
Boyut : 42x64 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

39. Sanatçı : HIKMET ONAT
İsim : Kumkapı Kayık İskelesi
Bulunduğu Yer : Yalvaç Galerisi
Boyut : 55x72 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

40. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Kotralar
Bulunduğu Yer : Eskişehir Galerisi
Boyut : 72x88 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

41. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 68x76 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

42. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Hattat Kamil Akdik
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 80x66 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

43. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Gaziantep Ömeriye Camii
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 55x46 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

44. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Hattat
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 69x57 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

45. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Manzara
Bulunduğu Yer : Antalya Galerisi
Boyut : 33x41 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

46. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : İsmail Hakkı Altunbezer
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi (Eser şu anda Ankara Resim Heykel Müzesinde'dir)
Boyut : 116x89 cm
Teknik : Tuval Üzerine Yağlı Boya

47. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN
İsim : Eski Ankara
Bulunduğu Yer :Yalvaç Müzesi
Boyut : 65x53 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

48. Sanatçı : H. AVNI LIFIJ
İsim : Figürlü Peyzaj
Bulunduğu Yer : D.G.S.A
Boyut : 364.5x747 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

49. Sanatçı : H. AVNI LIFIJ
İsim : Çayırda Evler
Bulunduğu Yer : Bolu Galerisi
Boyut : 28x42 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

50. Sanatçı : H. AVNI LIFIJ
İsim : Çeşmeli Manzara
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 30x40 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

51. Sanatçı : H. AVNI LIFIJ
İsim : Ankara'da Bir Sokak
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 59x48 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

52. Sanatçı : H. AVNI LİFİJ
İsim : Dekoratif Manzara
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 16x43 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

53. Sanatçı : H. AVNI LİFİJ
İsim : Eskiz
Bulunduğu Yer : Balıkesir Galerisi
Boyut : 17x26 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

54. Sanatçı : H. AVNI LİFİJ
İsim : Kağrı ve Köylüler
Bulunduğu Yer : Mersin Galerisi
Boyut : 16x25 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

55. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Manolyalar
Bulunduğu Yer : Bursa Galerisi
Boyut : 70x50 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

56. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Mehtapta Camii
Bulunduğu Yer : Ankara Resim Heykel Müzesi
Boyut : 100x85 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

57. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Mehtapta Yalılar
Bulunduğu Yer : Yalvaç Müzesi
Boyut : 49.5x74.54 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

58. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Son Mermi
Bulunduğu Yer : Alanya Müzesi (Eser şu anda Ankara Resim Heykel
Müzesi'ndedir.)
Boyut : 144x204 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

59. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Güller
Bulunduğu Yer : Kütahya Galerisi
Boyut : 95x71 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya

5.3. İzmir Resim Heykel Müzesi

1. Sanatçı	: SAMİ YETİK	Resim No: 1
İsim	: Kağnı(Kaya Özsezgin Sami Yetik adlı kitapta eserin ismi için Kağnı ve Köylü Kadın dır)	
Bulunduğu Yer	: İzmir Resim Heykel Müzesi	
Tarih	: 1929	
Boyut	: 85x100 cm	
Teknik	: Tuval Üzerine yağlıboya	
Geldiği Yer	: Ankara Orduevi	
Tanım	: Sanatçının Anadolu peyzajlarındandır. Resmin merkezinde iki öküz ve kağnı arabası vardır. Ayrıca kağnıyı yürütmeye çalışan bir köylü kadın görülmektedir. Köylü kadın yöresel giysiler içerisinde verilmiş, adeta yüzü gizlenmeye çalışılmıştır. Arka plana ise resmin büyük bir bölümünü kaplayan tepe yerleştirilmiş ve ışık tepenin üzerinden verilmiştir. Esere gerçekçilik hakimdir. Tablonun sağ alt köşesine "Namık 1929" yazılmıştır.	

2. Sanatçı	: SAMİ YETİK	Resim No: 2
İsim	: Natürmort	
Bulunduğu Yer	: İzmir Resim Heykel Müzesi	
Yapım Tarihi	: 1939	
Boyut	: 75x99 cm	
Teknik	: Tuval Üzerine yağlıboya	
Geldiği Yer	: Erzurum Resim Heykel Müzesi	
Müzeye Giriş Tarihi	: 12.11.1982	
Tanım	: Önde mavi vazanın içine ve arkadaki hasır sepetin içine pembe güller yerleştirilmiştir. Ayrıca mavi vazanın dibine dökülmüş gül ve gül yaprakları görülmektedir. Eser tipik bir Sami Yetik natürmortudur. Tablonun sol üst köşesinde "Sami 1939" yazmaktadır.	

3. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 3
İsim : Kırmızı Güller
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Tarih : 1929
Boyut : 99x70 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Bayındırlık Bakanlığı
Tanım : Beyaz bir vazonun içine kırmızı ve pembe güller yerleştirilmiştir. Bazı güller de vazonun dibine dökülmüştür. Ön planda sol kısımda manzaralı bir kase bulunmaktadır. Tablonun sağ üst köşesinde "Sami 1929" yazılmaktadır.

4. Sanatçı : SAMİ YETİK Resim No: 4
İsim : Müze kayıtlarında eserin adı geçmemektedir. Kaya Özsegin Sami Yetik adlı kitapta eseri Ördekli peyzaj olarak isimlendirmiştir.
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Tarih :
Boyut : 62x71 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Tire Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi : 11.04.0986
Tanım : Anadolu peyzajıdır. Ön bölümde gölün içinde yüzen ördekler ve bir köprü görülmektedir. Arkaya doğru geometrik şekilde yerleştirilmiş Anadolu evleri vardır. Esere tümüyle izlenimci hava hakimdir. Sol alt köşede "Sami 192" yazmaktadır.

5. Sanatçı : MEHMED RUHI BEY Resim No: 5
İsim : Uyuyan Kedi
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Tarih :
Boyut : 48.5x33 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Konya İlkokulu'ndan Milli Eğitim Bakanlığı eliyle
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Resmin konusu bir sedirin üzerinde uyuyan kedidir. Kedi uyur vaziyettedir. Kedinin altında kenarı tül işlemesi olan bir örtü serilidir. Esere serbest fırça darbeleri hakimdir.

6. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 6
İsim : Cihangir'den Üsküdar'a
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 114x79.5 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Ziraat Bankası
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Eserin konusu Çallı'nın çok kullandığı temalardan biri olan İstanbul Boğazıdır. Resim üç bölümden oluşmaktadır. Ön bölümde Cihangir Camii ve evler, ikinci bölümde boğaz ve gemiler son bölümde ise Üsküdar yakası görülmektedir. Rengin egemen olduğu izlenimci teknikte yapılmış bir resimdir. Tablonun sağ alt köşesinde "İ. Çallı" yazmaktadır.

7. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 7
İsim : Süvariler
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1936
Boyut : 117x93 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Bayındırlık Bakanlığı
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Çallı'nın Kurtuluş Savaşını konu aldığı eserlerinden biridir. Resmin merkezinde bir asker ve at bulunmaktadır. Eserde renkten çok desene önem verilmiştir. Romantik sanatçıların kullandığı bir özellik olan dramatik ifade göze çarpmaktadır. Renkten çok eser büyük boyutlu olup propaganda amaçlıdır. Tablonun sağ alt köşesinde "İ. Çallı ve 19" yazmaktadır.

8. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 8
İsim : Yıldız Bahçesinden Bakış
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 515x725 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi : 02.11.1982
Tanım : Figürlü peyzajdır. Desenden çok renge önem verilmiştir. Eser 1939 yılında maarif Vekaletinden İstanbul Resim Heykel Müzesi'ne gelmiş daha sonra geçici süreyle Erzurum Resim Heykel Müzesine gönderilmiştir. Şu an hem İstanbul Resim Heykel Müzesi'nde hem de İzmir Resim Heykel Müzesine kayıtlıdır.

9. Sanatçı : İBRAHİM ÇALLI Resim No: 9
İsim : Dolmabahçe Sarayı'ndan
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Boyut : 38x47 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi : 02.11.1982
Tanım : Çallı'nın figürsüz peyzajlarından. Esere hareket vermek amacıyla resimin sol tarafına yarısı görünen bir kotra kıyıya ve açığa birer sandal yerleştirilmiştir. Çallı bu eserde manzarayı kendi duyguları çerçevesinde resmetmiş ve ayrıntıya girmemiştir. Tablonun sol alt köşesinde "İ. Çallı" yazmaktadır.

10. Sanatçı : NAZMI ZİYA GÜRAN Resim No: 10
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1936
Boyut : 61x50cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Ön fonda yeni çiçeklenmiş ağaçlar ve arka fonda patika üzerine dizilmiş yan cepheden evler görülmektedir. Bahar mevsimi tüm çekiciliğiyle izleyiciye yansıtılmaya çalışılmıştır. Renkler izlenimci tekniğe uygundur.

11. Sanatçı : NAZMI ZIYA GÜRAN
İsim : Ağaçlar
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 83x60cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Milli Eğitim Bakanlığı
Müze Giriş Tarihi :
Tanım : Bir tepe üzerine sıralanmış ağaçlar ve tepenin gerisinde deniz bulunmaktadır. Tümüyle izlenimci akımın kurallarının uygulandığı bir resimdir.

12. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 11
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1946
Boyut : 61x42cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müze Giriş Tarihi : Başbakanlık
Tanım : Drapeli kumaşın üzerine ayvalar ve kase içinde elma yerleştirilmiştir. Arka bölümde ise testi bulunmaktadır. Fon kahverengiye çalmaktadır. Işık meyvaların üzerine daha çok da ayvaların üzerine yansıtılmıştır. Bu çalışma Hikmet Onat'ın diğer çalışmalarından çok farklıdır. Sanatçı sanat yaşamı boyunca natürmort çalışmasında pek bulunmamıştır. Ayrıca eserde Feyhaman Duran'ın natürmortlarının havası vardır. Tablonun sol alt köşesinde "Hikmet Onat 1946" yazmaktadır.

13. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 12
İsim : Balaban İskeleyi
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1946
Boyut : 45x64cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Basın Yayın Genel Müdürlüğü
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Hikmet Onat'ın tipik peyzajlarından. İskeleye bağlanmış kayıklar arka planda ise belirsiz şehir manzarası görünmektedir. Güneş ışığının su üzerindeki titreşimleri ustalıkla verilmektedir. Tablonun sol alt köşesinde "Hikmet Onat 946" yazmaktadır.

14. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 13
İsim : Asker Başı(Mehmetçik)
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 53.5x92cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : 3/4 profilinden Osmanlı askerinin portresidir. Hikmet Onat'ın nadir portre çalışmalarından biridir. Eserin 1917 yılında kurulmuş ve Hikmet Onat'ın da katılmış olduğu Şişli Atölyesi'nde yapılmış olma olasılığı yüksektir. Sanatçı askerlerin ruhsal durumunu, yaşama karşı olan çaresizlik duygusunu ustaca yansıtmıştır. Bu nedenle eser gerçekçidir.

15. Sanatçı : HİKMET ONAT
İsim : Fındıklı İskelesi
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 71x89 cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İzmir Kız Lisesi
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Hikmet Onat bu eserinde balıkçı kayıklarının renkli cıvıltısı ve geleneksel Fındıklı evlerini ustaca izleyiciye yansıtmıştır. Ayrıntıya fazla girdiğinden dolayı eserin yorum yönü zayıftır. Tablonun sağ alt köşesinde "Hikmet" yazmaktadır.

16. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 14
İsim : Dikiş Diken Kadın
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 83x73cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer :
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Resmin merkezindeki ağaçlar altında dikiş diken Osmanlı kadını izleyiciye sunulmuştur. Sanatçı figürle peyzajı bir arada kullanmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde latin harfleriyle "Hikmet" yazmaktadır.

17. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 15
İsim : Kuruçeşme'deki Eski Ev
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1950
Boyut : 75x54cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Hasanoğlan Köy Enstitüsü
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Sanatçının peyzaj çalışmalarındandır. Geleneksel Türk evi ustaca izleyiciye ustaca sunulmuştur. Eser ayrıntılı ve titiz bir çalışmanın sonucudur. Verilen ışıkla, evin detayları kolaylıkla hissedilmektedir. Tablonun sağ alt köşesinde "Hikmet Onat 950" yazmaktadır.

18. Sanatçı : HİKMET ONAT Resim No: 16
İsim : Kurbağalıdere
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 32.5x46cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeeye Giriş Tarihi : 02.11.1982
Tanım : Hikmet Onat tarafından kurbağalıdere konusu çok kez işlenmiştir. Sanatçı doğaya çok fazla bağlı kalmıştır. İzlenimci tekniğe uygun bir çalışmadır. Tablonun sağ alt köşesinde Osmanlıca "Hikmet" yazmaktadır.

19. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 17
İsim : Ressam Şevket Dağ'ın Portresi
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1945 (Eserin yapılış tarihi müze kayıtlarında 1945 diye geçmektedir. Fakat eser üzerinde yaptığımız incelemede eserin tarihi 1948 olarak tespit edilmiştir.)
Boyut : 56x48cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Başbakanlık
Müzeeye Giriş Tarihi :
Tanım : Sanatçı, ressam Şevket Dağ'ı takım elbise ve oldukça sevimli bir şekilde resmetmiştir. Feyhaman Duran Türk resim sanatında portre ressamı olarak tanınmaktadır. Bu da bu alanda başarılı oluşundan ve sağlam deseninden kaynaklanmaktadır. Tablonun sol alt köşesinde "Feyhaman 1948" yazmaktadır.

20. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 18
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1939
Boyut : 50x69.5cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeeye Giriş Tarihi : 02.11.1986
Tanım : Tipik bir Feyhaman Duran natürmort çalışmasıdır. Sanatçı zaman zaman bu eserdeki gibi meyvalara fon olarak Türk yazmasını kullanmıştır. Bu durum resme canlılık katmıştır. Tablonun sağ alt köşesinde "Feyhaman 1939" yazmaktadır.

21. Sanatçı : FEYHAMAN DURAN Resim No: 19
İsim : Gelincikler
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1946
Boyut : 54x65cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İçişleri Bakanlığı
Müzeeye Giriş Tarihi :
Tanım : Kulplu vazonun içine yerleştirilmiş gelincikler vardır. Vazonun altına Türk işlemesi bir örtü serilmiştir. Hızlı fırça darbeleriyle çalışılmıştır. Tablonun sağ bölümünde " Feyhaman 1946" yazmaktadır.

22. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ Resim No: 20
İsim : Dekoratif Manzara
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut :16x43cm
Teknik :Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi : 02.11.1982
Tanım : Eserin küçük boyutlu olmasından ve konusundan dolayı bugün İstanbul Resim Heykel Müzesi Koleksiyonunda "Kalkınma" adlı tablonun eskizi olabileceği düşünülebilir. Lifij bu eserinde de diğer resimlerinde olduğu gibi pastel renkleri tercih etmiştir. Geniş ve kalın fırça darbeleriden faylanmış. Anatomik ve perspektif ilkelere bağlı kalınmıştır.

23.Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ Resim No: 21
İsim : Türbe Kapısı
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut :40x60cm
Teknik :Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Lifij'in sağlam desenle, izlenimci renklerle meydana getirdiği eserdir. Sol alt köşede Fransızca "A Lifide" Osmanlıca Lifij yazmaktadır.

24. Sanatçı : HÜSEYİN AVNİ LİFİJ Resim No: 22
İsim : Peyzaj
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 63x55cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım : Eser çok harap olduğu için tanımlanması imkansızdır.

25. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 23
İsim : Kadın Portresi
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :1941
Boyut :45x36cm
Teknik :Duralit Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Erzurum Resim Heykel Müzesi
Müze Giriş Tarihi :02.11.1982
Tanım :Cepheden büst portredir. Gerçekçi anlamda çalışıldığı için modelin iç dünyası oldukça başarılı yansıtılmıştır. Sanatçı imzasını tablonun sağına figürün omuz hizasına Osmanlıca atmıştır.

26. Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 24
İsim : Çıplak (Nü)
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi : 1924
Boyut : 78x63cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İzmir Kız Lisesi
Müze Giriş Tarihi :
Tanım :Namık İsmail başarılı nü çalışmalarıyla tanınmış bir sanatçıdır. Zor pozdaki modelin vücudu bozulmadan ustalıkla verilmiştir. Ressam birkaç yere koyduğu gölgelerle modelin vücuduyla zemini birleştirmiştir. Pencere ve sağdan gelen ışıkla yüzünü saklayan modelin dişiliği öne çıkarılmıştır.

27.Sanatçı : NAMIK İSMAIL Resim No: 25
İsim : Manolya ve Karanfiller
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 85x100cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : İstanbul Resim Heykel Müzesi
Müze Giriş Tarihi :
Tanım :Vazonun içinde manolya ve karanfiller bulunmaktadır. Işık çiçeklerin üzerine verilmiştir. Renge önem verilen bir resimdir. Tablonun sol alt köşesinde Osmanlıca Namık İsmail yazmaktadır.

28. Sanatçı : NAMIK İSMAIL
İsim : Natürmort
Bulunduğu Yer : İzmir Resim Heykel Müzesi
Yapım Tarihi :
Boyut : 50x64cm
Teknik : Tuval Üzerine yağlıboya
Geldiği Yer : Milli Eğitim Bakanlığı
Müzeye Giriş Tarihi :
Tanım :Natürmort çalışmasıdır.

Resim No: 26

6. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

İzlenimcilik XIX. yüzyıl Fransı'sında ortaya çıkmış bir sanat akımıdır. Fransa'da başlayan akım daha sonra hızla Avrupa ülkelerine yayılmış, uluslararası boyut kazanmıştır.

Akımın ortaya çıktığı XIX. yüzyıl Avrupa'da ve dünyada değişimlerin yaşandığı bir dönemdir. XVIII. yüzyılın son çeyreğinde Fransa'da, yüklendiği misyon gereği önce Fransa'yı daha sonra tüm Avrupa ülkelerini etkileyecek bir halk hareketi olan 1789 Fransız İhtilali görülür. İhtilalden kısa bir süre sonra da Sanayi Devrimi yaşanır. Yukarıda bahsedilen iki olay önce Fransız daha sonra diğer Avrupa toplumlarında sosyolojik, düşünsel ve sanatsal anlamdaki geleneksel bakış açılarının değişmesine neden olur. İzlenimci akım da toplumda değişimlerin yaşandığı, sanatta geleneklerin yıkıldığı dönemde ortaya çıkar. Bu bağlamda izlenimci resmin ve tekniğinin resim sanatı tarihine devrimci bir bakış açısı getirdiğini kabul etmek gerekir. İzlenimci resmin niçin devremci bir misyon yüklendiği aşağıdaki gibi açıklanabilir.

1) İzlenimci resimle birlikte o güne kadar işlenen konular değişmiş, kısmen de olsa mitolojik ve dini temalar reddedilmiştir. İzlenimci ressam için herşey resmin konusu haline gelmiş, yani entellektüel bir eylem olan resim yapma sanatı için halkın yaşamını anlatan ve onların anlayabileceği temaları seçmiştir.

2) İzlenimci resme kadar olan resim sanatı sürecinde biçim renkten her zaman önemli ve önde olmuştur. Ama izlenimcilikle birlikte bu bakış açısı değiştirilmiş, renk biçimin önüne geçmiştir. İzlenimci resmin kendine ilke edindiği bu bakış açısı XX. yy. sanat akımlarından olan Kübizimde de tekrarlanmıştır.

3) İzlenimci akıma mensup sanatçılar eserlerini açık havada oluşturmuşlar (izlenimcilik öncesinde Barbizonlu ressamlar da atölyelerini açık havaya taşımışlar fakat açık havada çalışma geleneği izlenimci ressamlarla sistemli hale gelmiştir.) atölye ışığı yerine doğal ışığı tercih etmişlerdir.

4) İzlenimci resimle birlikte resim tekniğinde de değişim olmuştur. Sanatçı geçen anı yakalayabilmek için hızlı fırça darbeleriyle çalışmıştır. Geometrik perspektif yerine rengin kullanıldığı atmosferik perspektif tercih edilmiştir.

5) İzlenimci sanatçılar çalışmalarında koyu tonlardan kaçınmışlar, parlak ve ışıklı renkleri tercih etmişlerdir.

6) Endüstri Devrimi'yle birlikte boya sanayinin gelişmesi sonucunda boya ucuzlamıştır. Bu durumda sanatçı boyayı, tuvale daha serbest kullanarak sürebilmiştir.

Böylelikle bağımsız tuşların oluşturduğu yüzeyde nesneler ve doğanın imgeleri boya dokusunun egemenliğindeki bir biçem gelişmiştir.

Avrupa'da XIX. yüzyılın ikinci yarısında görülen izlenimcilik akımı Türk resmine de sistemli bir şekilde XX. yüzyılın başında 1914 Kuşağı ile girmiştir. Türk izlenimciliği de Fransız İzlenimciliği gibi toplumsal değişimin yaşandığı II. Meşrutiyet döneminde görülmeye başlanmış, bu izlenimci etki günümüze kadar sürmüş ve hala da sürmektedir. Ancak bu etkiyi bir sanat anlayışının devamı ya da farklı toplumlardaki etkisi sonucu ortaya çıkan post - izlenimci olarak değerlendirmek gerekir. Bu nedenle; Türk İzlenimciliği Fransız İzlenimciliği'nden bazı özellikleriyle ayrılmaktadır. Bu ayrılışın kökeninde de Türk izlenimcilerinin yaşadığı coğrafya ve kültür, geçmiş yaşamları ve aldıkları eğitim büyük bir etkindir. Türk İzlenimciliği ile Fransız İzlenimciliği'nin ayrıştığı noktalar aşağıdaki gibi açıklanabilir:

- 1) Türk İzlenimciliği akademizme daha yakındır.
- 2) Türk izlenimcileri bazen de lokal renkleri kullanmışlardır.
- 3) Biçimi oluşturmada zaman zaman geleneksel denemelere başvurmuşlardır.
- 4) 1914 Kuşağı doğayı tuvale aktarmada daha sezgisel hatta daha duygusaldırlar.

Bu bağlamda klasik resim kadar izlenimcilik Avrupa'ya giden Türk ressamlarını etkileyerek onların resimlerinde de boya dokusunu tuvalde gösterirken nesne ve doğanın dokusunu taklitin ötesine geçirmişse de Türk resminde 1914 Kuşağı klasik resimle, izlenimci akım arasında bir geçiş dönemi olarak kabul edilecek genel bir duruma sahiptir.

Yukarıda anlatılanlar Türk İzlenimciliği'ne zayıf ya da güçsüz bir yön değil de özgürlük katmaktadır. Ayrıca Türk resminde izlenimciliği başlatan 1914 Kuşağı sanatçıları'nın Türk resmine sistemli bir şekilde girmesini sağlamışlardır.

Türkiye'deki üç sanat müzesinin koleksiyonunda 1914 Kuşağı'na ait toplam 219 adet eser bulunmaktadır. Bu eserlerin müzelerimiz tarafından ancak %25' sergilenabilmektedir. Bu kuşağa ait sanatçıların eserlerinin bu kadar az sayıda sergilenmesinde müzelerimizin mekan açısından sınırlı koşulları en büyük etkindir. Fakat bu olumsuz koşullara rağmen müzelerimiz ellerindeki bu kuşağa ait yeterince eserle Türk izleyicisine ulaşabilir. Bunun için de müzelerimizin yapabileceği bir girişim 1914 Kuşağı'yla ilgili kurgulayacakları serginin temasını belirlemek olmalıdır. Bu tema, grubun yüklendiği izlenimcilik misyonu gereği **"Türk İzlenimciliği"** olmalıdır. Bu yüzden müzelerimiz sergi kuruluşuna giderken bu grubun, izlenimciliği en iyi aktaran eserlerini seçmelidirler. Kurulan sergi gruba ayrılmış bölümlerde bulunmalıdır. Kuşak ile ilgili gerekli enformasyonu izleyiciye verebilmek için sergi; bilgi panoları , görsel malzemeye desteklenmeli ve koruma amaçlı renk armonisini iyi yansıtan bir aydınlatma projesiyle destek-

lenmelidir.

Sonuç olarak 1914 Kuşığı Türk resminde ikinci dönem olup müzelerimizdeki iyi sergileme teknikleriyle sanatseverlere tanıtılabilir ve iyi koruma koşullarıyla gelecek kuşaklara aktarılabilir.

**7. ANKARA, İSTANBUL İZMİR RESİM HEYKEL MÜZELERİ KOLEKSİYONUNDA
BULUNAN ESERLERİN FOTOĞRAFLARI.**

7 .1. Ankara Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu:

Resim No: 1

Resim No: 2

Resim No: 3

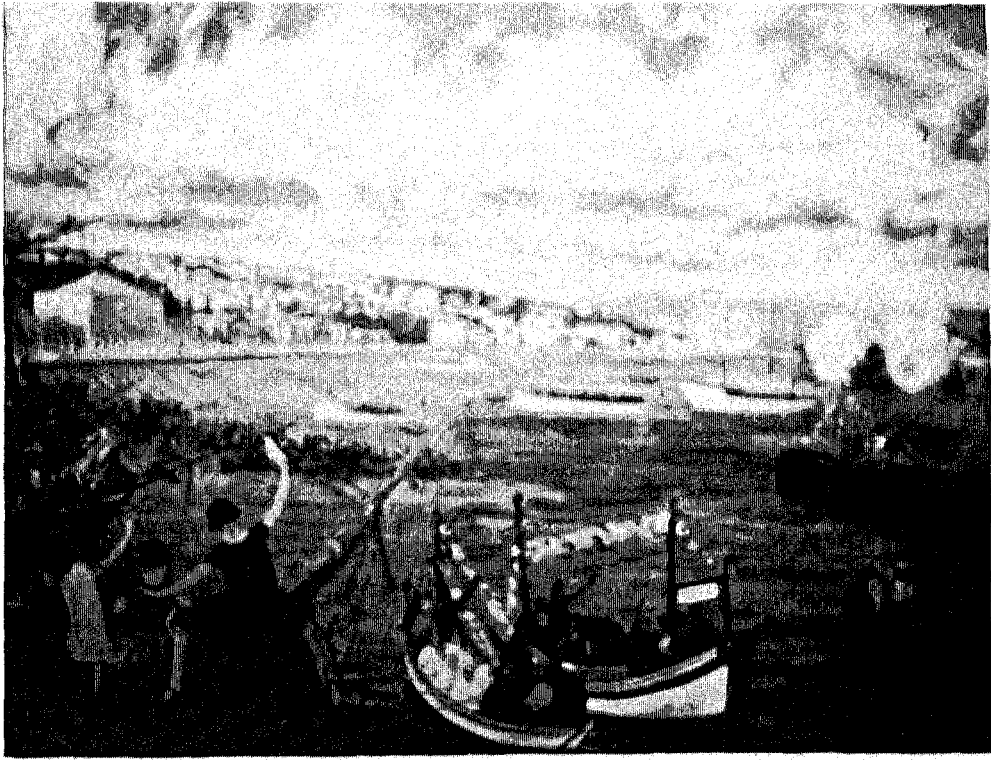
Resim No: 4

Resim No: 5

Resim No: 6

Resim No: 7

Resim No: 8

Resim No: 9

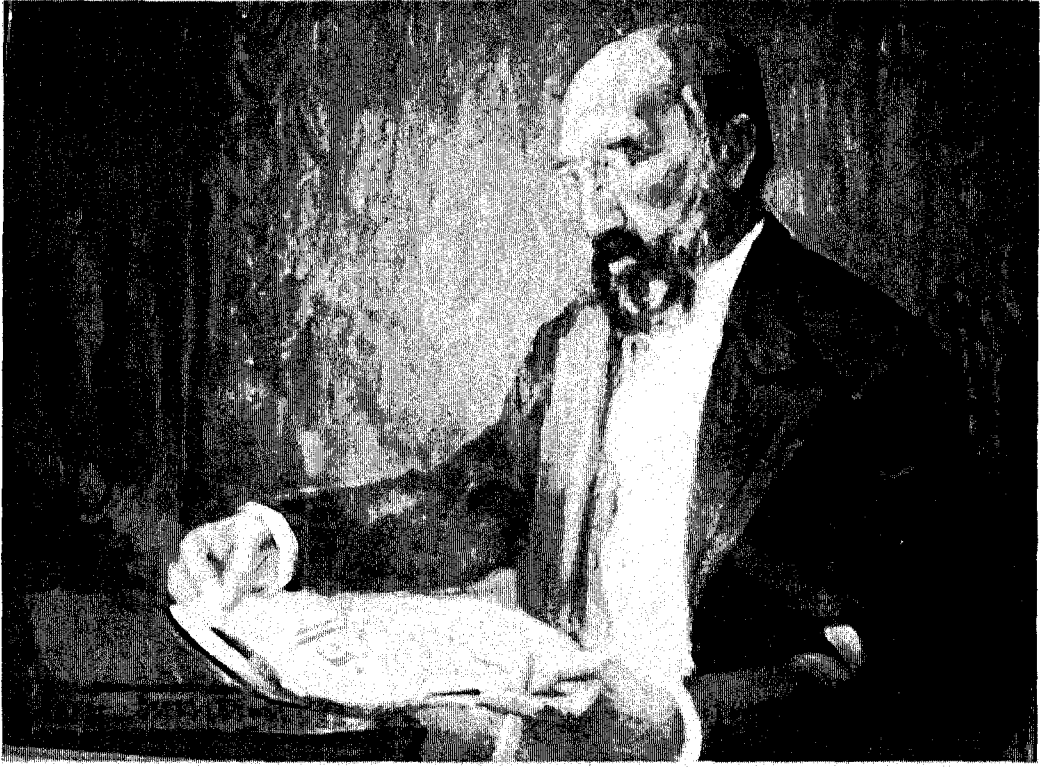
Resim No: 10

Resim No: 11

Resim No: 12

Resim No: 13

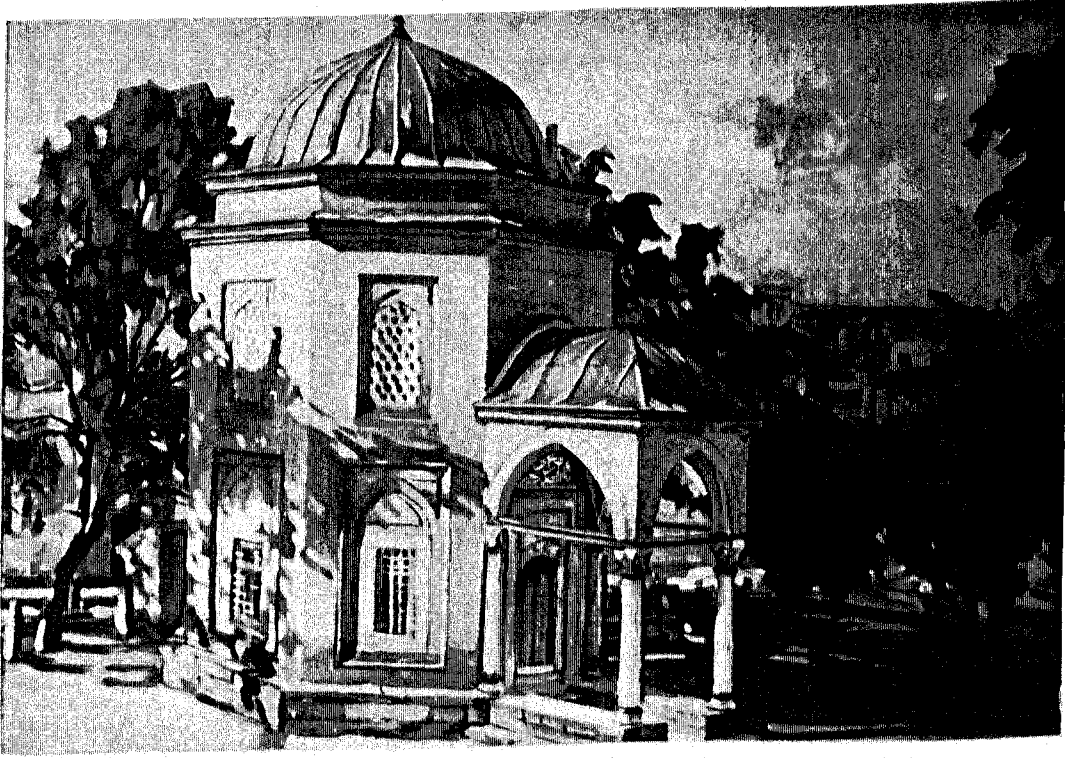
Resim No: 14

Resim No: 15

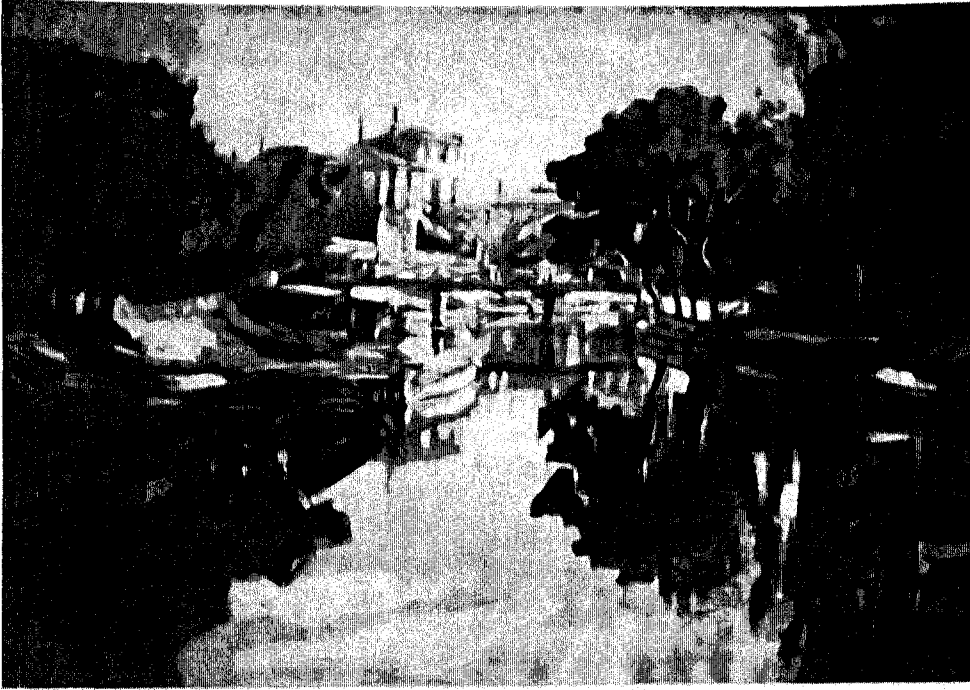
Resim No: 16

Resim No: 17

Resim No: 18

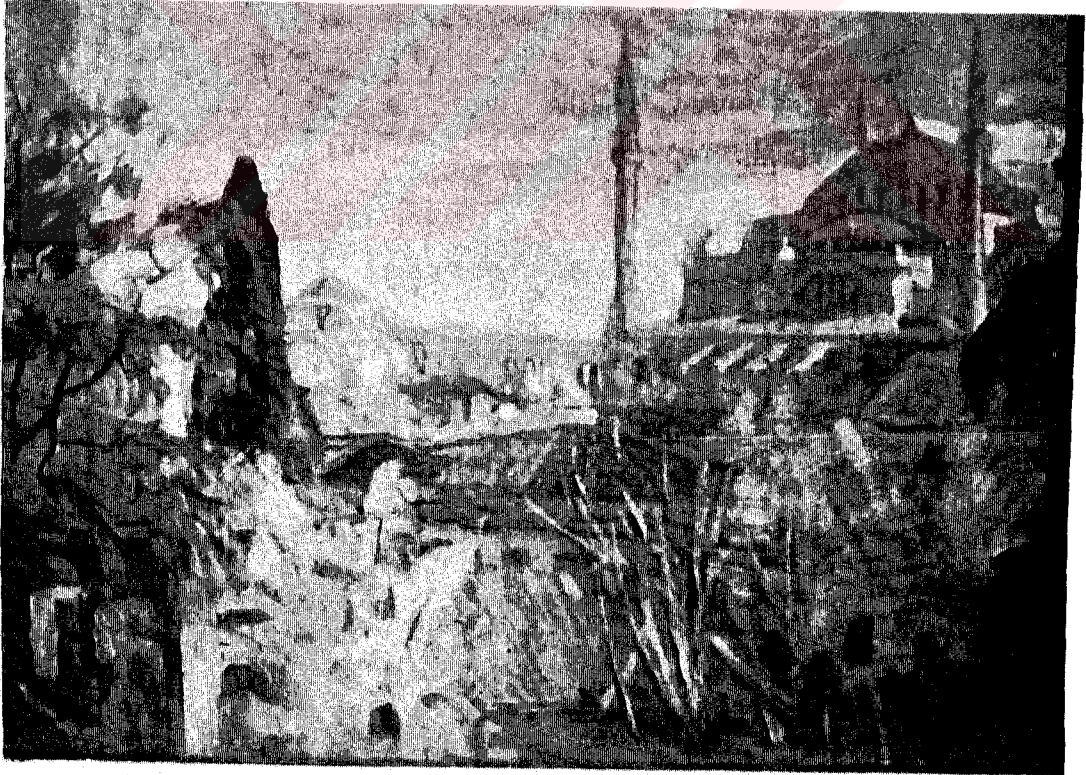
Resim No: 19

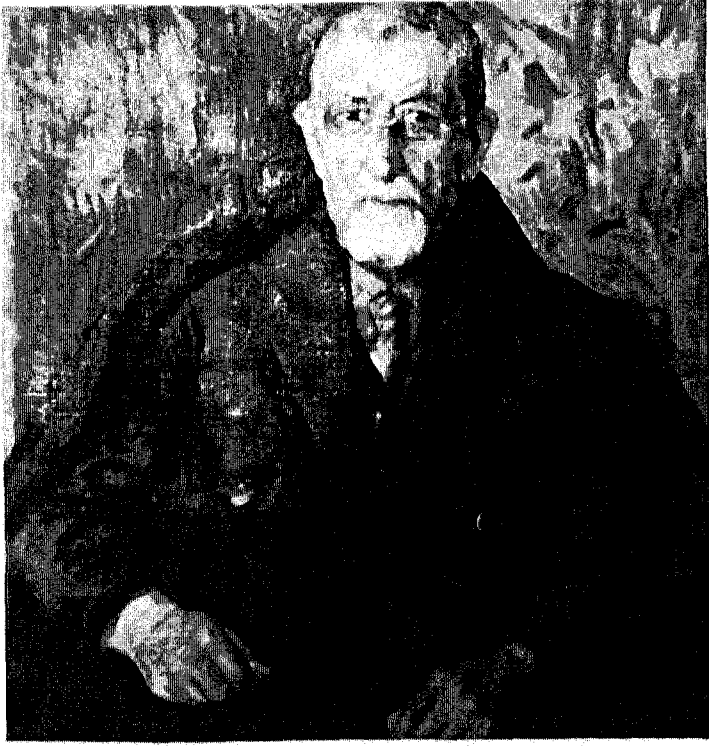
Resim No: 20

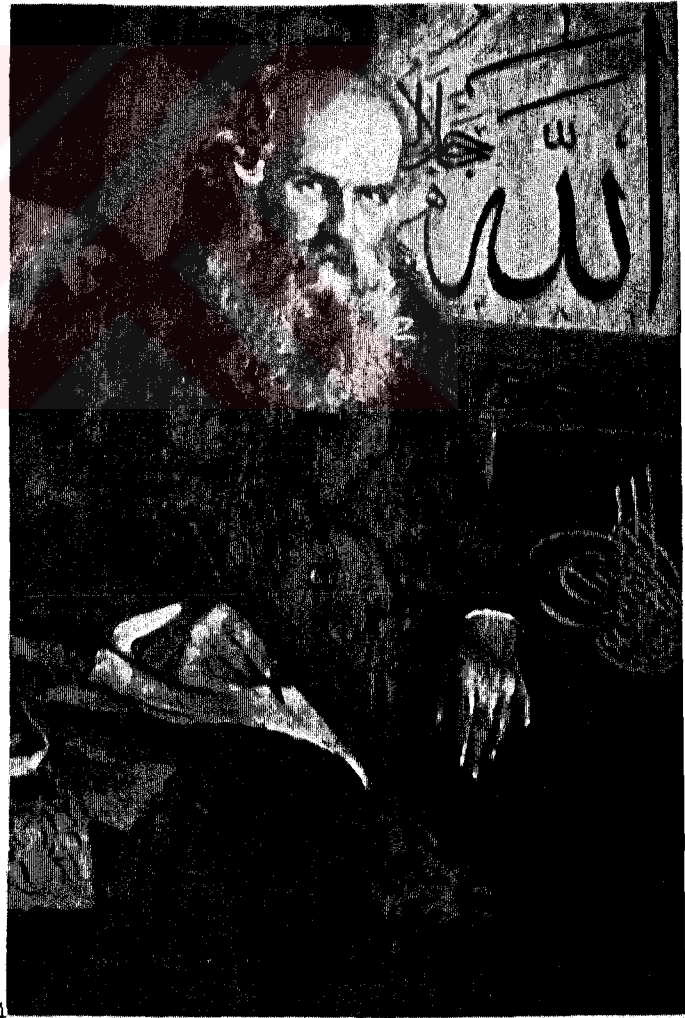
Resim No: 21

Resim No: 22

Resim No: 23

Resim No: 24

Resim No: 25

Resim No: 26

Resim No: 27

Resim No: 28

Resim No: 29

Resim No: 30

Resim No: 31

Resim No: 32

Resim No: 33

Resim No: 34

Resim No: 35

Resim No: 36

Resim No: 37

Resim No: 38

7.2. İstanbul Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu:

Resim No: 1

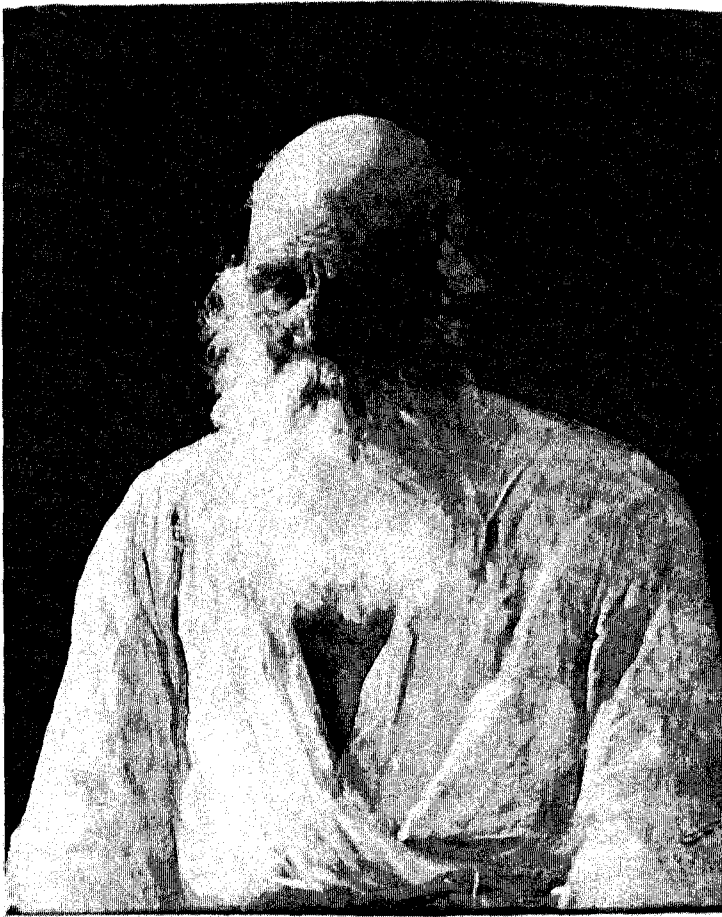
Resim No: 2

Resim No: 3

Resim No: 4

Resim No: 5

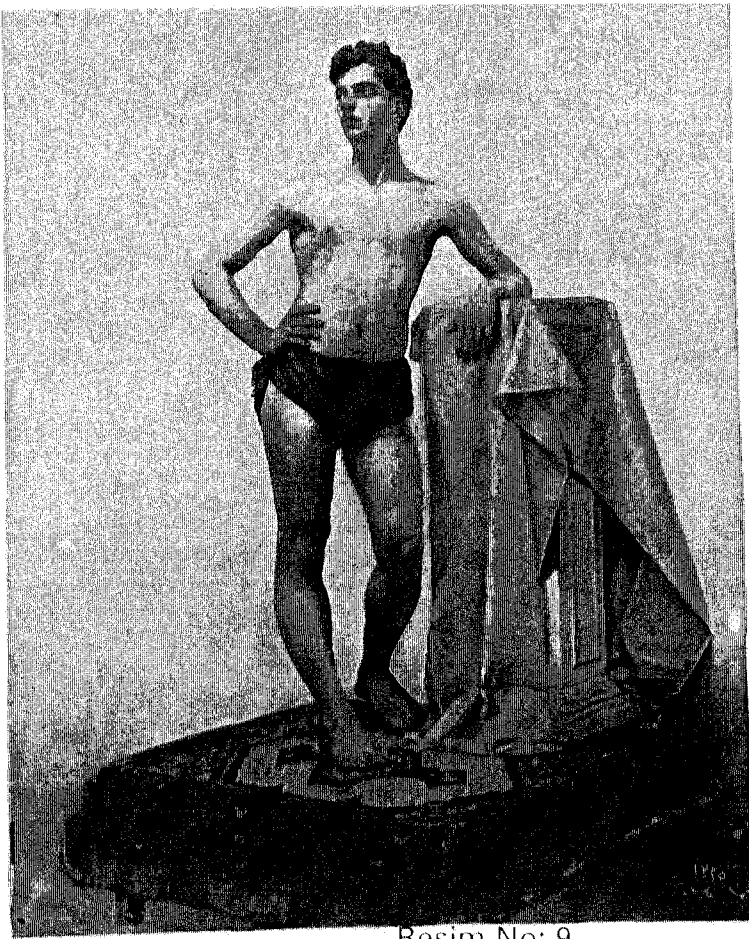
Resim No: 6

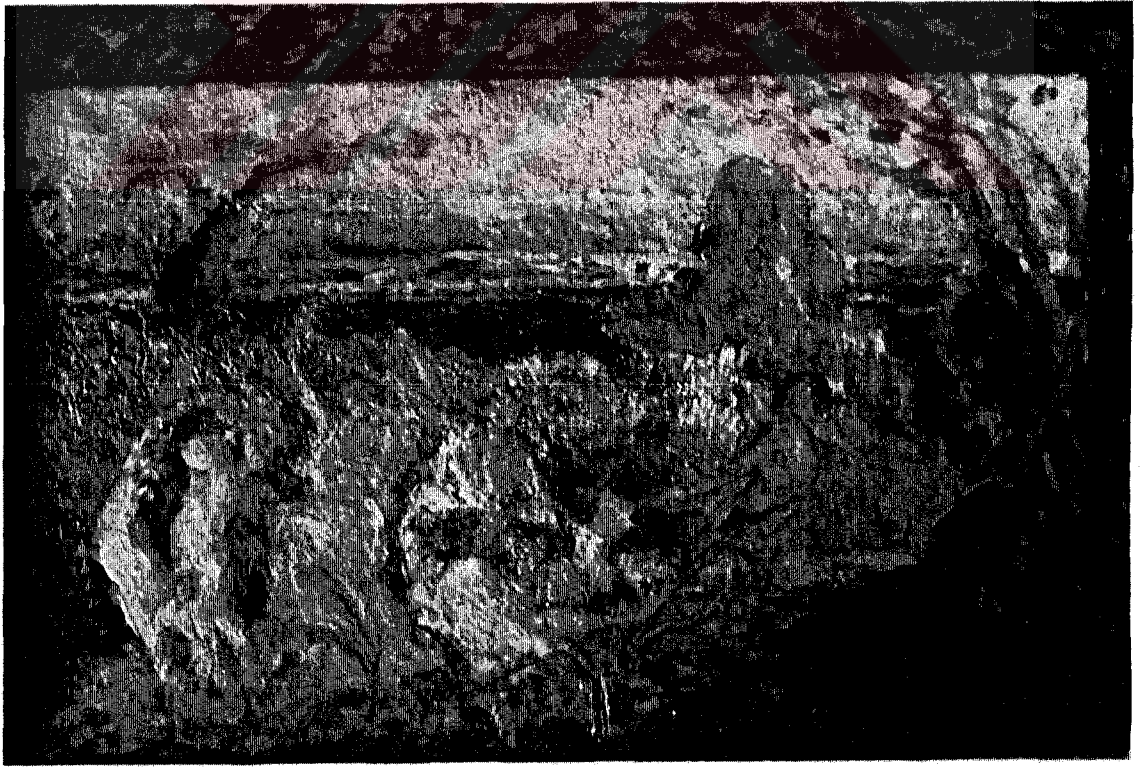
Resim No: 7

Resim No: 8

Resim No: 9

Resim No: 10

Resim No: 11

Resim No: 12

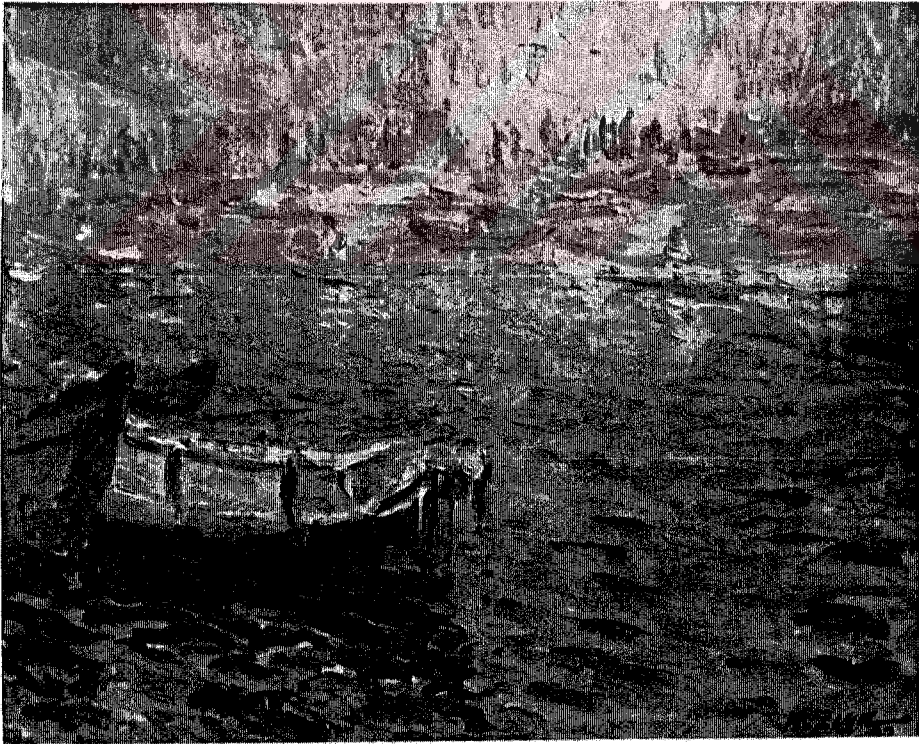
Resim No: 13

Resim No: 14

Resim No: 15

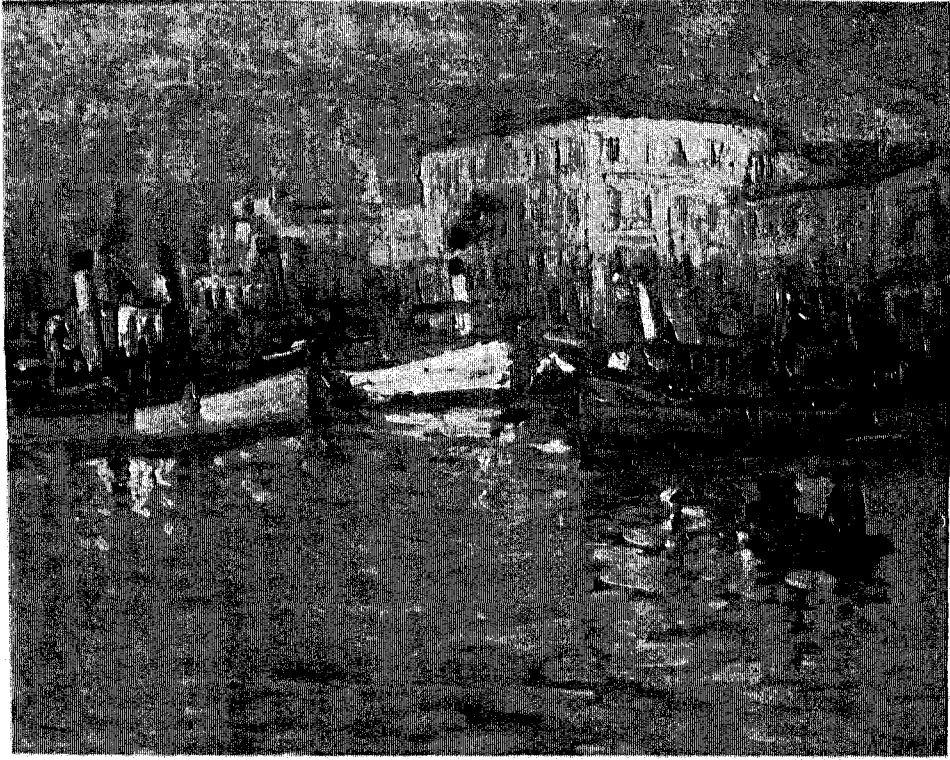
Resim No: 16

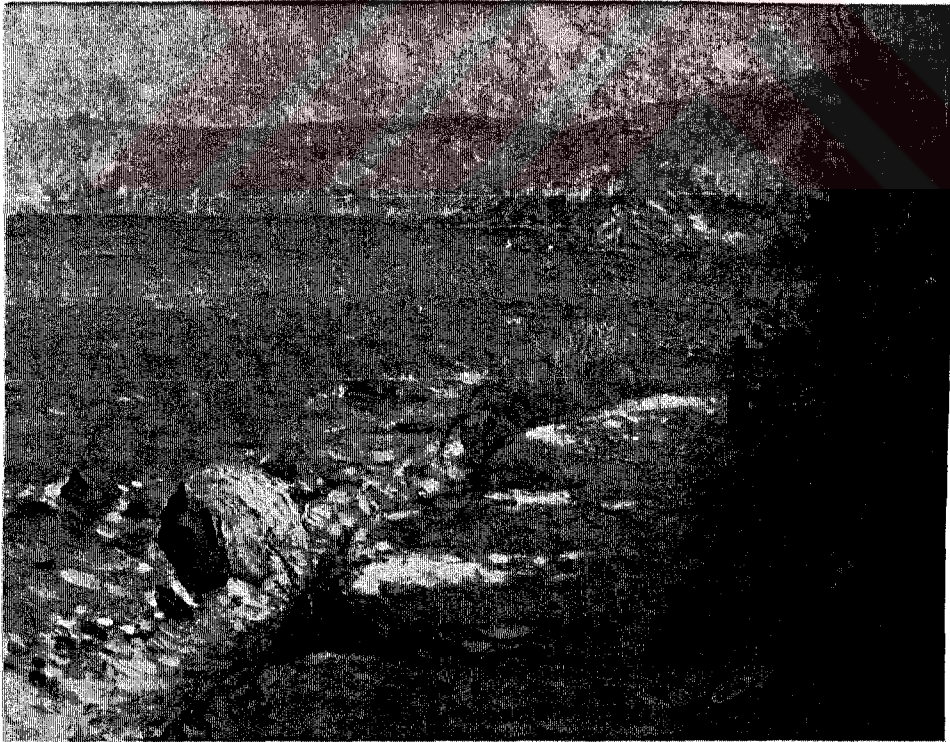
Resim No: 17

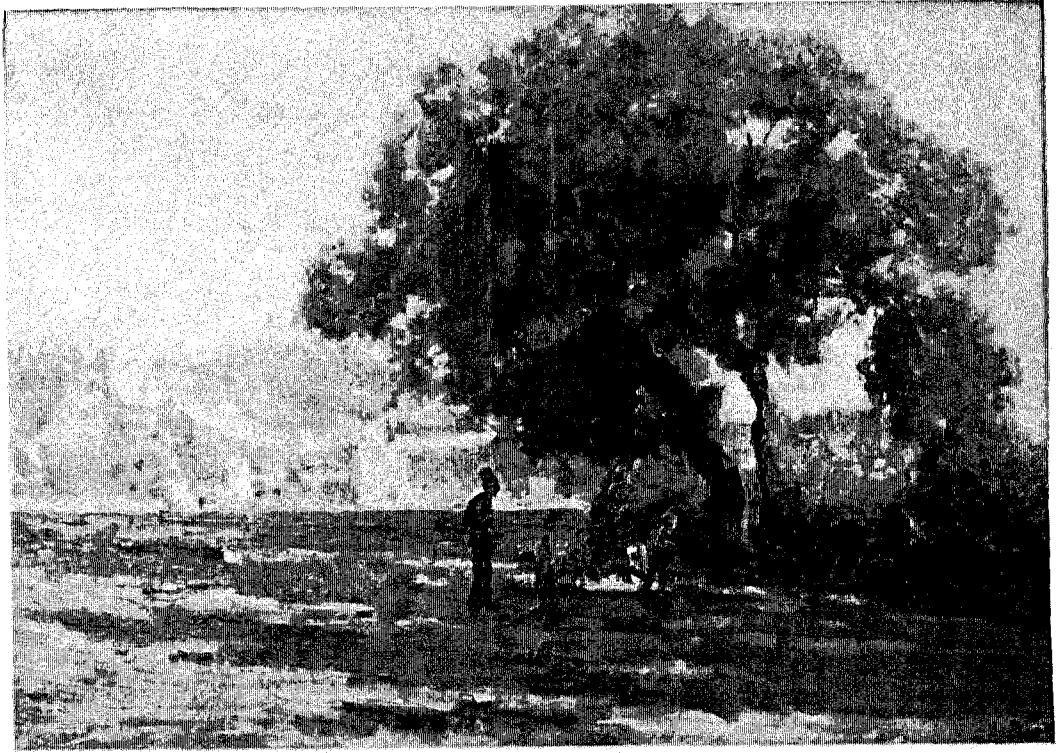
Resim No: 18

Resim No: 19

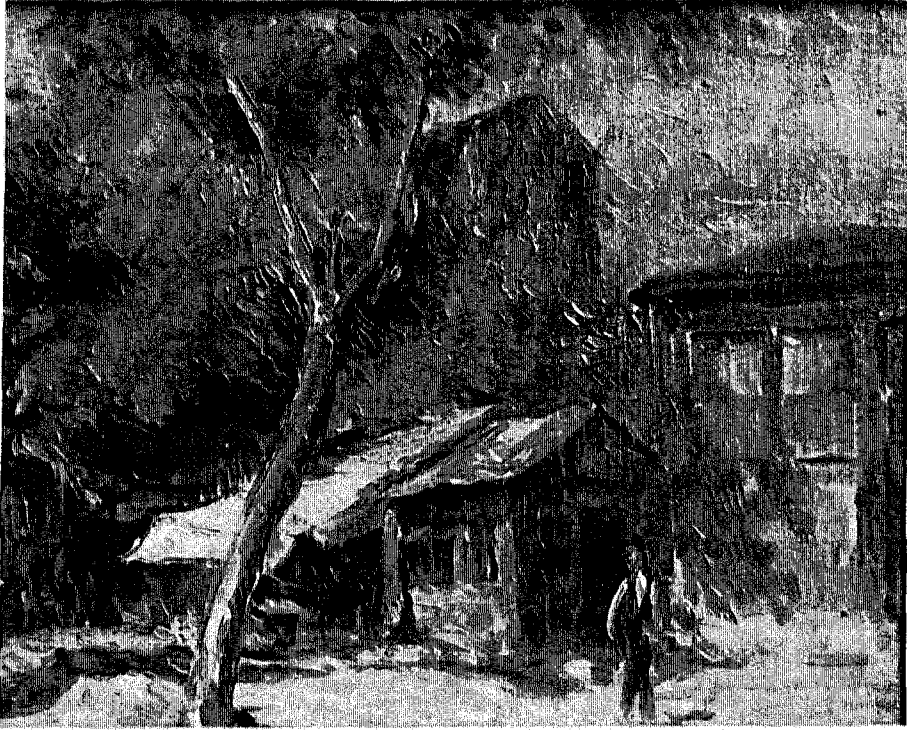
Resim No: 20

Resim No: 21

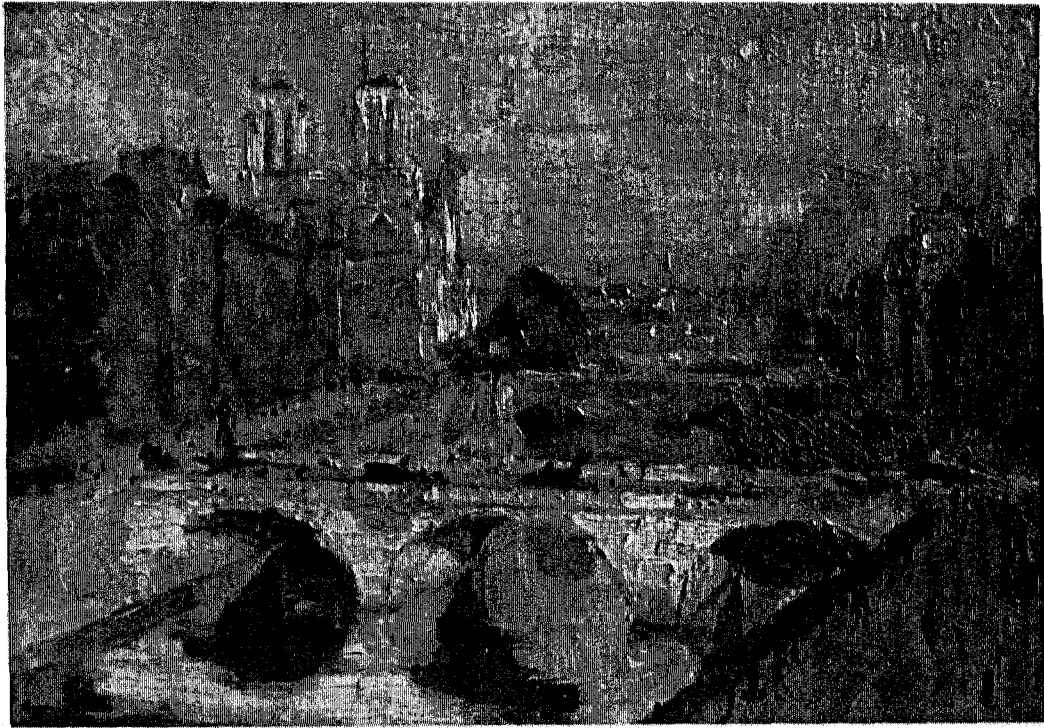
Resim No: 22

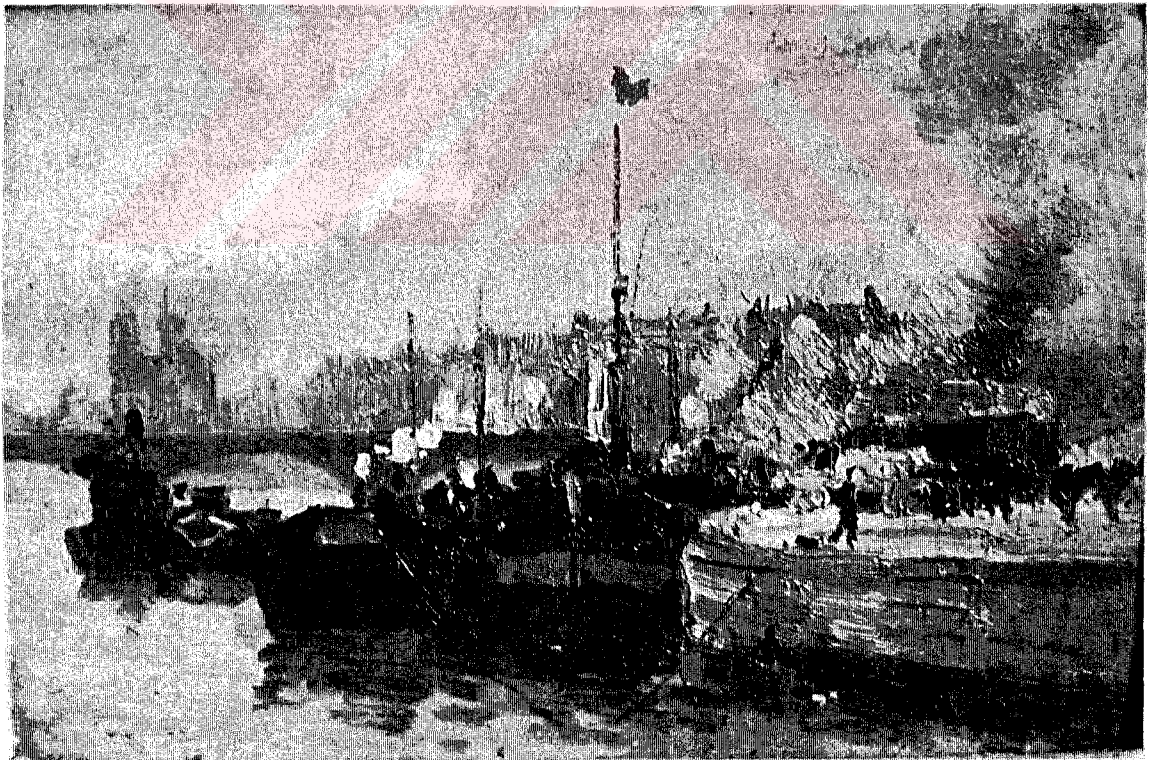
Resim No: 23

Resim No: 24

Resim No: 25

Resim No: 26

Resim No: 27

Resim No: 28

Resim No: 29

Resim No: 30

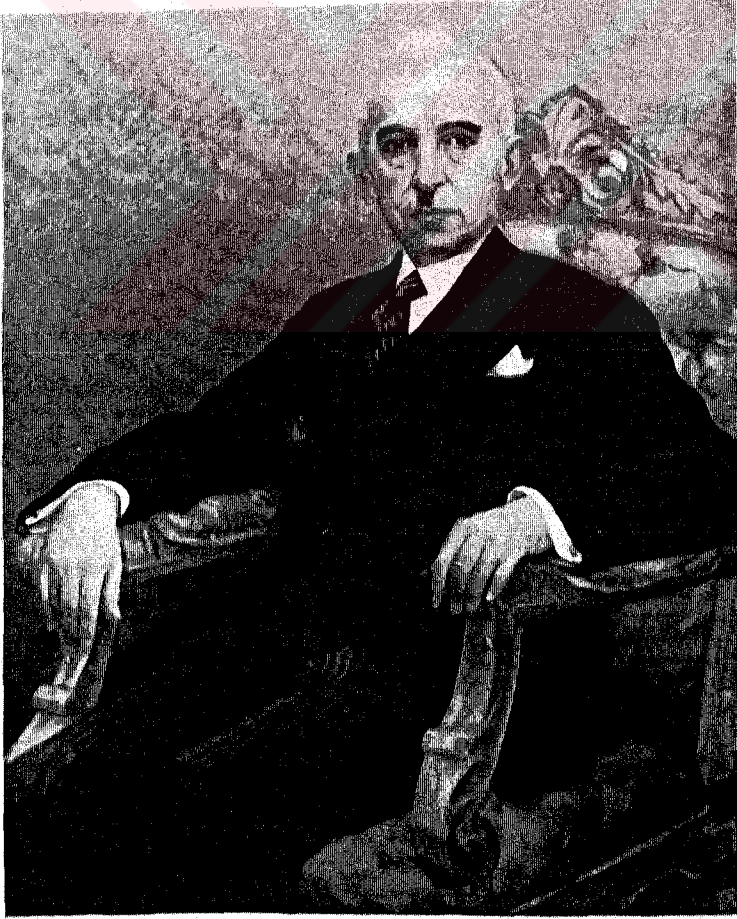
Resim No: 31

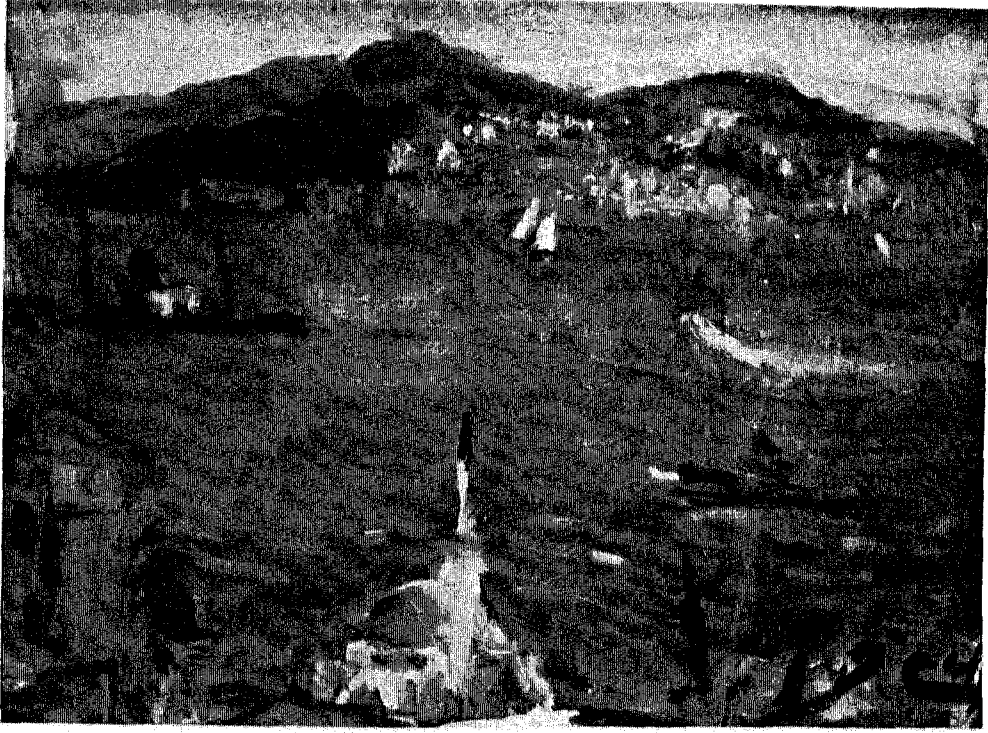
Resim No: 32

Resim No: 33

Resim No: 34

Resim No: 35

Resim No: 36

Resim No: 37

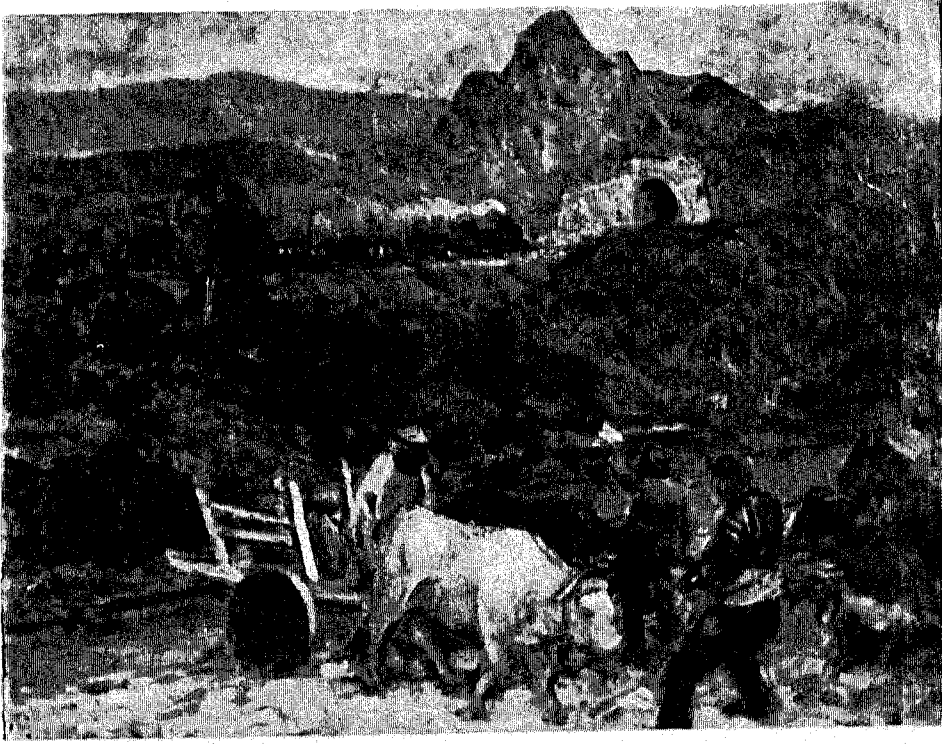
Resim No: 38

Resim No: 39

Resim No: 40

Resim No: 41

Resim No: 42

Resim No: 43

Resim No: 44

Resim No: 45

Resim No: 46

Resim No: 47

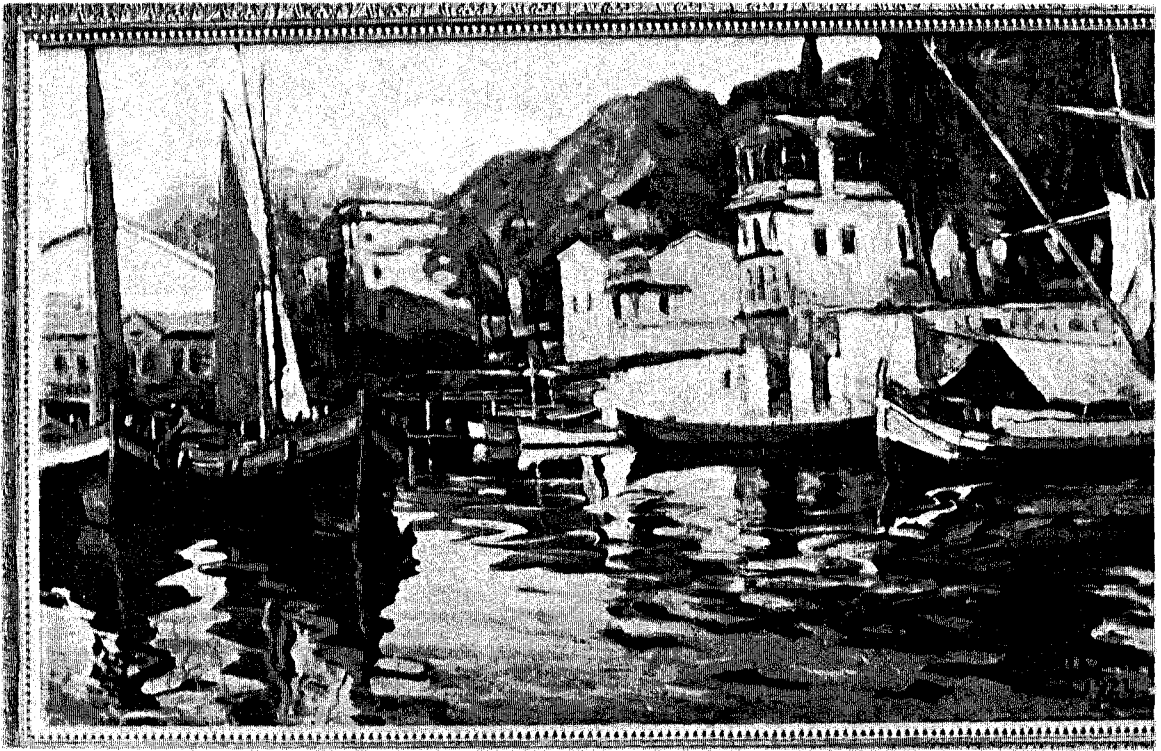
Resim No: 48

Resim No: 49

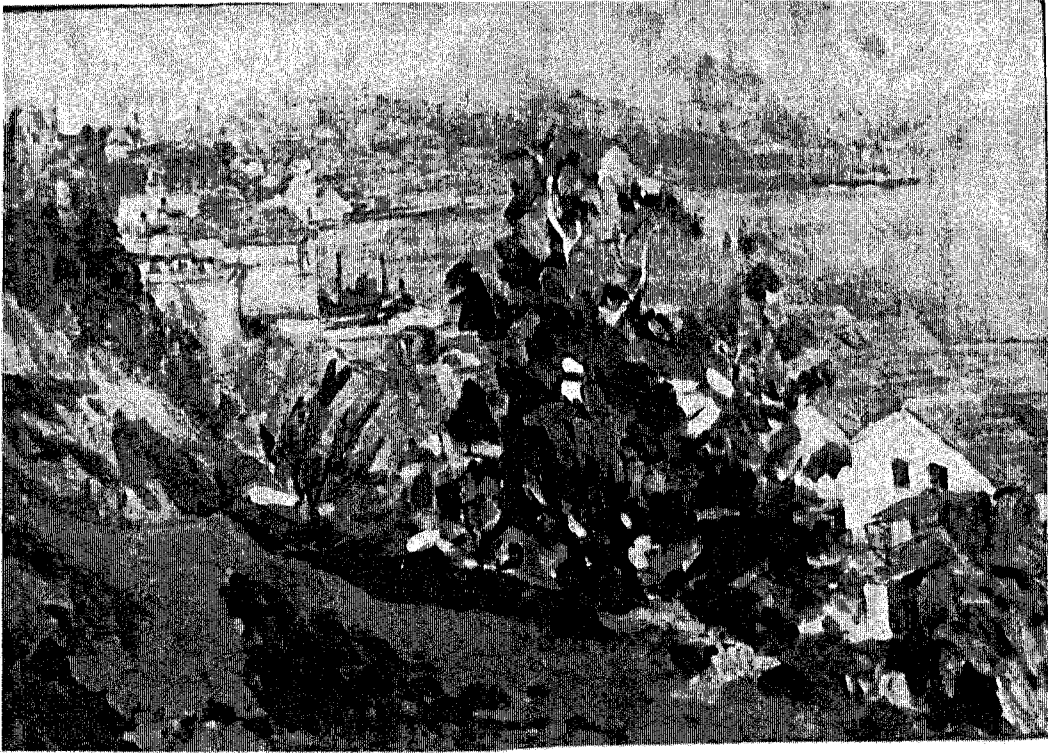
Resim No: 50

Resim No: 51

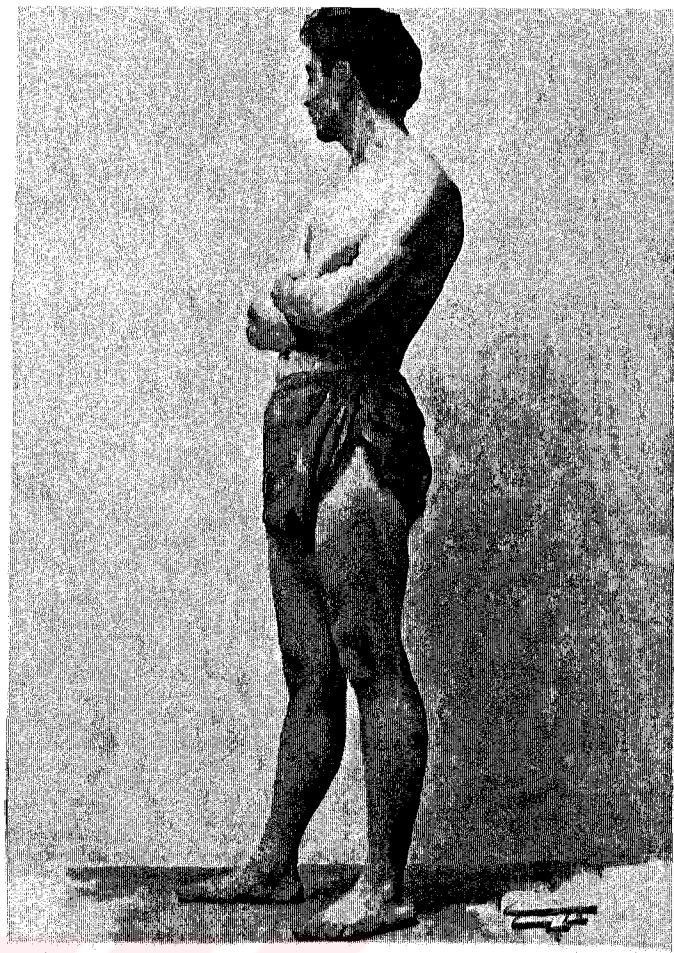
Resim No: 52

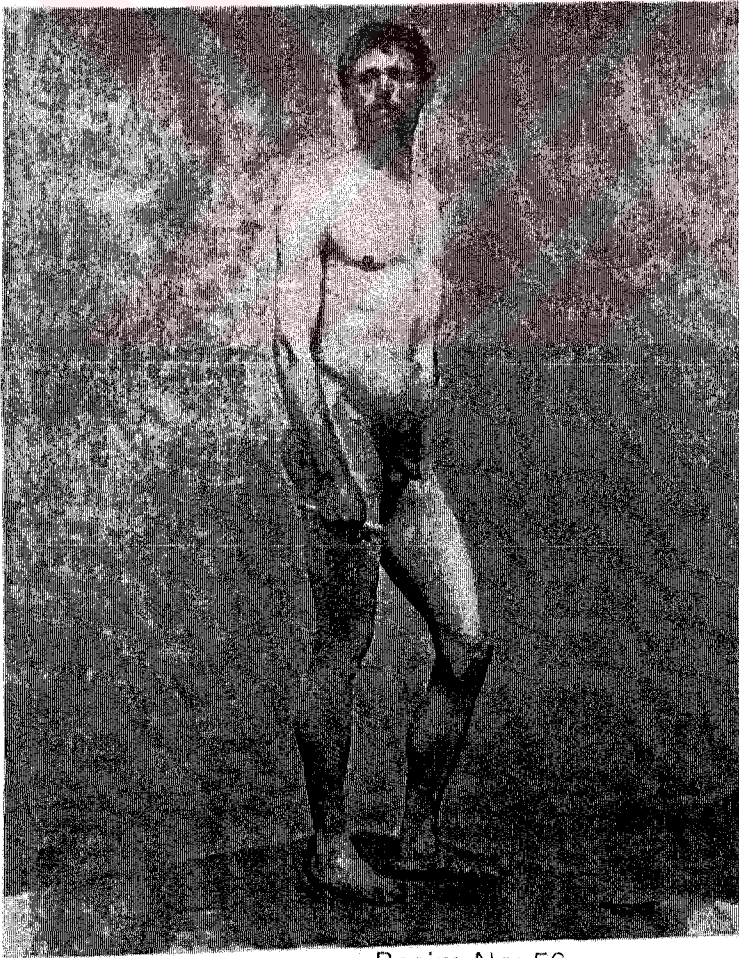
Resim No: 53

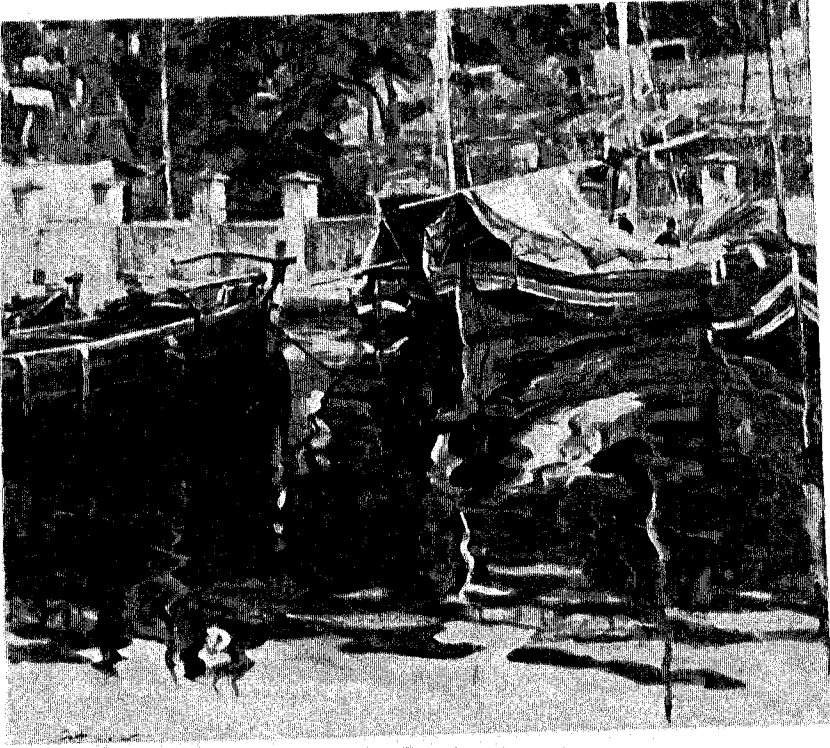
Resim No: 54

Resim No: 55

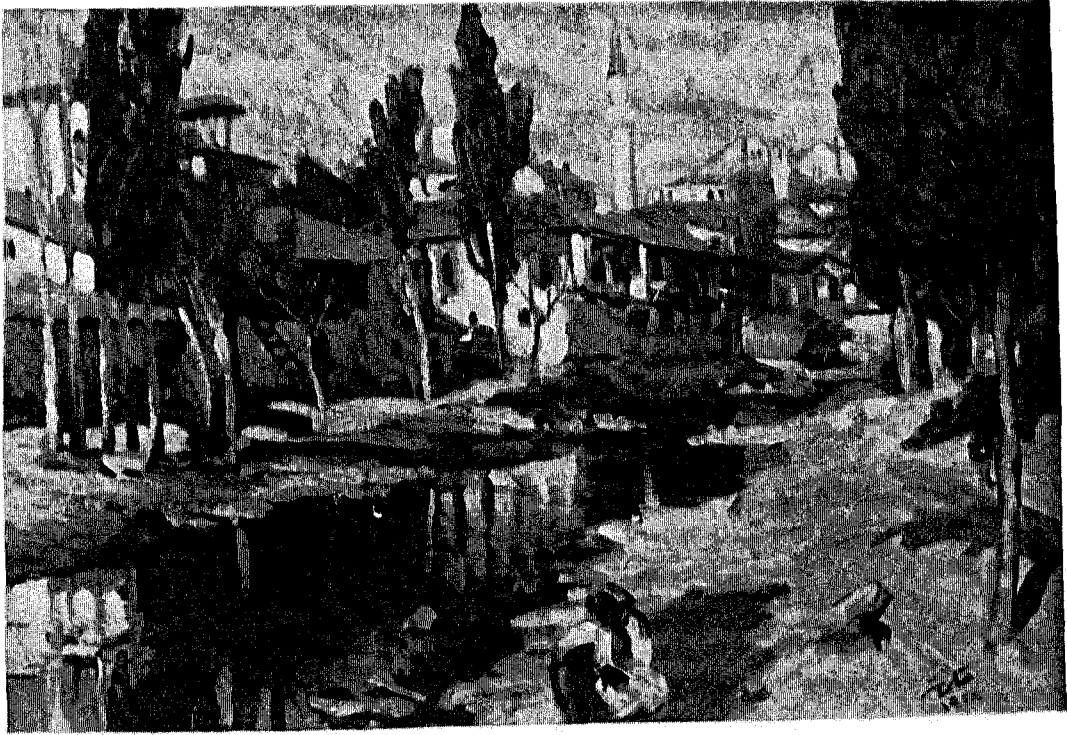
Resim No: 56

Resim No: 57

Resim No: 58

Resim No: 59

Resim No: 60

Resim No: 61

Resim No: 62

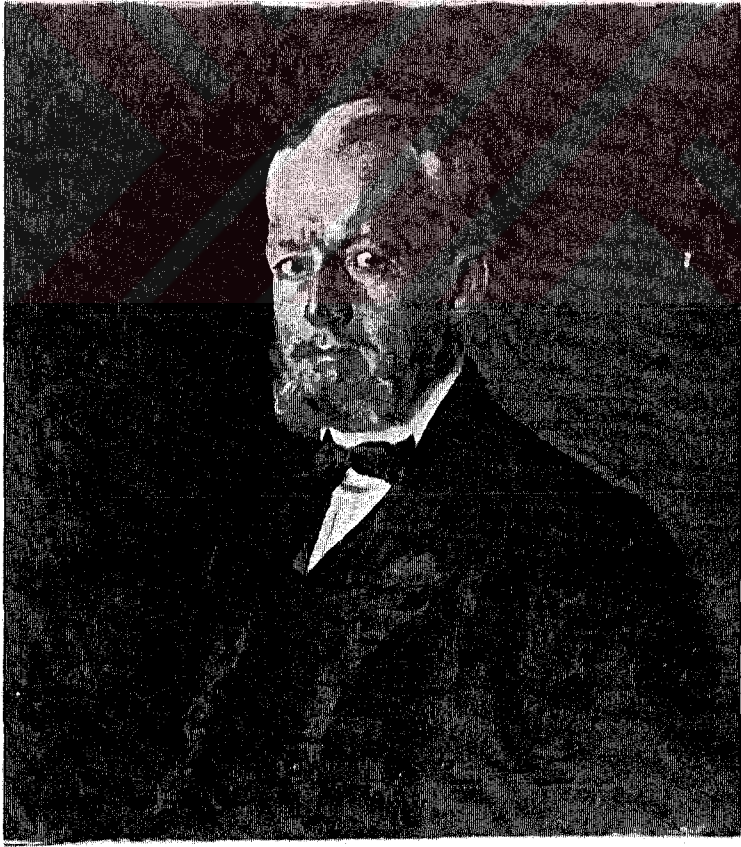
Resim No: 63

Resim No: 64

Resim No: 65

Resim No: 66

Resim No: 67

Resim No: 68

Resim No: 69

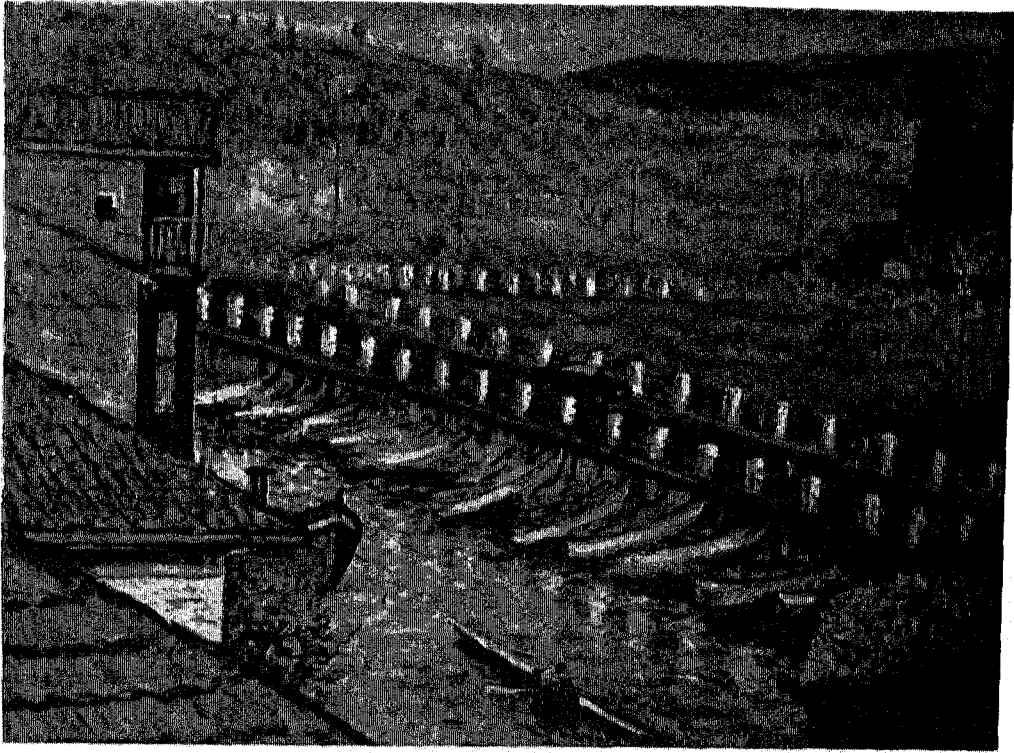
Resim No: 70

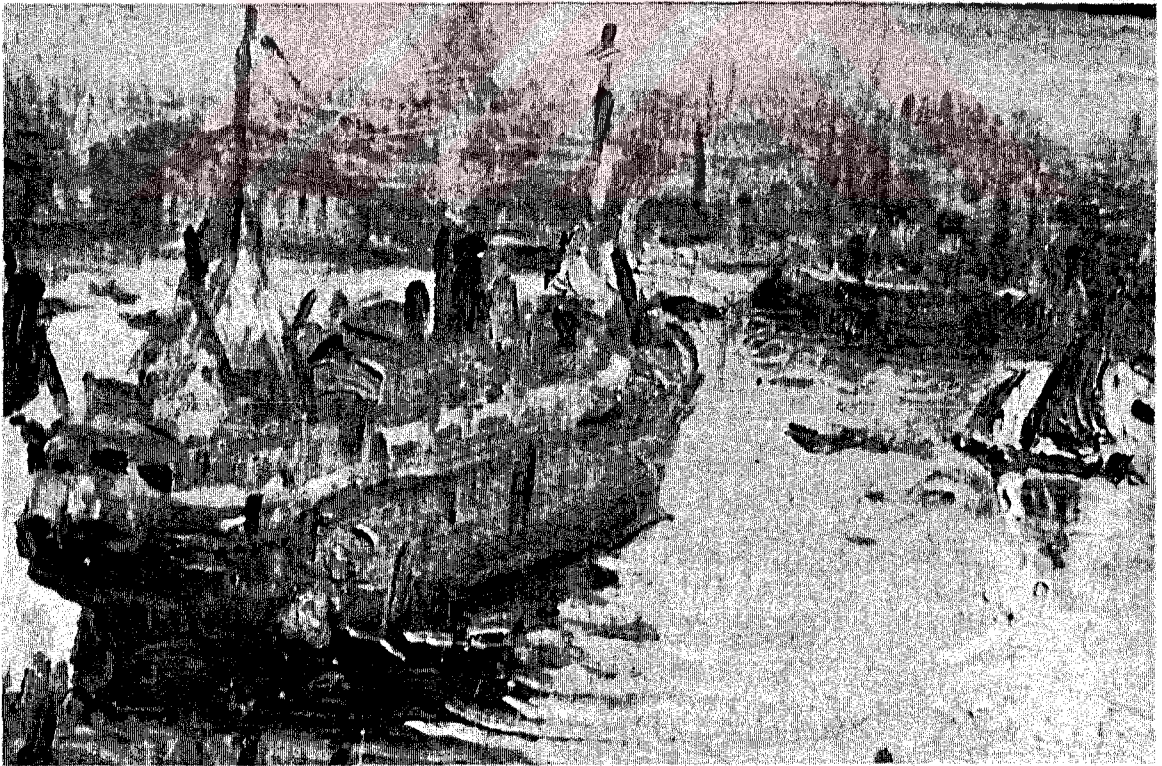
Resim No: 71

Resim No: 72

Resim No: 73

Resim No: 74

Resim No: 75

Resim No: 76

Resim No: 77

Resim No: 78

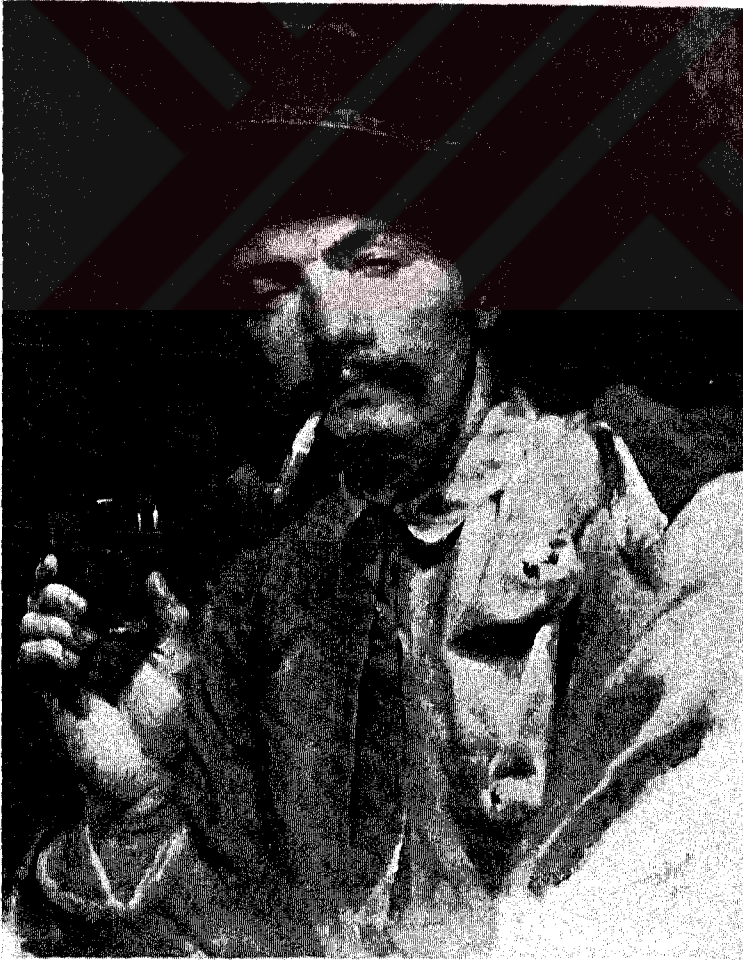
Resim No: 79

Resim No: 80

Resim No: 81

Resim No: 82

Resim No: 83

Resim No: 84

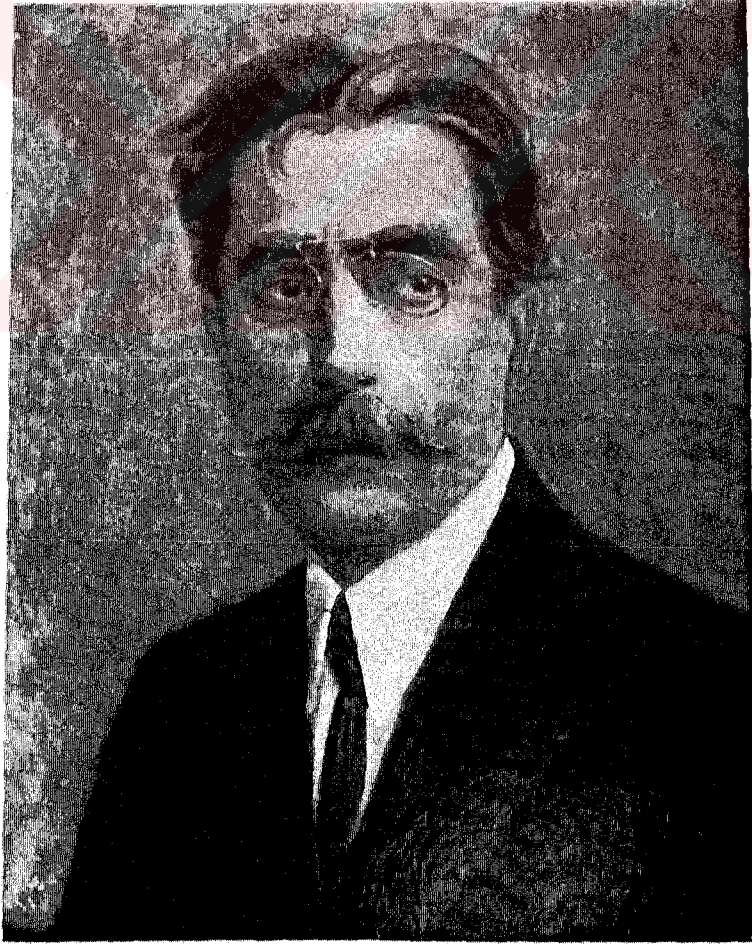
Resim No: 85

Resim No: 86

Resim No: 87

Resim No: 88

Resim No: 89

Resim No: 90

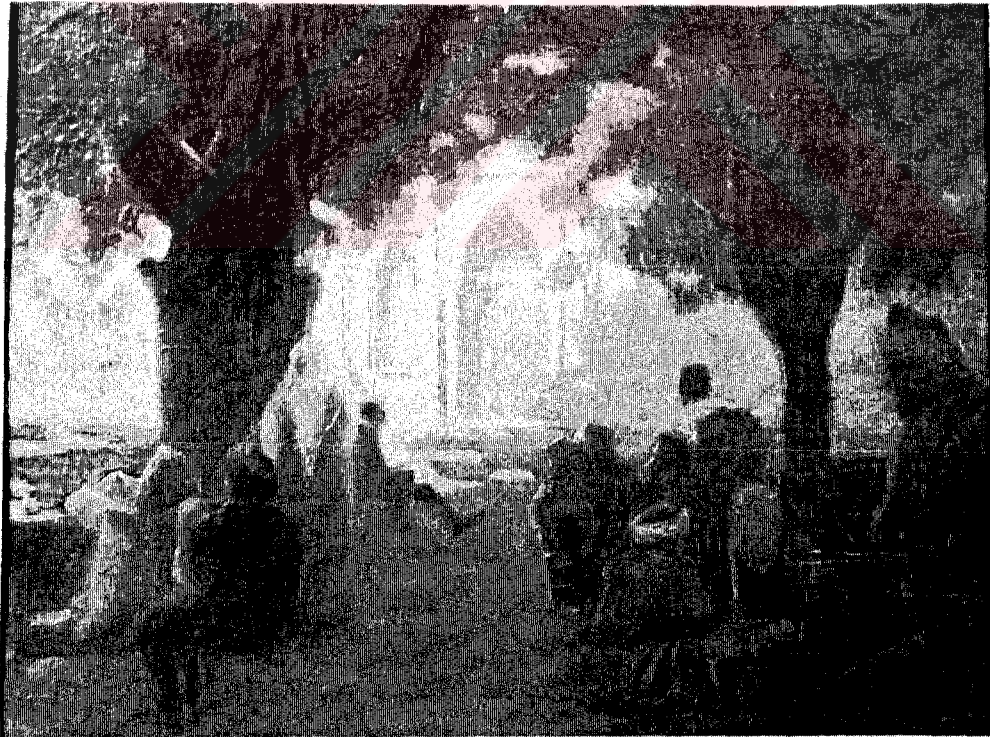
Resim No: 91

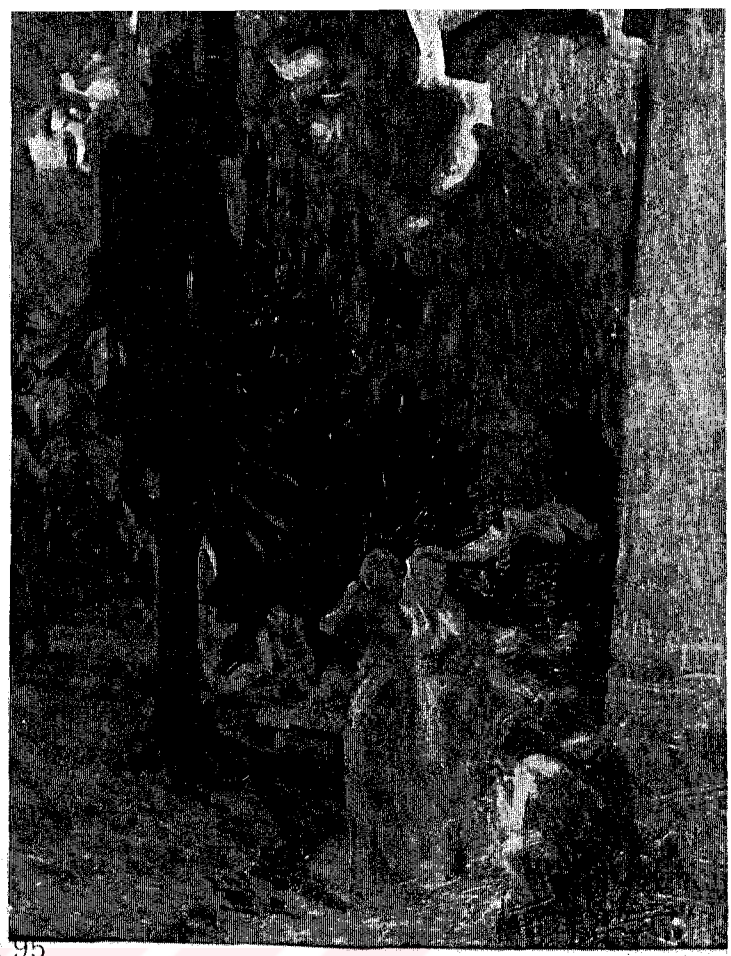
Resim No: 92

Resim No: 93

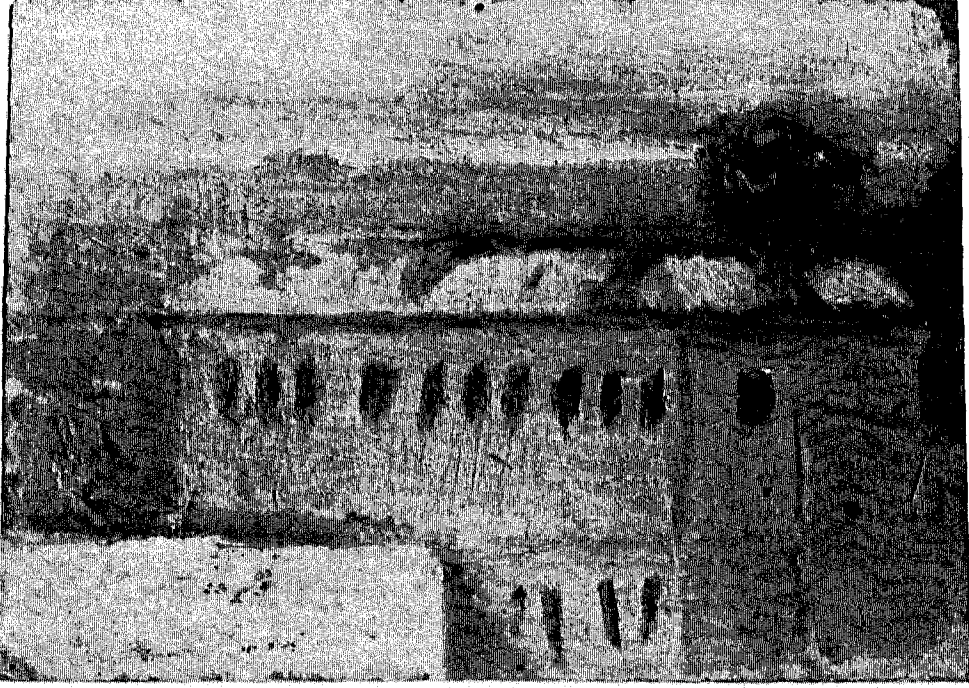
Resim No: 94

Resim No: 95

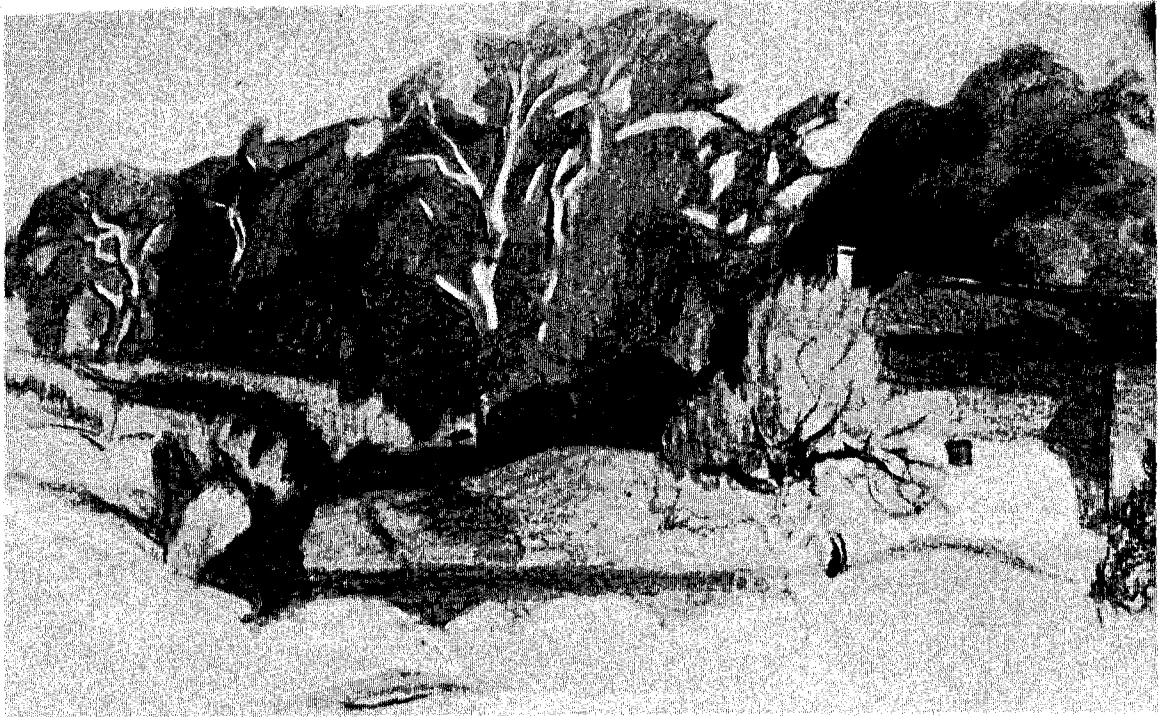
Resim No: 96

Resim No: 97

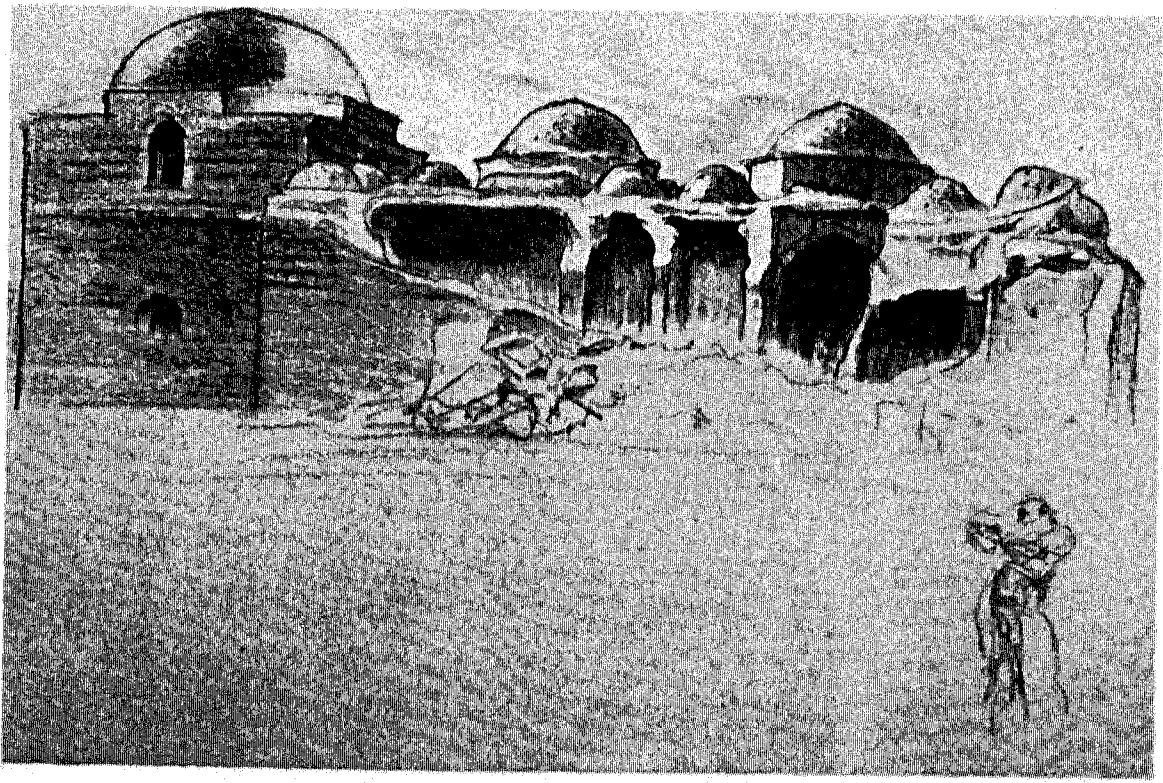
Resim No: 98

Resim No: 99

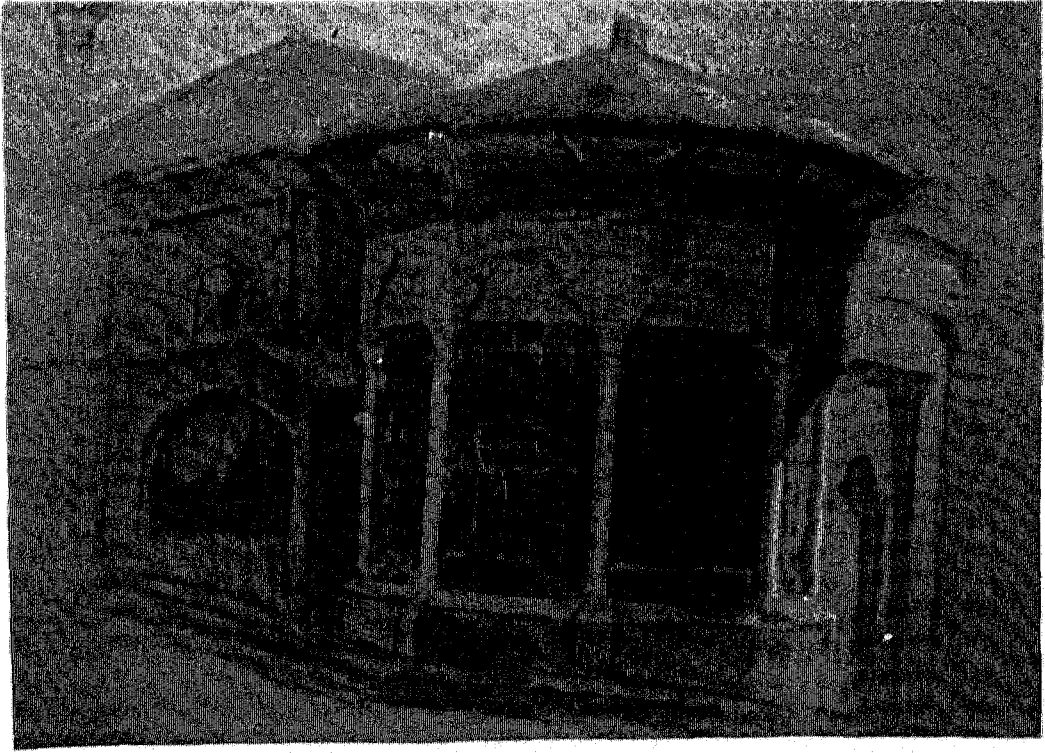
Resim No: 100

Resim No: 101

Resim No: 102

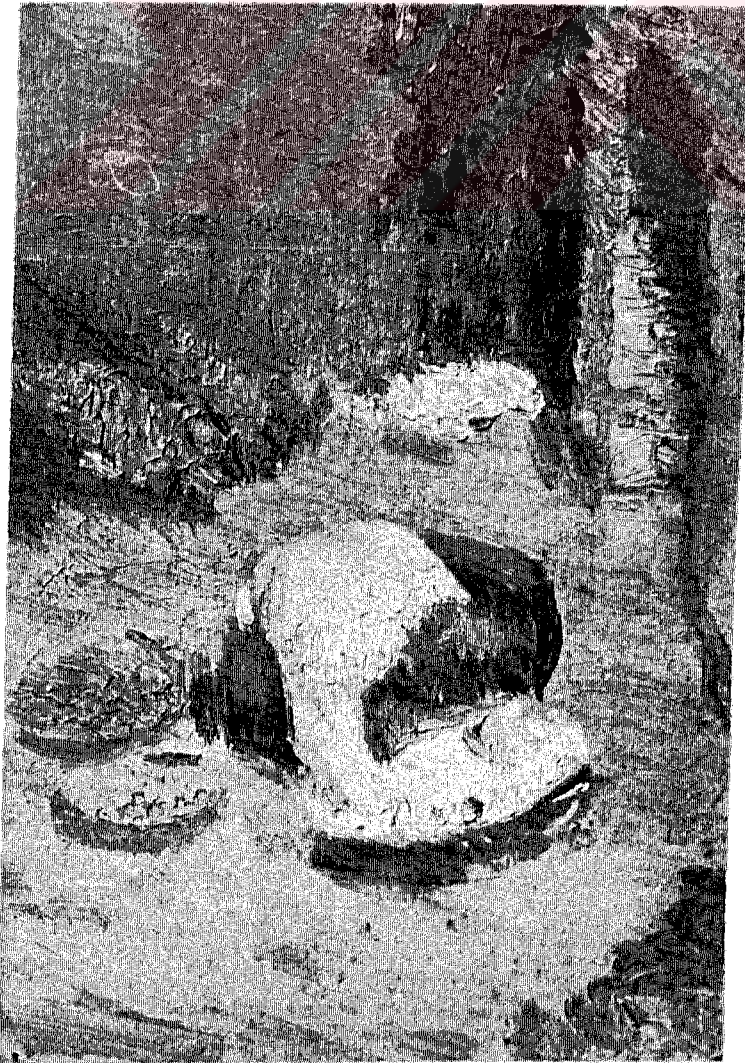
Resim No: 103

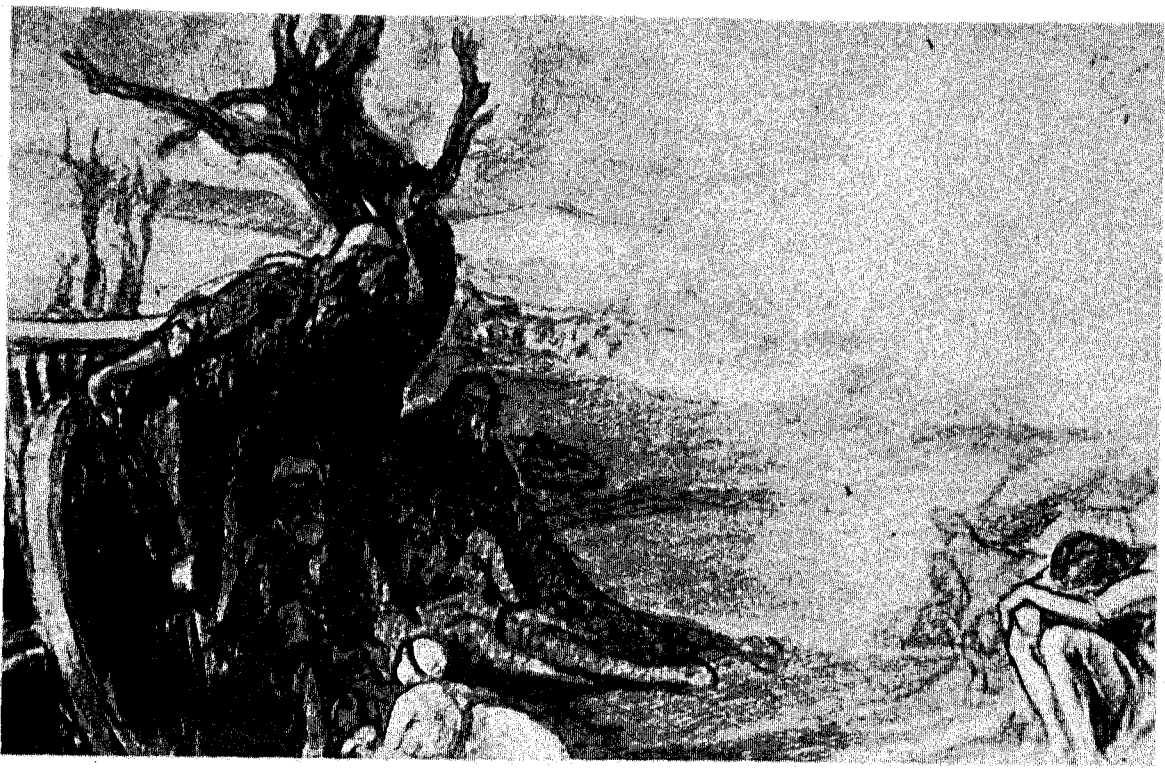
Resim No: 104

Resim No: 105

Resim No: 106

Resim No: 107

Resim No: 108

No: 109

Resim No: 110

Resim No: 111

Resim No: 112

Resim No: 113

Resim No: 114

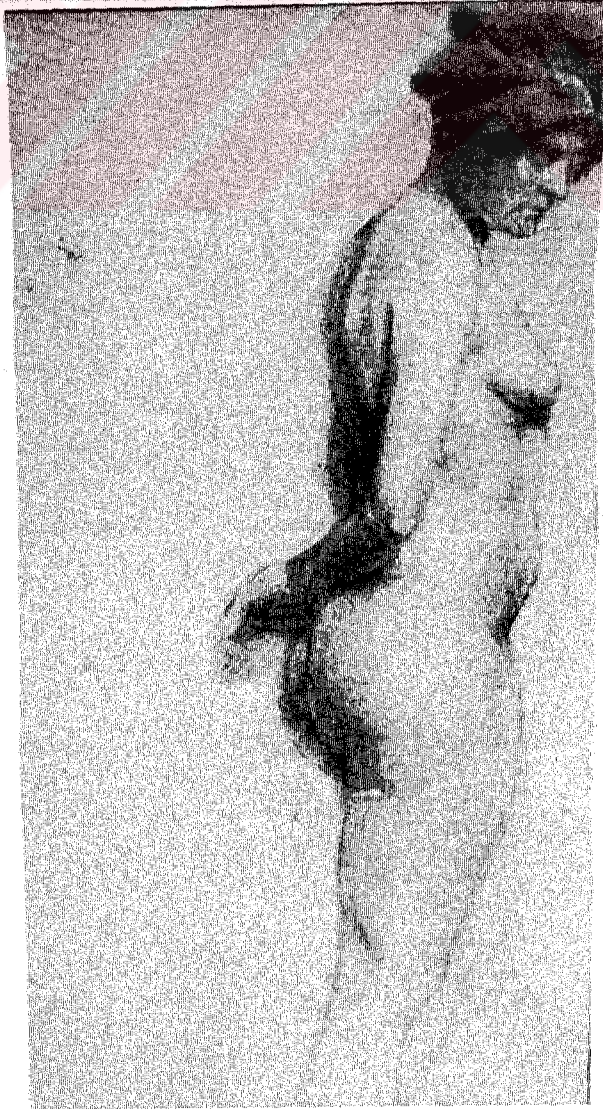
Resim No: 115

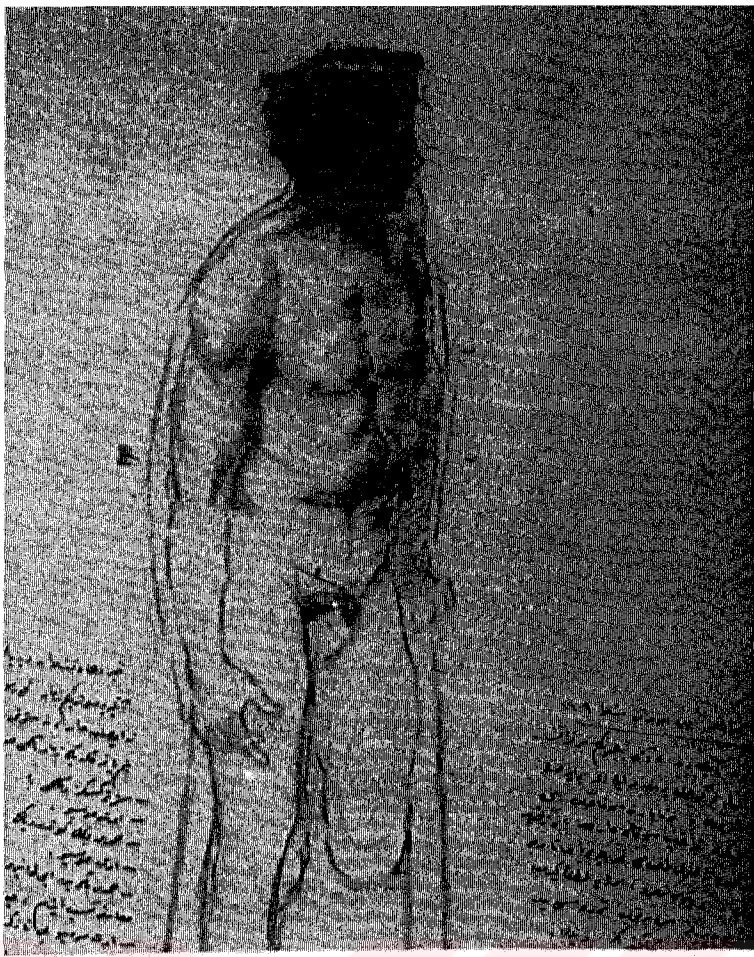
Resim No: 116

Resim No: 117

Resim No: 118

Resim No: 119

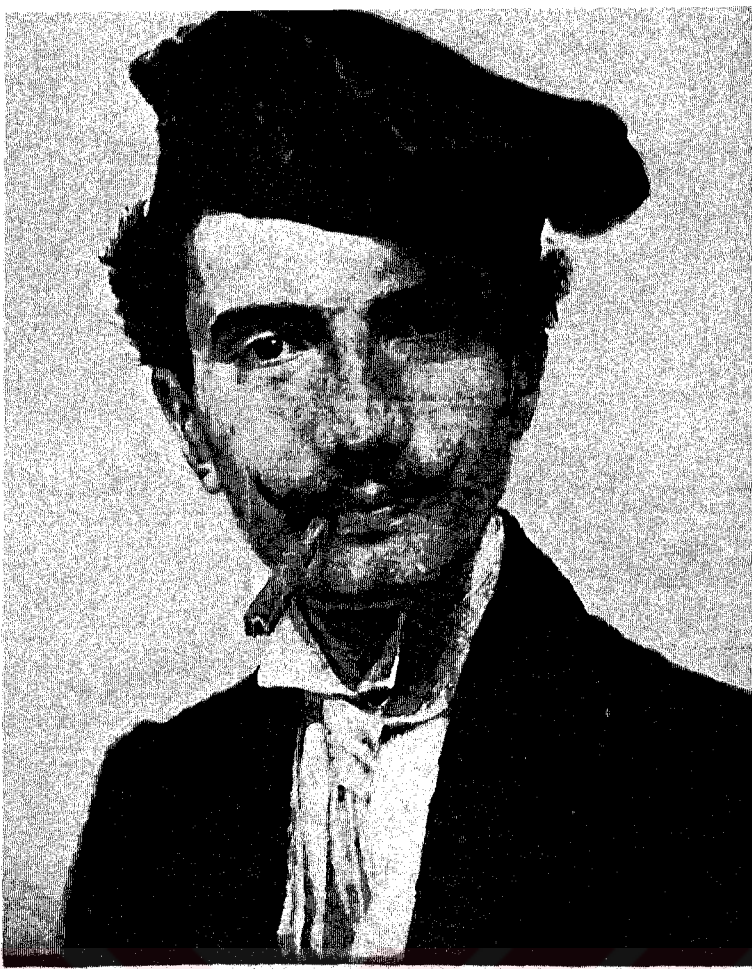
Resim No: 120

Resim No: 121

Resim No: 122

Resim No: 123

Resim No: 124

Resim No: 125

Resim No: 126

Resim No: 127

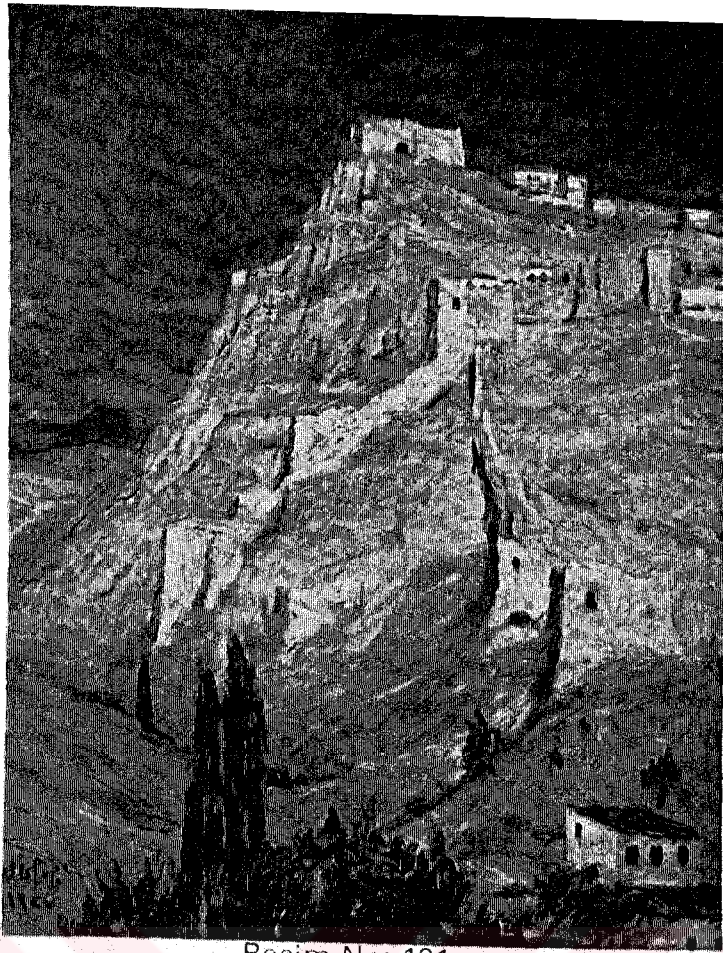
Resim No: 128

Resim No: 129

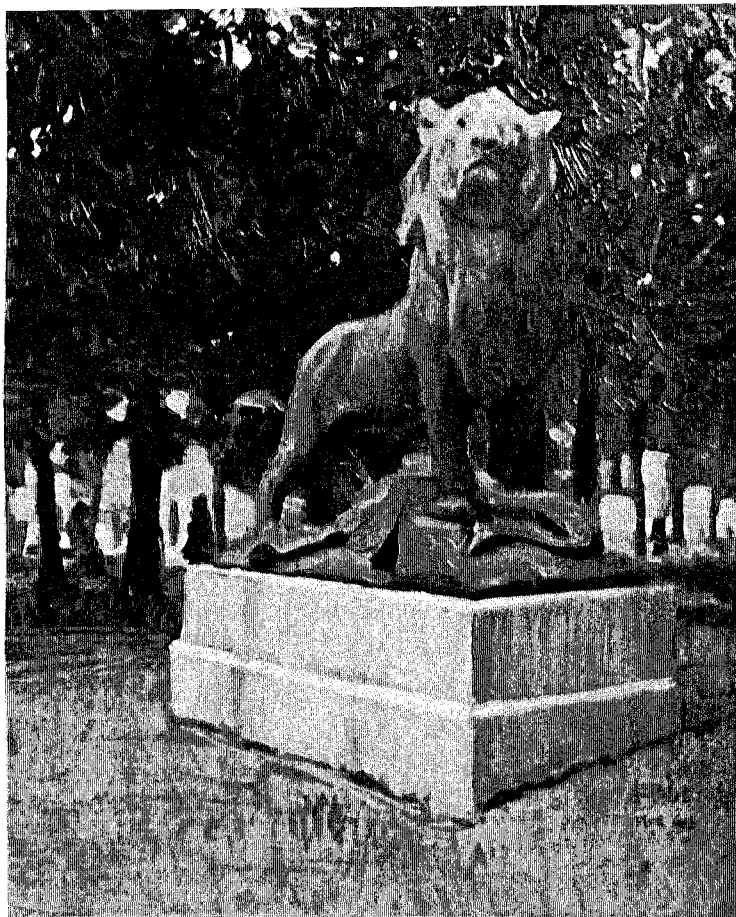
Resim No: 130

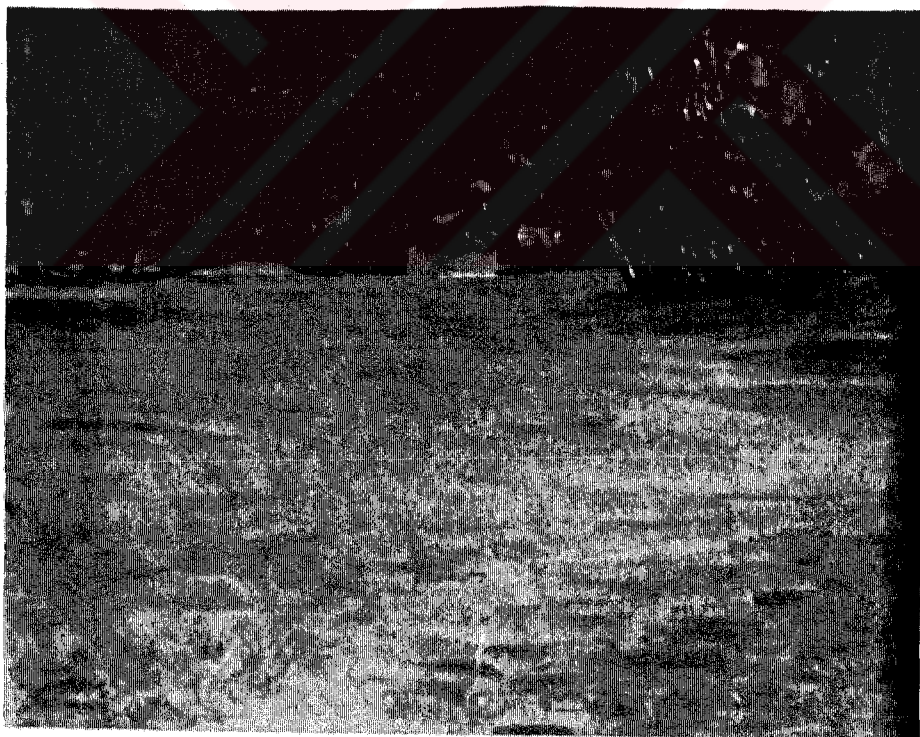
Resim No: 131

Resim No: 132

Resim No: 133

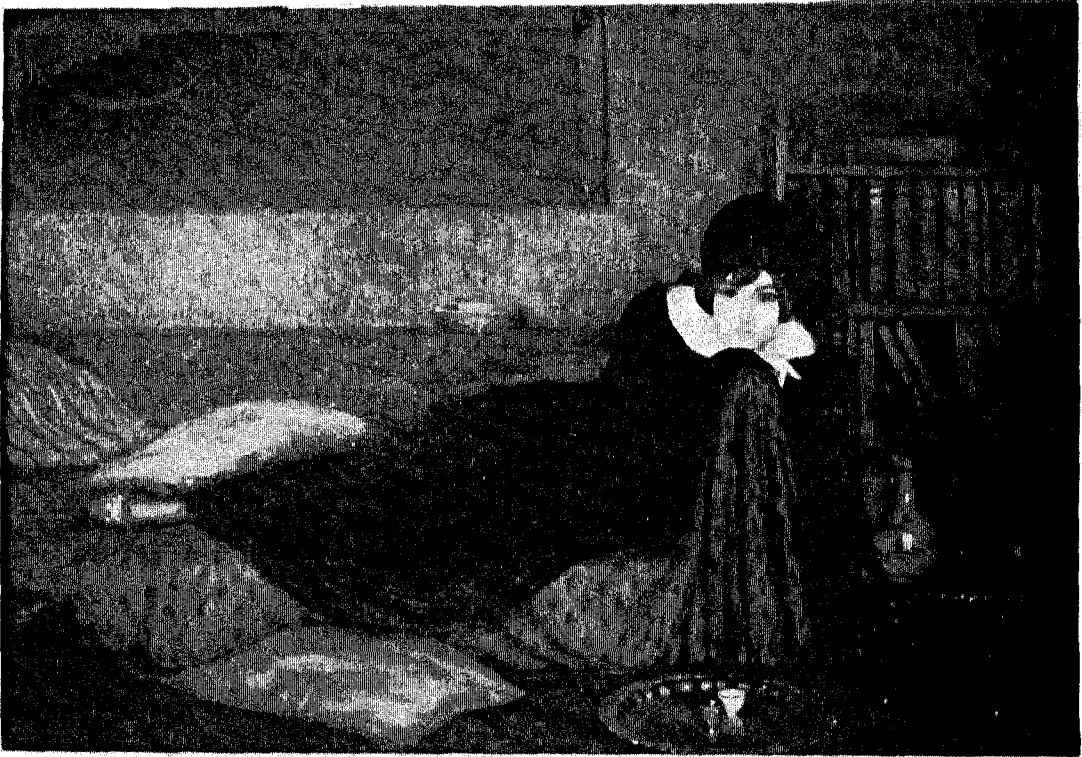
Resim No: 134

Resim No: 135

Resim No: 136

Resim No: 137

Resim No: 138

Resim No: 139

7.3. İzmir Resim Heykel Müzesi Koleksiyonu :

Resim No: 1

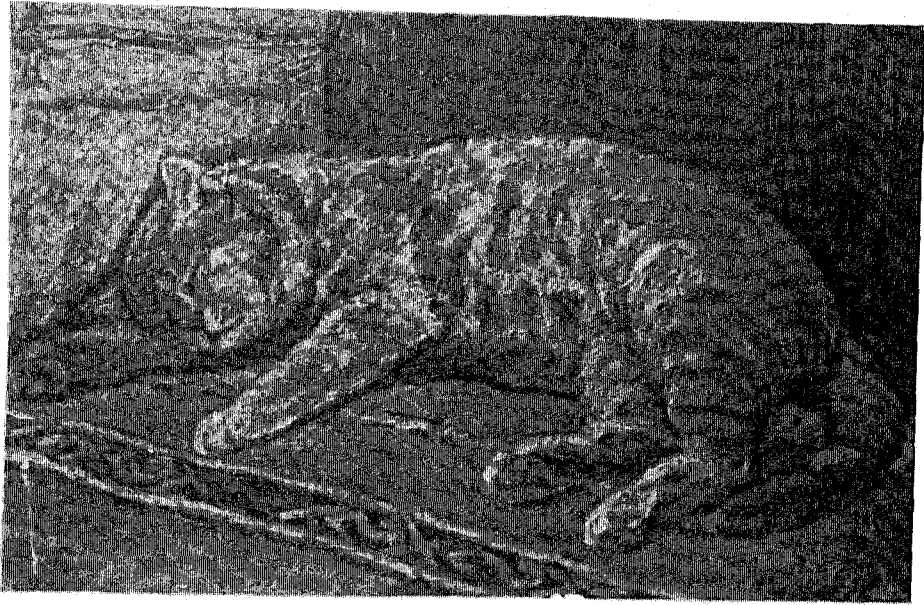
Resim No: 2

Resim No: 3

Resim No: 4

Resim No: 5

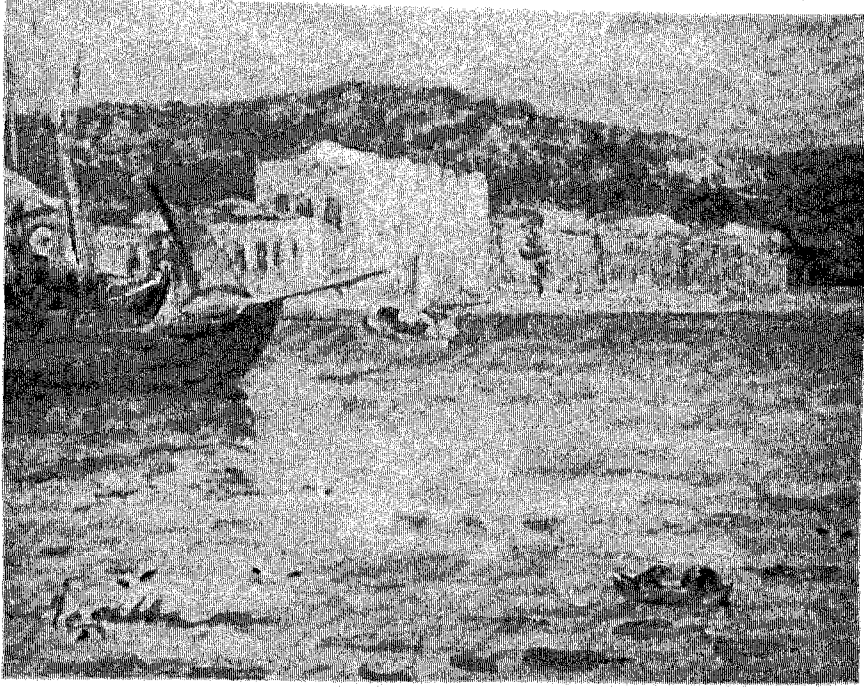
Resim No: 6

Resim No: 7

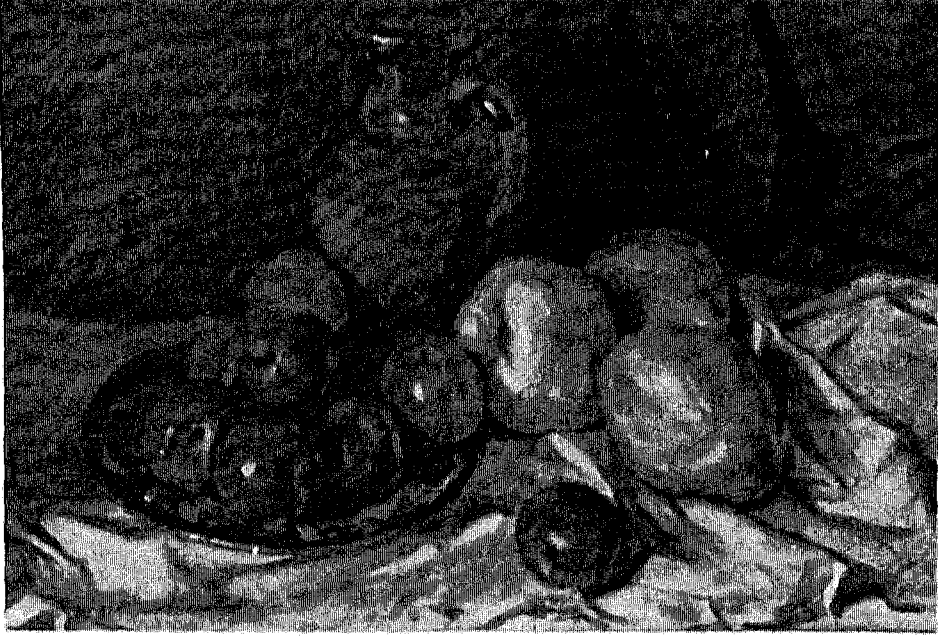
Resim No: 8

Resim No: 9

Resim No: 10

Resim No: 11

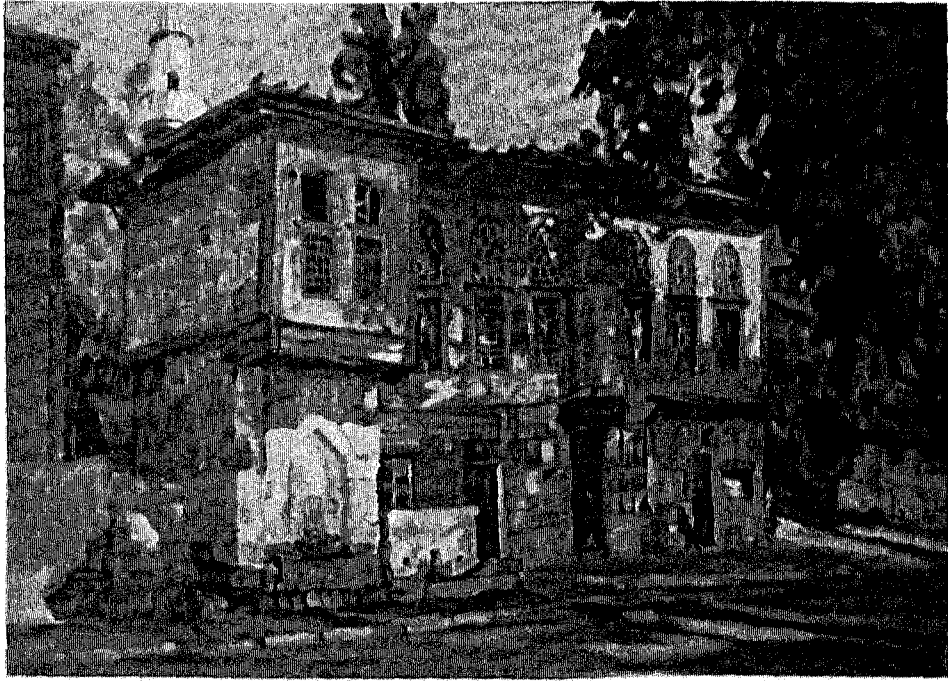
Resim No: 12

Resim No: 13

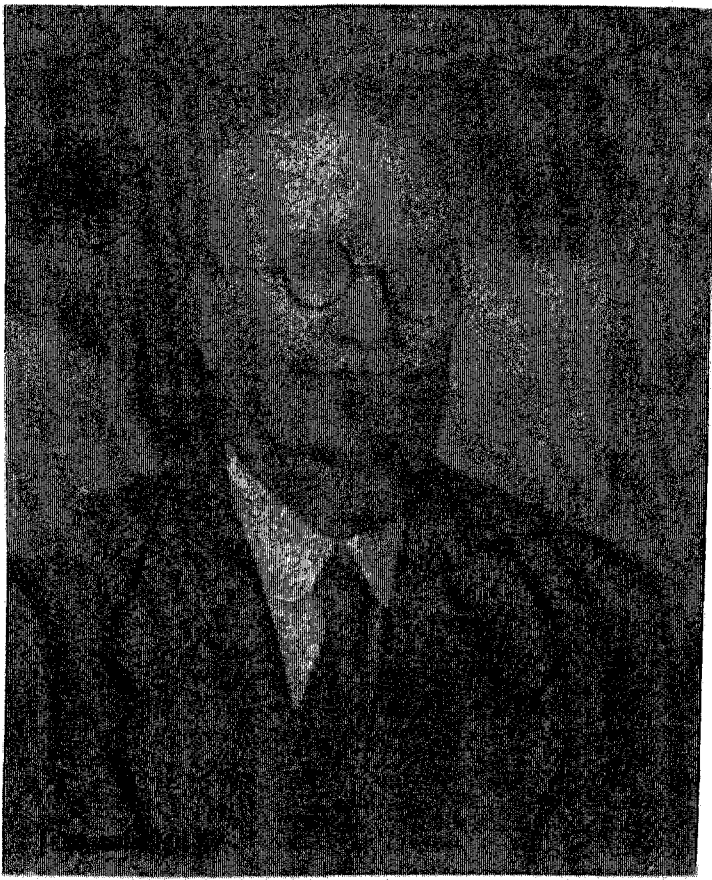
Resim No: 14

Resim No: 15

Resim No: 16

Resim No: 17

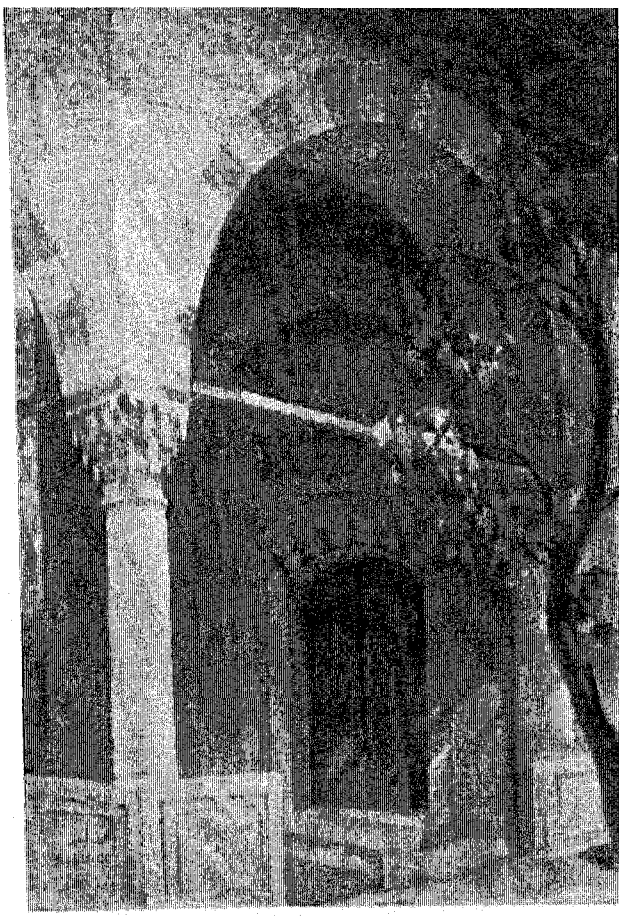
Resim No: 18

Resim No: 19

Resim No: 20

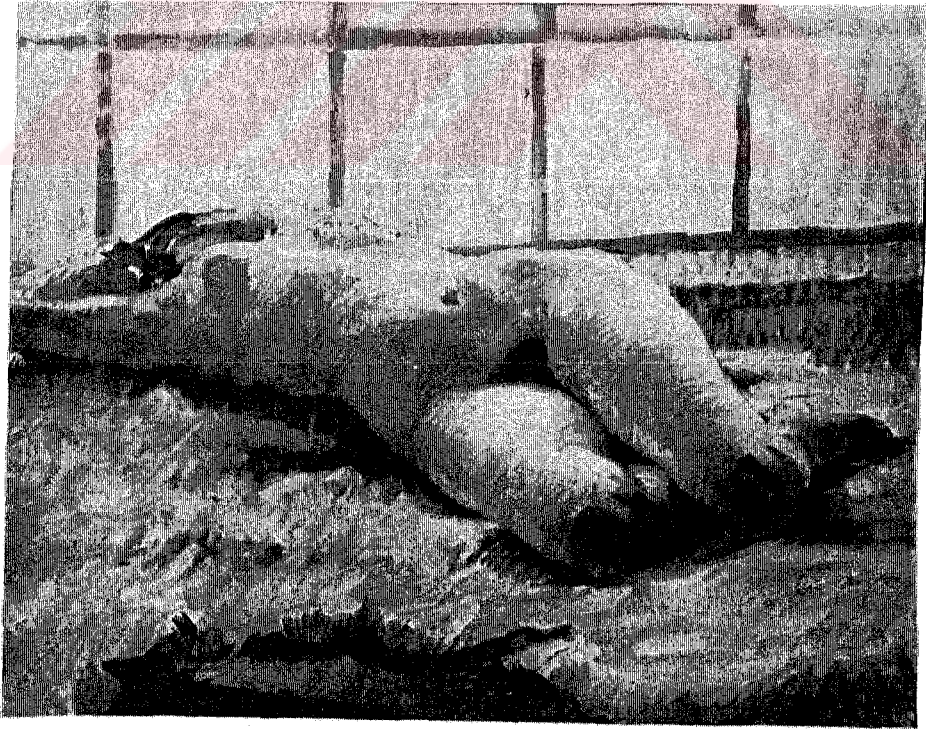
Resim No: 21

Resim No: 22

Resim No: 23

Resim No: 24

Resim No: 25

Resim No: 26

8. RESİM LİSTESİ

ANKARA RESİM HEYKEL MÜZESİ :

1. Sami YETİK - Kağnı Arabası
2. Sami YETİK - Topçular
3. Sami YETİK - Natürmort
4. Sami YETİK - Natürmort (Güller)
5. Sami YETİK - Kasımpatılı Natürmort
6. Sami YETİK - Bir Tarihi Sahne
7. Mehmet Ruhi Bey - Atatürk'ü İstikbal
8. İbrahim ÇALLI - Kadın Portresi
9. İbrahim ÇALLI - Portre
10. İbrahim ÇALLI - Zeybekler Kurtuluş Savaşı'nda
11. İbrahim ÇALLI - Portre
12. İbrahim ÇALLI - Manolyalar
13. İbrahim ÇALLI - Osman Hamdi Bey
14. İbrahim ÇALLI - İsmet İnönü
15. Nazmi Ziya GÜRAN - Peyzaj
16. Nazmi Ziya GÜRAN - Tophane Nusretiye Camii
17. Hikmet ONAT - Barbaros Türbesi
18. Hikmet ONAT - Boğaz'dan Peyzaj
19. Hikmet ONAT - Manzara
20. Hikmet ONAT - Sahil
21. Hikmet ONAT - Kurbağalıdere
22. Hikmet ONAT - Camii
23. Feyhaman DURAN - Hoca Ali Rıza
24. Feyhaman DURAN - İsmail Hakkı Altınbezer'in Portresi

25. Feyhaman DURAN - Natürmort
26. Feyhaman DURAN - İbd'ül Emin Mahmut Kemal
27. Feyhaman DURAN - Atatürk Heykeli
28. Feyhaman DURAN - Hattat Kamil Akdik'in Portresi
29. Feyhaman DURAN - İsmet İnönü
30. H. Avni LİFİJ - Atölye
31. H. Avni LİFİJ - Çeşmeli Manzara
32. H. Avni LİFİJ - Karagün
33. Namık İSMAİL - Vatan Emredince
34. Namık İSMAİL - Son Mermi
35. Namık İSMAİL - Mehtapta Cami
36. Namık İSMAİL - Manolyalar
37. Namık İSMAİL - Savaşın Yankıları
38. Namık İSMAİL - Atatürk

İSTANBUL RESİM HEYKEL MÜZESİ :

1. Sami YETİK - Sokak
2. Sami YETİK - İstanbul'dan Kar Peyzajı
3. Sami YETİK - Güller
4. Sami YETİK - Fesli Portre
5. Sami YETİK - Sakallı Adam Portresi
6. Sami YETİK - Deniz Peyzajı
7. Sami YETİK - Ankara Saman Pazarı
8. Sami YETİK - Peyzaj
9. Mehmet Ruhi Bey - Model
10. Mehmet Ruhi Bey - Bağ Dönüşü (Baküs Eskizi)
11. Mehmet Ruhi Bey - Uyuyan Ana ve Çocuklar
12. Mehmet Ruhi Bey - Sapanca Gölü Kenarında
13. Mehmet Ruhi Bey - Hilal-i Ahmer'e Yardım
14. Mehmet Ruhi Bey - Taşçılar
15. Mehmet Ruhi Bey - Askerler
16. Nazmi Ziya GÜRAN - Peyzaj
17. Nazmi Ziya GÜRAN - Camili Peyzaj
18. Nazmi Ziya GÜRAN - İstanbul Limanı
19. Nazmi Ziya GÜRAN - Haliç'ten
20. Nazmi Ziya GÜRAN - Boğaziçi'nden
21. Nazmi Ziya GÜRAN - Boğaziçi Küçüksu'dan
22. Nazmi Ziya GÜRAN - Sokak
23. Nazmi Ziya GÜRAN - Peyzaj
24. Nazmi Ziya GÜRAN - Peyzaj

25. Nazmi Ziya GÜRAN - Paris'ten Notre Dame Kilisesi
26. Nazmi Ziya GÜRAN - Paris'ten Sein Nehri Kenarı
27. Nazmi Ziya GÜRAN - Boğaz'da Yelkenliler
28. Nazmi Ziya GÜRAN - Fırtına
29. Nazmi Ziya GÜRAN - Sabah
30. Nazmi Ziya GÜRAN - Atatürk
31. İbrahim ÇALLI - Çocuk Portresi (Kızı Belma)
32. İbrahim ÇALLI - Erkek Portresi
33. İbrahim ÇALLI - Hatay'ın Anavatana Hasreti
34. İbrahim ÇALLI - İsmet İnönü
35. İbrahim ÇALLI - Peyzaj
36. İbrahim ÇALLI - Şair Yahya Kemal'in Portresi
37. İbrahim ÇALLI - Erkek Portresi
38. İbrahim ÇALLI - Dikiş Diken Kadın
39. İbrahim ÇALLI - Balıkçılar
40. İbrahim ÇALLI - Tefli Kadın
41. İbrahim ÇALLI - Demiryolu ve Köylüler
42. İbrahim ÇALLI - Nü
43. İbrahim ÇALLI - Manolyalar
44. İbrahim ÇALLI - Nü
45. İbrahim ÇALLI - Natürmort
46. İbrahim ÇALLI - Natürmort
47. İbrahim ÇALLI - Manolyalar
48. İbrahim ÇALLI - Kurtuluş Savaşı'nda Türk Topçuları
49. İbrahim ÇALLI - Kadın Portresi
50. İbrahim ÇALLI - Nü
51. Hikmet ONAT - Kabataş İskelesi'nde Mavnalar

52. Hikmet ONAT - Mavnalar
53. Hikmet ONAT - Üsküdar'dan
54. Hikmet ONAT - Kandilli Sırtlarından
55. Hikmet ONAT - Model
56. Hikmet ONAT - Nü
57. Hikmet ONAT - Kabataş'tan
58. Hikmet ONAT - Siperde Mektup Okuyan Askerler
59. Hikmet ONAT - Ankara'dan
60. Hikmet ONAT - Eyüp'ten
61. Feyhaman DURAN - Abbas Halim Paşa
62. Feyhaman DURAN - Abbas Halim Paşa'nın Eşi Prenses Hatice Hanım
63. Feyhaman DURAN - Abbas Halim Paşa'nın Kızı Prenses Kerime Hanım
64. Feyhaman DURAN - Karanfilli Kadın Portresi
65. Feyhaman DURAN - Nü
66. Feyhaman DURAN - Abbas Halim Paşa
67. Feyhaman DURAN - Peyzaj
68. Feyhaman DURAN - Çocuk Portresi
69. Feyhaman DURAN - Çocuk Portesi
70. Feyhaman DURAN - Natürmort
71. Feyhaman DURAN - Halil Paşa
72. Feyhaman DURAN - Kotralar
73. Feyhaman DURAN - Göksu Deresi
74. Feyhaman DURAN - İstanbul Limanı
75. Feyhaman DURAN - Güzin Duran
76. Feyhaman DURAN - Erkek Portresi
77. Feyhaman DURAN - Genç Kız Portresi
78. Feyhaman DURAN - Karagöz Oyunu Sembolü

79. Feyhaman DURAN - Ressamlar Grubu
80. Feyhaman DURAN - Köpekli Kız
81. Feyhaman DURAN - Natürmort
82. H. Avni LİFİJ - Kendi Portresi
83. H. Avni LİFİJ - Genç Kadın Portresi
84. H. Avni LİFİJ - Yaşlı Adam Eskizi
85. H. Avni LİFİJ - Peyzaj
86. H. Avni LİFİJ - Genç Kadın Portresi
87. H. Avni LİFİJ - Oturan Kadın Figürü
88. H. Avni LİFİJ - Dr. Asım Sirel'in Portresi
89. H. Avni LİFİJ - Boğaz'dan
90. H. Avni LİFİJ - Peyzaj
91. H. Avni LİFİJ - Peyzaj
92. H. Avni LİFİJ - Kar Peyzajı
93. H. Avni LİFİJ - Süleymaniye Camii
94. H. Avni LİFİJ - Cami Avlusu
95. H. Avni LİFİJ - Payzaj
96. H. Avni LİFİJ - Mezarlık
97. H. Avni LİFİJ - Ev
98. H. Avni LİFİJ - Ağaçlar
99. H. Avni LİFİJ - Peyzaj
100. H. Avni LİFİJ - Harabeler
101. H. Avni LİFİJ - Eski Bir Mimari Yapı
102. H. Avni LİFİJ - Kemerli Kapı
103. H. Avni LİFİJ - Sebil
104. H. Avni LİFİJ - Kadın Portresi
105. H. Avni LİFİJ - Gergef İşleyen Kadın

106. H. Avni LİFİJ – Çamaşır Yıkayan Kadın
107. H. Avni LİFİJ – Kompozisyon
108. H. Avni LİFİJ – Kompozisyon
109. H. Avni LİFİJ – Figürlü Kompozisyon
110. H. Avni LİFİJ - Figürlü Kompozisyon
111. H. Avni LİFİJ - Figürlü Kompozisyon
112. H. Avni LİFİJ - Figürlü Kompozisyon
113. H. Avni LİFİJ - Yaşlı Kadın Portresi
114. H. Avni LİFİJ - Şapkalı Kadın Figürü
115. H. Avni LİFİJ - Nü
116. H. Avni LİFİJ - Nü
117. H. Avni LİFİJ - Nü
118. H. Avni LİFİJ - Nü
119. H. Avni LİFİJ - Nü
120. H. Avni LİFİJ - Nü
121. H. Avni LİFİJ - Alegori
122. H. Avni LİFİJ - Mareşal Fevzi Çakmak
123. H. Avni LİFİJ - Kendi Portresi
124. Namık İSMAİL - Liman
125. Namık İSMAİL - Atatürk
126. Namık İSMAİL - Heykeltraş Mahir Tomruk
127. Namık İSMAİL - Portakallı Natürmort
128. Namık İSMAİL - Oturan Kadın
129. Namık İSMAİL - Kadın Figürü
130. Namık İSMAİL - Bahar
131. Namık İSMAİL - Ankara Kalesi
132. Namık İSMAİL - Peyzaj

133. Namık İSMAİL - Paris Lüksemburg Bahçesi'nden
134. Namık İSMAİL - Lüksemburg Bahçesi'nden
135. Namık İSMAİL - Mediha Hanım'ın Portresi
136. Namık İSMAİL - Paris'ten Karpo Çeşmesi
137. Namık İSMAİL - Sedirde Uzanan Kadın
138. Namık İSMAİL - Mediha Hanım'ın Portresi
139. Namık İSMAİL - Ayakta Duran Kadınlar

İZMİR RESİM HEYKEL MÜZESİ :

1. Sami YETİK - Kağı
2. Sami YETİK - Natürmort
3. Sami YETİK - Kırmızı Güller
4. Sami YETİK - İsimsiz
5. Mehmet Ruhi Bey - Uyuyan Kedi
6. İbrahim ÇALLI - Cihangir'den Üsküdar'a
7. İbrahim ÇALLI - Süvariler
8. İbrahim ÇALLI - Yıldız Bahçesi'nden Bakış
9. İbrahim ÇALLI - Dolmabahçe Sarayı'ndan
10. Nazmi Ziya GÜRAN - Peyzaj
11. Hikmet ONAT - Natürmort
12. Hikmet ONAT - Balaban İskeleyi
13. Hikmet ONAT - Asker Başı (Mehmetçik)
14. Hikmet ONAT - Dikiş Diken Kadın
15. Hikmet ONAT - Kuruçeşme'deki Eski Ev
16. Hikmet ONAT - Kurbağalıdere
17. Feyhaman DURAN - Ressam Şevket Dağ'ın Portresi
18. Feyhaman DURAN - Natürmort
19. Feyhaman DURAN - Gelincikler
20. H. Avni LİFİJ - Dekoratif Manzara
21. H. Avni LİFİJ - Türbe Kapısı
22. H. Avni LİFİJ - Peyzaj

- 23. Namık İSMAİL - Kadın Portresi
- 24. Namık İSMAİL - Nü
- 25. Namık İSMAİL - Manolya ve Karanfiller
- 26. Namık İSMAİL - Natürmort

9. KAYNAKÇA

- ALTINÖLÇEK, Semih. "İbrahim Çallı'nın Türk Resim Sanatındaki Önemi ve Yeri" (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1994.)
- ALTUNA, Sadun. Empresyonist Ressamlar, Hayatları ve Eserleri. Hayat Kitapları, 1970.
- ARSEL, İlhan. Aydın ve Aydın. İstanbul : İnkılap Kitabevi, 1993.
- ARSEVEN, Celal Esad. Sanat ve Siyaset Hatıralarım. İstanbul, 1993.
- ARSEVEN, Celal Esad. Türk Sanat Tarihi. İstanbul: Maarif Vekaleti, 1955 - 1959.
- ATASOY, Sümer, Nevin Çakmakoğlu Barut. Müzeler Müzecilik Bibliyografyası (1977-1995). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi Müzecilik Anabilim Dalı, 1996.
- ATASOY, Sümer. 1997 Müzecilik Yüksek Lisans Programı Sergileme Dersi Ders Notları.
- ATAGÖK, Tomur "Çağdaş Müzecilik Kavramı Doğrultusunda Türk Müzelerinin Kültürel Etkinliklerinin Saptanması". (Basılmamış Sanatta Yeterlilik Tezi. Mimar Sinan Üniv. 1985.)
- BAZİN. Empresyonistler - Monet. İstanbul: Güzel Sanatlar Matbaası, 1980
- BERK, Nurullah - Kaya Özsegin. Cumhuriyet Dönemi Türk Resmi. Ankara : Türkiye İş Bankası Yayınları, 1983
- BERK, Nurullah. İstanbul Resim ve Heykel Müzesi. İstanbul: Akbank Sanat Kitapları Serisi
- BERK, Nurullah. Türkiye'de Resim. İstanbul: Güzel Sanatlar Akademisi Neşriyatı, 1943
- BERK, Nurullah. "Ölmeye Gör". Sanat Çevresi. S. 45. (Temmuz, 1982), s.8-9
- BOYAR, Ali Sami. Türk Ansiklopedisi. C.7. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1989.
- BOYAR, Pertev. Türk Ressamları. Ankara : Jandarma Basımevi, 1948.
- CEZAR, Mustafa. Sanatta Batı'ya Açılış ve Osman Hamdi Bey. C. I- II. İstanbul: Erol Kerim Aksoy, Eğitim, Spor ve Sağlık Vakfı, 1995.
- COŞKUN, Ayfer. "Tutkulu Bir Ressam". Radikal Gazetesi. 20 Ekim 1997. Yıl 2 S. 373. s. 23
- CÖMERT, Bedreddin. "İlk Kez Resim Sanatında Görülen Empresyonizmi Öteki Sanat Dallarında ve Eleştiride Bulunur." Milliyet Sanat Dergisi. S. 92. (1974), s. 12
- ÇEMBERTAŞ, Orhan. "Türk Resminde Empresyonizm". (Basılmamış Mezuniyet Tezi. İstanbul Üniv. Arkeoloji ve Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı. 1983)
- ÇOKER, Adnan. Osman Hamdi Bey ve Sanayi - i Nefise Mektebi. İstanbul: Mimar Sinan Üniversitesi Yayını, 1983.
- ÇOKER, Adnan. Avni Lifij Poşadlar. İstanbul, 1984.

ÇOKER, Canan. "Avni Lifij'de Desen ve Renk Sorunu". Sanat Çevresi. S. 85. (Temmuz 1982), s. 12-15.

DAULTE, FRANÇOİS. Empresyonistler - Sisley. İstanbul: Güzel Sanatlar Matbaası, 1980.

DAULTE, FRANÇOİS. Empresyonistler - Renoir. İstanbul : Güzel Sanatlar Matbaası, 1980.

DEMİRSAR, Belgin. "Osman Hamdi Bey Tablolarının Gerçekle İlişkisi". (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1987.)

DEVELİOĞLU, Ferit. Osmanlı Tarih ve Devimleri Sözlüğü. Cilt I - II. İstanbul : MEB. Yayınları, 1993.

DÜBEN, İpek Aksüğü, "Türk Resmi ve Eleştirisi" 1900-1950". (Basılmamış Sanatta Yeterlilik Tezi. Mimar Sinan Üniversitesi. 1983.)

ELDEM, Halil. Elvah-ı Naksiye Koleksiyonu. Milliyet Sanat Kitapları Dizisi : 1 Mayıs 1970.

ELİBAL, Gültekin. Atatürk ve Resim Heykel. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 1973.

Empresyonizm, Türk Ansiklopedisi. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1985.

ERHAN, Kemal. "Sami Yetik". Antik Dekor. S. 8. (Ekim - Kasım 1990), s.12-15.

ERHAN, Kemal. Nazmi Ziya. İstanbul: Doğan Kardeş Matbaası, 1975.

EROL, Turan. Nazmi Ziya. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları 1995.

EROL, Turan. "Sanayi-i Nefise Mektebinin İlk Mezunları ve Çallı Kuşağı". Kültür ve Sanat. S. 7. (Eylül 1990), s. 10-16.

ERSOY, Ayla, "1914 Kuşağı" Thema Larousse. Cilt 6 İstanbul : Milliyet Yayınları, 1993-1994.

ERSOY, Ayla, "Ressam Mehmet Ruhi Bey (1880-1930)". Türkiye'de Sanat. S.34. (Mayıs-Ağustos 1998),

EYÜBOĞLU, NAZMİ ZİYA. Nazmi Ziya. İstanbul : GSA Neşriyatı, 1937.

GİRAY, Kıymet. Çallı ve Atölyesi. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları 1995.

GİRAY, Kıymet. Türkiye İş Bankası Resim Koleksiyonu. İstanbul : Türkiye İş Bankası Yayınları, 1998.

GOMBRICH, E.H. Sanatın Öyküsü. Çev: Bedrettin Cömert. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1980.

GÖREN, Ahmet Kamil. "Hüseyin Avni Lifij, Türk Resim Sanatı İçindeki Yeri ve Önemi" (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1990.)

GÖREN, Ahmet Kamil. Şişli Atölyesi ve Viyana Sergisi. İstanbul: Şişli Bel. ve İ.R.H.M Derneği Yayını, 1997.

GÖREN, Ahmet Kamil. "Türk Resminde 1914 Kuşağı Sanatçılarının İnsan Figürü Sorunu" (Basılmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1995.)

GÖREN, Ahmet Kamil. 50. Yılında Akbank Resim Koleksiyonu. İstanbul : Akbank Kültür ve Sanat Kitapları: 66, 1998.

- GÜRTUNA, Sevgi. " Namık İsmail'in 1914 Resim Kuşağı İçindeki Yeri ve Önemi".
(Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1994.7)
- GÜVEN, Meltem. "Türkiye'deki Sanat Müzelerinde Sergileme Malzemeleri ve Düzeninin İrdelenmesi". (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Y.T.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1995.)
- ARNOLD, HAUSER. Sanatın Toplumsal Tarihi, Rokoko Klasizm, Romantizm, Naturalizm, Empresyonizm ve Film Çağı. Çev. Yıldız Gölünü. İstanbul : Remzi Kitabevi, 1984.
- İNANKUR, Zeynep. 19. Yüzyıl Avrupası'nda Heykel ve Resim Sanatı . İstanbul : Kalcı Yayınevi, 1997.
- İREPOĞLU, Gül. Feyhaman. İstanbul: Tifduruk Matbaası, 1986.
- İSKENDER, Kemal. Türk Resminde İnsana Bakışın Tarihi. Anonim, Türk Resminde İnsana Bakış Büyük Sergisi, 10 Haziran-12 Temmuz 1996. M.S.Ü. Resim Heykel Müzesi. İstanbul, 1996.
- İSKENDER, Kemal. "Tanzimattan Cumhuriyet'e Türk Resmi" . Tanzimattan Cumhuriyet'e Türk Ansiklopedisi. İstanbul : 1986.
- İSLİMYELİ, Nüzhet. Türk Plastik Sanatçıları Ansiklopedisi. C. I. II. III. Ankara :Ankara Sanat Yayınları, 1967.
- İzlenimcilik. Ana Britanica. C. 17 Ana Yayınları. s.157.
- İzlenimcilik. Meydan Larousse Büyük Lugat ve Ansiklopedik Sözlük. C. 10.
- İzlenimcilik.Büyük Larousse. C. 6.
- KATİPOĞLU, Halenur (Yay. Haz.) Mimar Sinan Üniversitesi İstanbul Resim ve Heykel Müzesi Koleksiyonu/ The Collection of İstanbul Museum of Painting. İstanbul : Yapı Kredi Yayınları, 1996.
- KATİPOĞLU, Halenur, "Darüşşafakalı Ressamlar." Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi. C. 3. İstanbul: Tarih Vakfı ve Kültür Bakanlığı ortak yayını.
- KOÇU, Reşat Ekrem. Osmanlı Tarihinin Panoraması. İstanbul: Ak Kitapevi, 1964.
- KRANZ, Walter. Antik Felsefe . Çev.Suat Baydur. İstanbul: Sosyal Yayınları, 1984.
- MÜLAYİM, Selçuk. "20. Yüzyıl Başlarında İki Sanat Tarihi Kitabı. Türkiye'de Sanat. S. 12 . (Ocak-Şubat 1994), s. 56-57.
- ÖDEKAN, Ayla. Türkiye Tarihi ve Osmanlı Devleti 1600-1908. (Yay Haz.) Sina Akşin. C. 3. İstanbul: Cem Yayınevi, 1988.
- ÖZSEZGİN, Kaya. İbrahim Çallı Milliyet Sanat Dergisi Eki , Türk Ressamları: 18. S.26.(1981), Sayfa no'suz.
- ÖZSEZGİN, Kaya. Türk Plastik Sanatçıları Ansiklopedik Sözlük .İstanbul : Yapı Kredi Yayınları, 1994.

RENDİ, Günsel-Turan Erol. Çağdaş Türk Resim Sanat Tarihi .C. I. İstanbul: Tıglat Yayınları.

SERULLAZ, Maurice. Empresyonizm Sanat Ansiklopedisi Çev. Devrim Erbil. İstanbul:Remzi Kitabevi, 1991.

SEYİDOĞLU, Halil. Bilimsel Araştırma ve Yazma Kitabı. İstanbul: Güzem Yayınları, 1995.

ŞAHİN. E. "1914 Kuşağı", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi .C. 1.İstanbul: Yem Yayınları,1997.

ŞEHİVAROĞLU, BEDİ .N. Ressam Ali Sami Boyar /A Well Known Turkish Painter. İstanbul: İsmail Akgün Matbaası, 1959.

TANSUĞ, Sezer. "Ali Sami Boyar", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi .C. 1. İstanbul: Yem Yayınları, 1997.

TANSUĞ, Sezer. "Feyhaman Duran", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi .C. 1. İstanbul: Yem Yayınları ,1997.

TANSUĞ, Sezer. "İbrahim Çallı", Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi .C. 1. İstanbul : Yem Yayınları ,1997.

TANSUĞ, Sezer. "İbrahim Çallı". Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi .C. 1. İstanbul: Yem. Yayınları, 1997.

TANSUĞ, Sezer. "Türk Resim ve Heykel Sanatı" Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi. C. 6 İstanbul: Görsel Yayınları, 1982.

TANSUĞ, Sezer. Çağdaş Türk Sanatı. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1986.

TANSUĞ, Sezer. Resim Sanatının Tarihi. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1995.

TOPRAK, Burhan. Sanat Tarihi .C. 3. İstanbul: 6. S. A. Yayını, 1963.

TURANİ, Adnan. Batı Anlayışına Dönük Türk Resim Sanatı , Ankara: Doğu Mat. ve Tic. Ltd. Şti.,1977.

ÜREN, Eşref. "Ressam Mehmet Ruhi Bey". Ankara Sanat S.42. Ekim 1969, s.7ÜREN, ÜREN, Eşref. "Ressam İbrahim Feyhaman Duran". Ankara Sanat, S.50. (Haziran 1970), s.16.

YETİK, M. Sami. "Ressam Avni Lifij" . Sanat Çevresi . S. 45 . (1982), s. 68.

YÜKSEK, Cihangir. "İzlenimci İfadeci Akımların Türk Resmine Yansımaları". (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü. 1996)